

WYCIĄG

2. Spis treści

Lp.	Nazwa dokumentu	Strona
1.	Arkusze uzgodnień Planu Zarządzania Kryzysowego Powiatu Pułtuskiego	2
2.	Spis treści	4
3.	Wstęp	8
4.	Ogólna charakterystyka powiatu pułtuskiego	11
5.	Wykaz skrótów używanych w planie	12
6.	Podstawy prawne odnoszące się do planu	14
CZĘŚĆ I	PLAN GŁÓWNY	17
ROZDZIAŁ 1	CHARAKTERYSTYKA ZAGROŹEŃ, OCENA RYZYKA ICH WYSTĄPIENIA ORAZ MAPY RYZYKA I MAPY ZAGROŹEŃ	18
1.1.	Katalog zagrożeń powiatu pułtuskiego	19
1.2.	Charakterystyka zagrożeń powiatu pułtuskiego	20
1.2.1	Powódź	20
1.2.2.	Intensywne opady deszczu/roztopy/podtopienia	21
1.2.3.	Huragan/silny wiatr	22
1.2.4.	Pożar/wielkoobszarowy pożar lasu	24
1.2.5.	Długotrwała susza/upał	26
1.2.6.	Osuwisko	27
1.2.7.	Intensywne opady śniegu / zawieje/zamiecie śnieżne / silny mróz / opady marznące	27
1.2.8.	Pandemia/epidemia/zagrożenie epidemiczne	30
1.2.9.	Epizootia	31
1.2.10.	Epifitoza	32
1.2.11.	Skażenie chemiczne/katastrofa ekologiczna	33
1.2.12.	Zanieczyszczenie powietrza/smog	35
1.2.13.	Zdarzenie radiacyjne	36
1.2.14.	Katastrofa budowlana	37
1.2.15.	Katastrofa drogowa	39
1.2.16.	Katastrofa kolejowa	40
1.2.17.	Wypadek lotniczy	40
1.2.18.	Katastrofa w żegludze śródlądowej	41
1.2.19.	Zakłócenie w systemie gazowym / zagrożenie wybuchem	41
1.2.20.	Awaria / zakłócenie w systemie energetycznym	42
1.2.21.	Zakłócenie w systemie paliwowym	44
1.2.22.	Zakłócenie w dostawach wody	44
1.2.23.	Zdarzenie o charakterze terrorystycznym	46
1.2.24.	Cyberterrorystyczny / zakłócenie funkcjonowania systemów teleinformatycznych	47
1.2.25.	Protest społeczny / zbiorowe zakłócenie porządku publicznego	48
1.2.26.	Działanie hybrydowe	48
1.3.	Matryca ryzyka	51
1.4.	Ocena ryzyka wystąpienia zagrożeń	54
1.5.	Mapy zagrożeń	62
ROZDZIAŁ 2	ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKA ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO W FORMIE SIATKI BEZPIECZEŃSTWA	75
2.1.	Zadania i obowiązki uczestnika zarządzania kryzysowego	76
2.2.	Siatka bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego	77
2.3.	Rozwinięcie siatki bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego	78
2.4.	Zadania organu zarządzania kryzysowego powiatu, powiatowego centrum i zespołu zarządzania kryzysowego	247
2.4.1.	Organu zarządzania kryzysowego powiatu - Starosty	247
2.4.2.	Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	247
2.4.3.	Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego	247
ROZDZIAŁ 3	ZESTAWIENIE SIŁ I ŚRODKÓW PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH	249

Lp.	Nazwa dokumentu	Strona
3.1.	Zasady uruchomienia oraz baza danych sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych	250
3.2.	Zarządzanie zasobami na potrzeby reagowania	250
3.3.	Zasady pozyskiwania i wykorzystywania zasobów	251
3.4.	Wzmacnianie personelu zarządzania kryzysowego	251
3.5.	Zasady finansowania zarządzania kryzysowego	252
3.6.	Logistyczne zabezpieczenie działań	252
3.7.	Zadania Zespołów Wsparcia Logistycznego	253
3.8.	Tabela koordynacji wsparcia logistycznego	254
3.9.	Wykaz Koordynatorów Zespołów Wsparcia Logistycznego	255
ROZDZIAŁ 4	ZADANIA OKREŚLONE PLANAMI DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH	256
CZĘŚĆ II	ZESPÓŁ PRZEDSIĘWZIĘĆ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWYCH	259
ROZDZIAŁ 1	ZADANIA W ZAKRESIE MONITOROWANIA ZAGROŹEŃ	260
1.1.	Struktury odpowiedzialne za monitorowanie poszczególnych kategorii zagrożeń określonych w katalogu zagrożeń	261
1.2.	Zakres informacji, jakich można oczekiwać od służb powiatowych oraz organów zarządzania kryzysowego gmin	262
1.3.	Tryb pracy struktur odpowiedzialnych za monitorowanie	262
1.4.	Tryb raportowania i systemu wymiany informacji o zagrożeniach pomiędzy danymi strukturami a Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego	263
1.5.	Służby dyżurne lub osoby do kontaktu w sytuacji wystąpienia zagrożeń	264
1.6.	System wymiany informacji o zagrożeniach pomiędzy danymi strukturami a Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego	264
1.7.	Siatka monitorowania zagrożeń	265
1.8.	Zakres monitoringu i przekazywanych informacji do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego opracowany na podstawie Siatki Monitorowania Zagrożeń	266
ROZDZIAŁ 2	TRYB URUCHAMIANIA NIEZBĘDNYCH SIŁ I ŚRODKÓW, UCZESTNICZĄCYCH W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ	298
2.1.	Zasady uruchamiania sił i środków w sytuacjach kryzysowych	299
2.2.	Ocena możliwości wykorzystania sił i środków na potrzeby zarządzania kryzysowego	300
2.3.	Zasady uzyskiwania pomocy	301
2.4.	Współdziałanie z sąsiednimi powiatami	301
2.5.	Harmonogram powołania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego	302
2.6.	Skład Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk	303
2.7.	Skład osób funkcyjnych i grup roboczych Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk	304
2.8.	Wykaz organów zarządzania kryzysowego w powiecie pułtuskim	306
2.9.	Wykaz instytucji współdziałających	307
2.10.	Pogotowia – telefony alarmowe	309
2.11.	Wykaz danych telefonicznych i adresowych do gminnych punktów kontaktowych zarządzania kryzysowego w powiecie pułtuskim	310
2.12.	Wykaz danych telefonicznych i adresowych powiatowych centrów zarządzania kryzysowego sąsiednich powiatów	311
2.13.	Wykaz danych teleadresowych sąsiednich starostw powiatowych	312
ROZDZIAŁ 3	PROCEDURY REAGOWANIA KRYZYSOWEGO, OKREŚLAJĄCE SPOSÓB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH	313
3.1.	Zasady reagowania w powiecie pułtuskim	314
3.2.	Tryb reagowania organu zarządzania kryzysowego powiatu	315
3.3.	Podstawowe działania w fazach zarządzania kryzysowego	315
3.4.	Procedury Reagowania Kryzysowego (PRK) Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Pułtusk, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego	317
3.5.	Standardowe Procedury Operacyjne (SPO) Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Pułtusk oraz Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	484

Lp.	Nazwa dokumentu	Strona
3.6.	Graficzne procedury reagowania	533
3.6.1.	Działania w fazach zarządzania kryzysowego	533
3.6.2.	Zadania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego	534
3.6.3.	Rola Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego	535
3.6.4.	Zadania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	536
3.6.5.	Procedura różnicowania zagrożeń oraz uznawania zagrożeń za sytuację kryzysową	537
3.6.6.	Procedura podejmowania decyzji o uruchomieniu Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego	538
3.6.7.	Procedura reagowania dyżurnego Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	539
3.6.8.	Procedura oceny i analizy sytuacji	540
3.6.9.	Procedura reagowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	541
3.6.10.	Procedura osiągania gotowości Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego	544
3.6.11.	Fazy reagowania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w stanach gotowości	545
3.6.12.	Schemat reagowania na szczeblu powiatu	548
3.6.13.	Instytucje powołujące podzespoły problemowe	549
3.6.14.	Przykładowy skład podzespołu problemowego	550
3.6.15.	Ogólna procedura reagowania kryzysowego	551
3.6.16.	Schemat reagowania i wymiany informacji	552
3.6.17.	Źródła informacji o zagrożeniach w powiecie	553
3.6.18.	Zadania i organizacja Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	554
3.6.19.	Zadania Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Puławach	555
3.6.20.	Schemat przepływu informacji na potrzeby Centralnej Aplikacji Raportującej	556
ROZDZIAŁ 4	WSPÓŁDZIAŁANIE MIĘDZY SIŁAMI UCZESTNICZĄCYMI W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWYCH	557
4.1.	Zasady współdziałania	558
4.2.	Podstawy prawne organu zarządzania kryzysowego powiatu	559
4.3.	Zasady wskazywania kierującego działaniami	559
4.4.	Zasady tworzenia sztabów dowodzenia	560
4.5.	Zakres i tryb wymiany informacji	560
CZĘŚĆ III	ZAŁĄCZNIKI FUNKCJONALNE DO PLANU GŁÓWNEGO	562
ROZDZIAŁ 1	PROCEDURY REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO	563
1.1.	Zasady uruchamiania działań przewidywanych w procedurach realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, ujęte w załącznikach funkcjonalnych Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego	564
1.2.	Załączniki funkcjonalne do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego	564
1.3.	Procedury działania w sytuacjach kryzysowych – wyciągi	567
1.3.1.	Procedura reagowania – awaria, wypadek, katastrofa komunikacyjna z materiałem promieniotwórczym	567
1.3.2.	Procedura złożenia wniosku w sprawie wydzielenia sił i środków Sił Zbrojnych RP w sytuacji kryzysowej	573
1.3.3.	Wniosek Starosty do Wojewody w sprawie wydzielenia sił i środków Sił Zbrojnych RP do wsparcia administracji publicznej w sytuacji kryzysowej	574
1.3.4.	Postępowanie ze zwierzętami wolno żyjącymi poza miejscem ich naturalnego bytowania	575
ROZDZIAŁ 2	ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI	578
2.1.	Zasady organizacji łączności z uczestnikami działań	579
2.2.	Wykaz urządzeń technicznych będących w dyspozycji Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	580
2.3.	Schemat łączności Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego	581
2.4.	Schemat łączności Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego z sąsiednimi powiatami oraz innymi instytucjami	582
ROZDZIAŁ 3	ORGANIZACJA SYSTEMU MONITOROWANIA ZAGROŻEŃ, OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA	583
3.1.	Powiatowy system wykrywania i alarmowania	584
3.2.	Schemat organizacyjny systemu wykrywania i alarmowania na terenie powiatu puławskiego	585

Lp.	Nazwa dokumentu	Strona
3.3.	Schemat Systemu Wykrywania i Alarmowania oraz przekazywania informacji w Województwie Mazowieckim	586
3.4.	Powiatowy system wczesnego ostrzegania	587
3.5.	System wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego	588
3.6.	Zasięg słyszalności syren systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego	589
3.7.	Wykaz punktów systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego	590
3.8.	Obowiązujące sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze	591
3.9.	Zasady działania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w czasie ostrzegania i alarmowania organów oraz ludności przed zagrożeniami	592
ROZDZIAŁ 4	ZASADY INFORMOWANIA LUDNOŚCI O ZAGROŻENIACH I SPOSOBACH POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZAGROŻEŃ	593
4.1.	Odpowiedzialność organów za informowanie ludności o zagrożeniach	594
4.2.	Tryb informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania	595
4.3.	Siły i środki do informowania i alarmowania ludności	596
4.4.	Procedura graficzna informowania ludności o zagrożeniu i sposobach postępowania	597
4.5.	Wykaz środków masowego przekazu	598
4.6.	Sposoby postępowania na wypadek zagrożeń	598
ROZDZIAŁ 5	ORGANIZACJA EWAKUACJI Z OBSZARÓW ZAGROŻONYCH	599
5.1.	Zasady i organizacja ewakuacji ludności i mienia z rejonów zagrożenia	600
5.2.	Zespoły w procesie ewakuacji wraz z ich zadaniami	602
5.3.	Problematyka wsparcia procesu ewakuacji oraz jej wyegzekwowania	603
5.4.	Organizacja powiadamiania o ewakuacji ludności	604
5.5.	Struktura organizacyjna powiatowego zespołu ds. ewakuacji i przyjęcia ludności	605
5.6.	Zbiorczy plan ewakuacji ludności z terenów zagrożonych awariami chemicznymi i katastrofami komunikacyjnymi	606
5.7.	Wykaz miejsc do zakwaterowania ludności wraz z możliwością organizacji wyżywienia	606
ROZDZIAŁ 6	ORGANIZACJA RATOWNICTWA, OPIEKI MEDYCZNEJ, POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ	607
6.1.	Organizacja ratownictwa	608
6.2.	Organizacja opieki medycznej	610
6.3.	Organizacja pomocy społecznej	611
6.4.	Organizacja pomocy psychologicznej	613
ROZDZIAŁ 7	ORGANIZACJA OCHRONY PRZED ZAGROŻENIAMI CHARAKTERYSTYCZNYMI DLA OBSZARU POWIATU	614
ROZDZIAŁ 8	WYKAZ ZAWARTYCH UMÓW I POROZUMIEŃ ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ ZAWARTYCH W PLANIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO	617
ROZDZIAŁ 9	ZASADY I TRYB OCENIANIA I DOKUMENTOWANIA SZKÓD	620
9.1.	Straty w infrastrukturze komunalnej – zdarzenia noszące znamiona klęski żywiołowej	621
9.2.	Straty w infrastrukturze komunalnej – osuwiska	622
9.3.	Szacowanie strat w rolnictwie w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych	622
9.4.	Odnowienie powierzchni leśnych	623
9.5.	Uruchomienie środków rezerwy celowej na wypłatę zasiłków celowych, szkody w budynkach mieszkalnych	624
9.6.	Zgłaszanie strat - niekorzystne zjawiska atmosferyczne	626
ROZDZIAŁ 10	PROCEDURY URUCHAMIANIA REZERW STRATEGICZNYCH	627
10.1.	Procedura uruchamiania rezerw strategicznych	629
10.2.	Wniosek o udostępnienie rezerw strategicznych - przykład	632
ROZDZIAŁ 11	OCHRONA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ	633
	Arkusz aktualizacji Planu Zarządzania Kryzysowego Powiatu Pułtuskiego	635

3. Wstęp

Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego (PPZK) jest realizacją zapisów art. 5 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym oraz Zaleceń Wojewody Mazowieckiego do powiatowych/miejskich planów zarządzania kryzysowego z dnia 10 kwietnia 2024 r., które określają elementy wchodzące w skład powiatowego planu zarządzania kryzysowego. Zasadniczą rolą PPZK jest wskazanie organów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania w sytuacjach kryzysowych.

Przez **sytuację kryzysową** należy rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

Przez **zarządzanie kryzysowe** należy rozumieć działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu infrastruktury krytycznej.

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie powiatu jest starosta, jako przewodniczący zarządu powiatu. Organem pomocniczym starosty w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego (PZZK). Starosta swoje zadania z zakresu zarządzania kryzysowego wykonuje przy pomocy PZZK oraz powiatowej administracji zespolonej i jednostek organizacyjnych powiatu. Plan opracowano w celu zapewnienia bezpieczeństwa w powiecie pułtuskim, a w szczególności podstawowych warunków ochrony ludności przed niebezpieczeństwami związanymi z występowaniem zdarzeń noszących znamiona sytuacji kryzysowych, klęsk żywiołowych oraz innych nadzwyczajnych zagrożeń spowodowanych przez siły natury lub działalność człowieka. Plan jest zasadniczym dokumentem określającym zasady działania starosty, jako organu zarządzania kryzysowego powiatu oraz procedury działania powiatowych służb, inspekcji i straży, administracji zespolonej i niezespolonej powiatu oraz innych uczestników procesu zarządzania kryzysowego. Dokument ten określa funkcje i zakresy odpowiedzialności właściwych organów administracji publicznej na terenie powiatu w czterech fazach zarządzania kryzysowego, tj. zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy, związanych z wystąpieniem potencjalnych i realnych katastrof naturalnych, awarii technicznymi i innych zagrożeń powodujących sytuacje kryzysowe w czasie pokoju, kryzysu i wojny.

Treść planu opracowano w odniesieniu do:

- przewidywalnych zagrożeń mogących wystąpić na obszarze powiatu ujętych w siatce bezpieczeństwa;
- etapów zarządzania kryzysowego – zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz na odtworzeniu infrastruktury lub przywróceniu jej pierwotnego charakteru.

Plan powinien zagwarantować współdziałanie wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej, działających na terenie powiatu, umożliwić sprawne kierowanie ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniom: życia, zdrowia ludzi, mienia oraz środowiska, w sytuacjach kryzysowych, klęsk żywiołowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków na zasadach określonych w ustawach.

Przedstawiony plan określa udział w działaniach związanych z sytuacjami kryzysowymi wielu podmiotów, które, na co dzień realizują swoje zadania ustawowe w zakresie bezpieczeństwa, ratownictwa i ochrony ludności. Jest podstawowym dokumentem określającym zasady prowadzenia działań w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych na obszarze powiatu.

Plan składa się z następujących części:

- 1) Planu głównego,
- 2) Zespołu przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych,
- 3) Załączników funkcjonalnych do planu głównego.

Zadania kierownictwa Starostwa Powiatowego w Pułtusk w zakresie realizacji zadań z zarządzania kryzysowego

Starosta jest kierownikiem starostwa powiatowego oraz zwierzchnikiem służbowym pracowników starostwa i kierownikami jednostek organizacyjnych powiatu oraz zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży, który uzgadnia wspólne działania tych jednostek na obszarze powiatu, a w sytuacjach szczególnych kieruje wspólnymi działaniami tych jednostek. W każdej sytuacji zagrożeń o znamionach kryzysu starosta występuje w roli organu zarządzania kryzysowego, który jako przewodniczący zarządu powiatu odpowiada za kierowanie, monitorowanie, planowanie, reagowanie i usuwanie skutków zagrożeń na terenie powiatu. Starosta zadania z zakresu zarządzania kryzysowego wykonuje przy pomocy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (PZZK) oraz powiatowej administracji zespolonej i jednostek organizacyjnych powiatu. Starosta, jako organ zarządzania kryzysowego pełni funkcję decydenta i odpowiada za koordynację i kierowanie całokształtem działań przy pomocy PZZK oraz podmiotu wiodącego w danym rodzaju zagrożenia. Starosta podczas wystąpienia sytuacji kryzysowej lub zagrożeń nadzwyczajnych, w tym zagrożeń hybrydowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa państwa i wojny, koordynuje i synchronizuje działania obronne organów wykonawczych gmin, służb powiatowych, jednostek organizacyjnych powiatu oraz komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy Starostwa. Zadania obronne będą realizowane pod kierownictwem Wojewody Mazowieckiego zgodnie z planem operacyjnymi funkcjonowania powiatu na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Kierowanie realizacją zadań obronnych w powiecie, w tym z zakresu zarządzania kryzysowego o obrony cywilnej będzie się odbywało w ramach Stanowiska Kierowania Starosty oraz stałego dyżuru organu i węzła łączności organizowanego w Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk. Starosta posiada dualizm władczy w zakresie organu wykonawczego administracji rządowej i samorządowej w powiecie i odpowiada za stan bezpieczeństwa na administrowanym terenie w czasie pokoju, kryzysu i wojny.

Podmiot wiodący – instytucja (organ), która w swoich ustawowych kompetencjach ma przypisane zadania związane z przeciwdziałaniem i zwalczaniem danego zagrożenia, która jest wskazana w siatce bezpieczeństwa w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego (PPZK). Podstawową rolą tej instytucji jest inicjowanie, prowadzenie i koordynacja działań podmiotów współpracujących w celu obniżenia ryzyka potencjalnego zagrożenia, jak również reagowania w sytuacji jego wystąpienia. Podmiot wiodący uprawniony jest do koordynowania działań wszystkich sił i środków skierowanych do akcji oraz podporządkowania jej współuczestników w zakresie ratowania życia ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska.

Podmiot współpracujący – instytucja (organ), wymieniona w siatce bezpieczeństwa PPZK – jako podmiot wspomagający, która ze względu na swój charakter uczestniczy w działaniach mających na celu obniżenie poziomu ryzyka lub reagowanie w sytuacji wystąpienia zdarzenia, noszącego znamiona sytuacji kryzysowej. Podmiot współpracujący w zakresie realizacji zadań związanych z bezpośrednim zagrożeniem życia ludzkiego i mienia oraz zabezpieczenia akcji podlega bezpośrednio kierującemu (dowodzącemu) akcją, natomiast pozostałe zadania realizuje zgodnie z własnymi kompetencjami i procedurami postępowania przy konkretnych zagrożeniach.

Integralną częścią PPZK są plany specjalistyczne opracowane przez organy podmiotów (instytucji) wiodących przy danym zagrożeniu wynikające z siatki bezpieczeństwa powiatu, uwzględniające procedury sporządzone przez współuczestników akcji. Plan w żaden sposób nie ingeruje, ani nie zakłada ingerencji w zasady, metody i formy działania poszczególnych uczestników zarządzania kryzysowego. Ustalenia PPZK nie podporządkowują żadnemu organowi czy jednostce organizacyjnej innych uczestników zarządzania kryzysowego.

Decyzję o uruchomieniu PZZK podejmuje Starosta Pułtusi w następujących przypadkach:

- 1) konieczności udzielenia pomocy gminom dotkniętej zagrożeniem noszącym znamiona sytuacji kryzysowej, której organ zarządzania kryzysowego zwrócił się do Starosty z prośbą o pomoc;
- 2) w przypadku sytuacji kryzysowej o charakterze ponadgminnym, obejmującej znaczny obszar powiatu /kilka gmin/, kiedy starosta uzna, że niezbędne jest włączenie się szczebla powiatowego do działań z zakresu zarządzania kryzysowego.

PZZK w zależności od zaistniałej sytuacji, uruchamia się w pełnym zakresie lub tylko w części, niezbędnej do skutecznego reagowania na określone zdarzenie /sytuację/. Polecenia uruchomienia PZZK Starosta przekazuje Dyrektorowi Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Puławach, który przy pomocy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, powiadamia wszystkie lub wybrane osoby funkcyjne przewidziane do realizacji zadań zarządzania kryzysowego.

Plan wdraża się do realizacji w przypadku powstania zagrożeń i sytuacji kryzysowych o skutkach wykraczających poza granicę jednej gminy lub takich, które wymagają zaangażowania sił przekraczających możliwości reagującej gminy oraz wprowadzenia przez Premiera lub Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanów nadzwyczajnych.

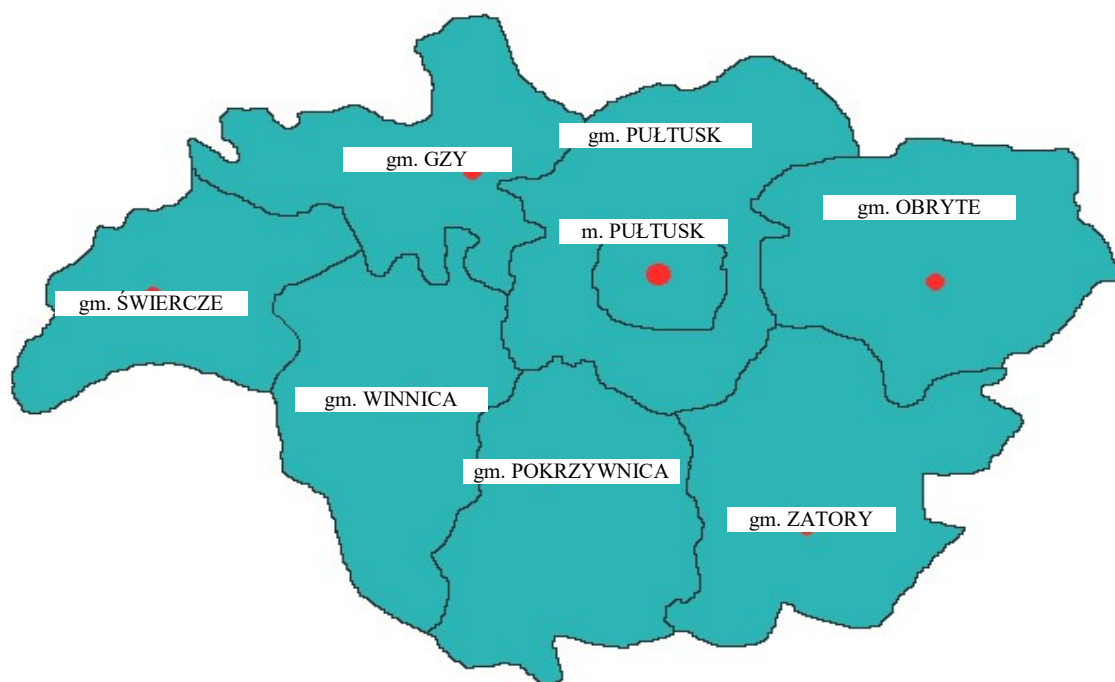
Organami wykonawczymi władzy ogólnej odpowiedzialnymi za kierowanie, w tym organizowanie i koordynowanie zarządzania kryzysowego na administrowanym terenie są odpowiednio w:

- Województwie Mazowieckim – Wojewoda Mazowiecki, jako organ administracji rządowej na terenie województwa;
- Powiecie Puławskim – Starosta Puławski, jako organ wykonawczy administracji samorządowej i rządowej na terenie powiatu;
- Mieście i Gminie Puławsk – Burmistrz Miasta Puław, jako organ wykonawczy administracji samorządowej na terenie gminy;
- Gminach – Wójtowie, jako organy wykonawcze administracji samorządowej na terenie podległych gmin.

4. Ogólna charakterystyka powiatu pułtuskiego

Powiat pułtuski jest jednym spośród 37 powiatów ziemskich województwa mazowieckiego, oraz jednym z 314 powiatów ziemskich w Polsce, na ogólną liczbę 380 powiatów w Polsce (ziemskich i grodzkich). Położony jest w centralno-północnej części województwa mazowieckiego i graniczy z 6 powiatami: wyszkowskim, legionowskim, nowodworskim, płońskim, ciechanowskim i makowskim. Przez powiat przepływa rzeka Narew o długości 46 km. Powiat liczy ok. 51 tys. mieszkańców, z czego ok. 19,5 tys. osób zamieszkuje miasto Pułtusk, co stanowi 38,2% ludności powiatu. Powiat obejmuje obszar ok. 828 km², co stanowi 2,33% powierzchni województwa mazowieckiego. W skład powiatu wchodzi miasto Pułtusk o powierzchni 23,0 km² oraz 7 gmin obejmujących terytorium:

1. Gminy Gzy - 104,4 km²,
2. Gminy Obryte - 139,7 km²,
3. Gminy Pokrzywnica - 121,3 km²,
4. Gminy Świercze - 93,4 km²,
5. Gminy Winnica - 115,1 km²,
6. Gminy Zatory - 121,1 km²,
7. Miasta i Gminy Pułtusk - 133,5 km².

5. Wykaz skrótów używanych w planie

- 1) ABW – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 2) Burmistrz/wójt – Burmistrz Miasta Pułtusk, Wójt Gminy: Gzy, Obryte, Pokrzywnica, Świercze, Winnica i Zatory;
- 3) CAR – Centralna Aplikacja Raportująca,
- 4) Caritas – Caritas Diecezji Płockiej w Pułtusk,
- 5) CZK – Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- 6) DPS – Dom Pomocy Społecznej,
- 7) DWA – Drużyna Wykrywania i Alarmowania,
- 8) EZK – Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 9) FN – Wydział Finansów Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 10) GPKZK – Gminne Punkty Kontaktowe Zarządzania Kryzysowego organizowane w trybie art. 20 ustawy o zarządzaniu kryzysowym przez właściwy organ gminy w powiecie pułtuskim,
- 11) GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie Rejon: Nowy Dwór Mazowiecki, Ostrołęka, Przasnysz,
- 12) Gminy – Gminy Powiatu Pułtuskiego,
- 13) GMPiA – Grupa Monitorowania Prognoz i Analiz Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk,
- 14) GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 15) GZZK – Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego,
- 16) IMGW-PIB – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy,
- 17) INFORMATYK – Wieloosobowe Stanowisko Pracy ds. Informatyki Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 18) KD – Wydział Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 19) KP Policji – Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk,
- 20) KP PSP – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pułtusk,
- 21) KSRG – Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy,
- 22) MWZZK – Mazowiecki Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego,
- 23) MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk,
- 24) MZDW – Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie Rejon Drogowy Wołomin-Nowy Dwór Mazowiecki,
- 25) Nadleśnictwo – Nadleśnictwo Pułtusk,
- 26) OR – Wydział Organizacji i Nadzoru Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 27) OSG – Operatorzy sieci gazowych,
- 28) OSP – Ochotnicza Straż Pożarna,
- 29) PAA – Państwowa Agencja Atomistyki,
- 30) PCK – Polski Czerwony Krzyż,
- 31) PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk,
- 32) PCZK – Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk,
- 33) PINB – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Pułtusk,
- 34) PIW – Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Pułtusk,
- 35) PKP – Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie,
- 36) PLW – Powiatowy Lekarz Weterynarii w Pułtusk,
- 37) POADA – Powiatowy Ośrodek Analiz Danych i Alarmowania,
- 38) POAL – Powiatowy Ośrodek Analiz Laboratoryjnych,
- 39) PPIS – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pułtusk,
- 40) PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pułtusk,
- 41) PPZK – Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego,
- 42) PRK – Procedura Reagowania Kryzysowego,
- 43) PRM – Państwowe Ratownictwo Medyczne,
- 44) PSP – Państwowa Straż Pożarna,

- 45) PSR – Państwowa Straż Rybacka w Warszawie Posterunek Terenowy w Pułtusk,
- 46) PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pułtusk,
- 47) PZZK – Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk,
- 48) Radca Prawny – Radca Prawny Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 49) RCB – Rządowe Centrum Bezpieczeństwa,
- 50) RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie,
- 51) RLO – Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 52) RP – Rzeczpospolita Polska,
- 53) SK KP PSP – Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Pułtusk,
- 54) SPO – Standardowe Procedury Operacyjne,
- 55) Starosta – Starosta Pułtusk,
- 56) SWA – System Wykrywania i Alarmowania,
- 57) SWO – System Wczesnego Ostrzegania,
- 58) SZPITAL – Szpital Powiatowy Gajda-Med Sp. z o.o.,
- 59) TSP – Trujące Środki Przemysłowe,
- 60) WBA – Wydział Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 61) WCR – Wojskowe Centrum Rekrutacji w Wyszkanie,
- 62) WCZK – Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie,
- 63) WIORiN – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie - Oddział w Pułtusk,
- 64) WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Ciechanowie,
- 65) WODY POLSKIE – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Dębem,
- 66) WOJSKO – Siły Zbrojne RP, w tym WOT skierowane do działań za pośrednictwem Wojewody,
- 67) 5 MBOT – 5 Mazowiecka Brygada Obrony Terytorialnej w Ciechanowie,
- 68) 6 MBOT – 6 Mazowiecka Brygada Obrony Terytorialnej Radomiu,
- 69) WOPR – Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- 70) WOT – Wojska Obrony Terytorialnej,
- 71) WSSE – Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Warszawie,
- 72) WZK – Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Pułtusk,
- 73) ZAKŁADY WODOCIĄGOWE – Podmioty odpowiedzialne za dostawę i dystrybucję wody,
- 74) ZDP – Zarząd Dróg Powiatowych w Pułtusk,
- 75) ZWL – Zespół Wsparcia Logistycznego.

6. Podstawy prawne odnoszące się do planu

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.
2. Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
5. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.
6. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.
7. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
8. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej.
9. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym.
10. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.
11. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.
12. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.
13. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.
14. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
15. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.
16. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
17. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.
18. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 o ochronie roślin przed agrofagami.
19. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
20. Ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie.
21. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach.
22. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
23. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
24. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
25. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
26. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
27. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.
28. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.
29. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.
30. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.
31. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.
32. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.
33. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.
34. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
35. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
36. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.
37. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej.
38. Ustawa z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu.
39. Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe.
40. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.
41. Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.
42. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.
43. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych.
44. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
45. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
46. Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych.
47. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.
48. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym.
49. Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.
50. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.

51. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.
52. Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.
53. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych.
54. Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe.
55. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
56. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
57. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
58. Ustawa z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela.

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad udziału pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwaniu.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad użycia oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w czasie stanu wyjątkowego.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym.
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi lub z ludzi na zwierzęta.
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu.
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie informacji wyprzedzającej dla ludności na wypadek zdarzenia radiacyjnego.
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie określenia podmiotów właściwych w sprawach kontroli po zdarzeniu radiacyjnym żywności i środków żywienia zwierząt na zgodność z maksymalnymi dopuszczalnymi poziomami skażeń promieniotwórczych.
10. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych.
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie planów postępowania awaryjnego w przypadku zdarzeń radiacyjnych.
17. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie usuwania pojazdów, których używanie może zagrażać bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo utrudniających prowadzenie akcji ratowniczej.
18. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie sposobu wykonywania zadań w ramach obowiązku obrony.

20. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.
21. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie kontroli realizacji zadań obronnych.
22. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego.
23. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa.
24. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.
25. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju.
26. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju.
27. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2024 r. w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Zarządzenia:

1. Zarządzenie Nr 26/2002 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 października 2002 r. w sprawie utworzenia powiatowego magazynu przeciwpowodziowego i obrony cywilnej.
2. Zarządzenie Nr 13/2003 Starosty Pułtuskiego z dnia 7 kwietnia 2003 r. w sprawie powołania drużyny ratownictwa przeciwpowodziowego.
3. Zarządzenie nr 12/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie utworzenia Systemu Stałych Dyżurów Starosty Pułtuskiego na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa oraz uruchamiania realizacji zadań obronnych wynikających z wyższych stanów gotowości obronnej państwa.
4. Zarządzenie nr 19/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 marca 2010 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk.
5. Zarządzenie nr 33/2016 Starosty Pułtuskiego z dnia 17 października 2016 r. w sprawie wdrożenia Instrukcji działania Starostwa Powiatowego w Pułtusk na wypadek wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń.
6. Zarządzenie Nr 11/2017 Starosty Pułtuskiego z dnia 18 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia „Planu dystrybucji preparatu zawierającego związku jodu w przypadku zdarzeń radiacyjnych na terenie powiatu pułtuskiego”.
7. Zarządzenie Nr 26/2017 Starosty Pułtuskiego z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie wdrożenia modułów zadaniowych dla poszczególnych stopni alarmowych powiatu pułtuskiego.
8. Zarządzenie Nr 27/2018 Starosty Pułtuskiego z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie Punktu Kontaktowego Wsparcia Państwa – Gospodarza oraz ustanowienia Pełnomocnika Starosty Pułtuskiego do spraw HNS.
9. Zarządzenie Nr 29/2018 Starosty Pułtuskiego z dnia 2 lipca 2018 r. w sprawie wdrożenia Instrukcji dotyczącej czynności kancelaryjnych pracowników Starostwa Powiatowego w Pułtusk w przypadku otrzymania sygnału do wykonania zadań rządowych na potrzeby osiągnięcia gotowości obronnych państwa, rozwinięcia sił zbrojnych w ramach akcji kurierskiej oraz wprowadzenia stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP przez właściwe organy.
10. Zarządzenie Nr 63/2019 Starosty Pułtuskiego z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie powołania, organizacji i trybu pracy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk.
11. Zarządzenie nr 35/2020 Starosty Pułtuskiego z 29 czerwca 2020 r. w sprawie wyznaczenia komisji ds. ustalania szkód i szacowania strat powstałych wskutek zdarzeń o charakterze klęski żywiołowej.
12. Zarządzenie Nr 23/2021 Starosty Pułtuskiego z dnia 18 kwietnia 2021 r. w sprawie przygotowania stanowisk kierowania w systemie kierowania bezpieczeństwem narodowym w powiecie pułtuskim.

Inne:

1. Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022, pkt. 5.2.1 na str. 84-85,
2. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej z 2020 r.
3. Uchwała nr V/35/2015 Rady Powiatu w Pułtusk z dnia 6 marca 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia o współpracy w zakresie porozumienia o współpracy w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz na zawiązanie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, ze zmianami.
4. Decyzja Nr 1/2021 Wojewody Mazowieckiego z dnia 1 lutego 2021 r. dotyczącej nałożenia na Szpital Powiatowy Gajda-Med. Sp. z o.o., ul. Teofila Kwiatkowskiego 19, 06-100 Pułtusk, wpisanego do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: 0000560865 obowiązku realizacji zadań na rzecz obronności państwa, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, zaistnienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

STAROSTWO POWIATOWE W PUŁTUSKU

POWIATOWY ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

WYCIĄG

CZĘŚĆ I

PLAN GŁÓWNY

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

PUŁTUSK 2024

ROZDZIAŁ 1

CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ, OCENA RYZYKA ICH WYSTĄPIENIA ORAZ MAPY RYZYKA I MAPY ZAGROŻEŃ

1.1. KATALOG ZAGROŻEŃ POWIATU PUŁTUSKIEGO

Z oceny zagrożenia wynika, że na terenie powiatu pułtuskiego mogą wystąpić, następujące zagrożenia:

- 1. Powódź**
- 2. Intensywne opady deszczu/roztopy/podtopienia**
- 3. Huragan/silny wiatr**
- 4. Pożar/wielkoobszarowy pożar lasu**
- 5. Długotrwała susza/upał**
- 6. Osuwisko**
- 7. Intensywne opady śniegu/ zawieje/zamiecie śnieżne / silny mróz/ opady marznące**
- 8. Pandemia/epidemia/zagrożenie epidemiczne**
- 9. Epizootia**
- 10. Epifitoza**
- 11. Skażenie chemiczne/katastrofa ekologiczna**
- 12. Zanieczyszczenie powietrza/smog**
- 13. Zdarzenie radiacyjne**
- 14. Katastrofa budowlana**
- 15. Katastrofa drogowa**
- 16. Katastrofa kolejowa**
- 17. Wypadek lotniczy**
- 18. Katastrofa w żegludze śródlądowej**
- 19. Zakłócenie w systemie gazowym/ zagrożenie wybuchem**
- 20. Awaria/zakłócenie w systemie energetycznym**
- 21. Zakłócenie w systemie paliwowym**
- 22. Zakłócenie w dostawie wody**
- 23. Zdarzenie o charakterze terrorystycznym**
- 24. Cyberterroryzm/zakłócenie funkcjonowania systemów teleinformatycznych**
- 25. Protest społeczny/zbiorowe zakłócenie porządku publicznego**
- 26. Działanie hybrydowe¹**

¹ Działanie hybrydowe jest ujęte tylko w charakterystyce zagrożeń, matrycy ryzyka i ocenie ryzyka wystąpienia zagrożeń. Jedną z cech działań hybrydowych jest ich niska przewidywalność oraz możliwość utajnienia prawdziwych intencji przez potencjalnego przeciwnika, zwłaszcza w fazie przygotowania. Stąd też trudno jest konkretnie opisać zagrożenie związane z działaniem hybrydowym w siatce bezpieczeństwa oraz jej rozwinięciu i procedurach reagowania kryzysowego, ponieważ konkretne zagrożenia, które mogą być związane z działaniem hybrydowym, są już w siatce bezpieczeństwa ujęte wraz z zaznaczeniem podmiotów wiodących w poszczególnych fazach zarządzania kryzysowego.

1.2. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ POWIATU PUŁTUSKIEGO

1.2.1. Powódź

Pojęcie „powódź” zgodnie z ustawą Prawo wodne definiuje się jako „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane są przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Na terenie powiatu pułtuskiego istnieje duże i realne zagrożenie powodziowe. Związane ono jest z destrukcyjnym oddziaływaniem sił natury tj. gwałtownym topnieniem śniegu, intensywnymi opadami deszczu, tworzeniem się zatorów lodowych. Nie ma możliwości określenia czasu, miejsca i wielkości tego zjawiska, a rozmiary i obszar jest zmienny. Realne zagrożenie powodziowe dla ponad 6 tys. mieszkańców powiatu stwarza rzeka Narew. Szczególne zagrożenie istnieje w gminach: Obryte, Pułtusk, Pokrzywnica i Zatory. Z analizy historycznej wiadomo, że katastrofalne zatopienia na terenach obecnego powiatu pułtuskiego miały miejsce między innymi w latach: 1714, 1877, 1958, 1979. Najtragiczniejsza w skutkach powódź na tym terenie wystąpiła wiosną 1979 r., kiedy nastąpiło przerwanie prawobrzeżnego wału przeciwpowodziowego powyżej miasta Pułtuska. Zalana została znaczna część miasta powodując poważne szkody w infrastrukturze komunalnej, zabudowie i mieniu. Woda utrzymywała się przez prawie 3 tygodnie osiągając w obiektach najniżej położonych poziom przeszło 2 m. W ciągu ostatnich lat kilkakrotnie wprowadzany był stan alarmowy. Największe zagrożenie, od czasu powodzi w 1979 r., wystąpiło na przełomie zimy i wiosny: 1981 r., 1995 r., 2005 r., 2007 r., 2011 r., 2013 r. i 2018 r. Szczególna sytuacja kryzysowa miała miejsce w 2011 r. i 2018 r., kiedy na rzece Narew utworzył się duży zator lodowo-śryżowy, powodujący piętrzenie wód w korycie rzeki i podtapianie wsi w gminach Obryte, Zatory, Pokrzywnica oraz nisko położone tereny w mieście i gminie Pułtusk. Istniała realna groźba przerwania obwałowania zapory bocznej zalewu zegrzyńskiego. Przewidywany maksymalny obszar zatopień w powiecie może wynieść ok. 25 km², z tego 4,4 km² zwartej zabudowy miasta Pułtuska. Przewidywany obszar zatopienia dzieli się na rejon bezpośredniego zagrożenia, który nie jest chroniony przez urządzenia techniczne oraz rejon pośredniego zagrożenia chroniony przez urządzenia powodziowe, tj. wały o łącznej długości ok. 29 km, 3 śluzy wałowe, 1 przepust wałowy, 5 pompowni zapory bocznej w Dębem, pompownię Nr 1 na śluzie wałowej nr 3, która jest wyposażona w 3 pompy elektryczne o wydajności 3 x 250 l/s + 3 x 600 l/s = 2550 l/s oraz pompownia Nr 2 na rowie R-1 o wydajności 2 x 125 l/s + 1 x 600 l/s = 850 l/s., które są administrowane przez PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Dębem.

Zestawienie charakterystycznych stanów wody dla stacji wodowskazowych na rzece Narew

Lp.	Stacja wodowskazowa	Km Rzeki	Rzędna zera wodowskazu	Stan Ostrzegawczy	Stan Alarmowy	Rzędna podczas powodzi kwiecień 1979 r.	Abs.mak. w cm - powódź kwiecień 1979 r.
1.	Zambski Kościelne	81.2	79.02	420	480	85,36	634
2.	Pułtusk	63.3	77.32	380	400	83,02	570

Do rejonów bezpośredniego zagrożenia powodziowego należą tereny gminy Pułtusk, Obryte i Pokrzywnica. Są to głównie mało zurbanizowane tereny, na których znajduje się następujące miejscowości:

- 2 wsie w gminie Pułtusk: Szygówek, Pawłówek i posesje posadowione przy ul. Pod Wróblem i ul. Solnej (od strony rzeki Narew) oraz tereny Domu Polonii w mieście Pułtusk;
- 6 wsi w gminie Obryte: Zambski Kościelne, Gostkowo, Kalinowo, Rozdziały, Rowy, Sokołowo Włościańskie;
- 6 wsi w gminie Pokrzywnica: Dzierżenin, Klusek, Gzowo, Karniewek, Łubienica-Superunki, Pogorzelec.

Pośrednie zagrożenie powodziowe występuje w obwałowanej dolinie Narwi w rejonie miasta Pułtusk i gminy Zatory. Są to głównie zurbanizowane tereny, na których znajdują się:

- nisko położone tereny miasta Pułtusk oraz wieś Grabówiec w gminie Pułtusk;
- 3 wsie w gminie Zatory: Stawinoga, Burlaki, Borsuki Kolonia.

Łącznie na terenach bezpośredniego zatopienia powodziowego zamieszkuje ok. 236 osób, a na terenie pośredniego zagrożenia ok. 5796 osób. Razem ok. 6212 osób.

W pozostałych gminach na terenie powiatu, tj.: Gzy, Winnica i Świercze nie istnieje bezpośrednie zagrożenie powodziowe powodowane przez rzekę Narew. W wymienionych gminach stan zagrożenia powodziowego może wystąpić w wyniku: intensywnych lub długotrwałych opadów deszczu, oberwaniem chmury, roztopów. Może to spowodować gwałtowny wzrost poziomu wód w rowach melioracyjnych, podtopienia i zamulenia domów mieszkalnych i obiektów gospodarczych szczególnie zlokalizowanych w zagłębieniach terenu.

UWAGA: Szczegółowa charakterystyka zagrożenia powodziowego powiatu pułtuskiego i procedury reagowania zostały zawarte w Planie operacyjnym ochrony przed powodzią powiatu pułtuskiego.

1.2.2. Intensywne opady deszczu/roztopy/ podtopienia

Obecnie obserwuje się coraz częstsze występowanie w powiecie pułtuskim różnego rodzaju anomalii pogodowych, w tym intensywnych opadów deszczu, roztopów, które powodują podtopienia gruntów. Są one głównie związane z występującymi zmianami klimatu. Zdarzenia te są nagłe i nieprzewidywalne, a ich siła i natężenie zaskakująca. Przez to często wywołują ogromne straty materialne oraz zagrażają życiu i zdrowiu wielu osób znajdujących się w strefie ich oddziaływania. Straty są największe w rejonach silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych. Obserwowane opady są tak intensywne, że kanalizacja i urządzenia melioracyjne, odprowadzające wody opadów nie są w stanie zapewnić drożności, czego skutkiem są zalane ulice i podtopienia budynków oraz pól uprawnych. Sytuację potęguje fakt nieodpowiedniego planowania przestrzennego i wydawania warunków zabudowy dla obiektów na terenach podmokłych, które nie posiadają właściwego odprowadzenia wód opadowych.

W latach 2011-2013 na terenie powiatu pułtuskiego na skutek gwałtownych burz, intensywnych opadów deszczu oraz roztopów miało miejsce kilkaset zdarzeń związanych z wypompowaniem wody z zalanych posesji gospodarstw rolnych, obiektów mieszkalnych oraz użyteczności publicznej. W wyniku, których uszkodzeniu uległy m.in. mosty, drogi i inne obiekty.

Jednostki straży pożarnych uczestniczą, co roku w likwidacji zdarzeń związanych z awariami magistrali wodociągowych i zalaniem obiektów oraz terenów wskutek gwałtownych opadów deszczu lub wiosennych roztopów. Ilość tych interwencji w przeciągu ostatnich lat przedstawia poniższa tabela.

Ilość interwencji straży pożarnych przy awariach wodociągowych i zalań obiektów w latach 2011-2023

Rok	Awarye wodociągowe	Opady deszczu	Razem
2011	9	171	180
2012	4	45	49
2013	9	88	97
2014	12	11	23
2015	10	4	14
2016	13	17	30
2017	6	55	61
2018	16	41	57
2019	10	3	13
2020	9	33	42
2021	6	28	34
2022	3	12	15
2023	2	13	15

Źródło: KP PSP w Pułtusk

Tabela: Stopnie zagrożeń wg IMGW-PIB: intensywne opady deszczu, roztopy

ZJAWISKO	STOPIEŃ ZAGROŻENIA			KRYTERIA
	1	2	3	
INTENSYWNE OPADY DESZCZU	X			Wystąpienie opadów: 30 mm ≤ R < 40 mm w czasie do 12h lub 40 mm ≤ R < 60 mm w czasie do 24h
		X		Wystąpienie opadów: 60 mm ≤ R < 90 mm w czasie do 24h
			X	Wystąpienie opadów: R ≥ 90 mm w czasie do 24h
ROZTOPY	X			Na obszarach zalegania pokrywy śnieżnej o grubości nie mniejszej niż 10 cm, powodujący topnienie śniegu, gdy zaistnieją łącznie następujące warunki: a) przez co najmniej dwie doby dodatnia temperatura powietrza na wys. 2 m n.p.g.: T > 0°C b) temperatura średnia dobową: Ts ≥ 5°C c) bez opadów d) na południu kraju brak wiatru fenowego lub: a) przez co najmniej dwie doby dodatnia temperatura powietrza na wys. 2 m n.p.g.: T > 0°C b) temperatura średnia dobową: Ts ≥ 1,5°C c) opady deszczu: R ≤ 10 mm/24 godz.
		X		Na obszarach zalegania pokrywy śnieżnej o grubości nie mniejszej niż 10 cm, gdy zaistnieją łącznie następujące warunki: a) przez całą dobę dodatnia temperatura powietrza na wys. 2 m n.p.g.: T > 0°C b) temperatura średnia dobową: Ts > 1,5°C c) opady deszczu: 10 mm < R ≤ 20 mm/24 godz.
			X	Na obszarach zalegania pokrywy śnieżnej o grubości nie mniejszej niż 10 cm, gdy zaistnieją łącznie następujące warunki: a) przez całą dobę dodatnia temperatura powietrza na wys. 2 m n.p.g.: T > 0°C b) temperatura średnia dobową: Ts > 1,5°C c) opady deszczu: R > 20 mm/24 godz.
WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW UŻYTYCH W TABELI				R – suma opadów T – temperatura powietrza Ts – temperatura średnia dobową

1.2.3. Huragan/silny wiatr

Wiatr - ruch mas powietrza wywołany różnicą ciśnienia atmosferycznego. Masy powietrza przemieszczają się z obszarów o wyższym ciśnieniu do obszarów o ciśnieniu niższym (wiatr wieje zawsze z wyżu do niżu), podlegając sile odchylającej (siła Coriolisa), sile tarcia i sile odśrodkowej.

Huragan - to „wiatr o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody” (definicja z ustawy z dnia 7 lipca 2005 roku o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich).

Wskutek progresywnego charakteru zmian klimatycznych i coraz częściej występujących anomalii pogodowych, mogą na terenie powiatu pułtuskiego występować zagrożenia meteorologiczne w postaci silnych huraganowych wiatrów i trąb powietrznych. Zjawiska te praktycznie mogą pojawić się w każdej części powiatu i to na znacznych przestrzeniach. Stanowią one poważne zagrożenie dla życia ludzi oraz wielu elementów infrastruktury technicznej. Trudno jest określić obszary zagrożeń związanych z tymi zjawiskami. Zminimalizowanie skutków wichury (huraganu/silnego wiatru) możliwe jest w znacznej mierze dzięki wcześniejszemu informowaniu o właściwych sposobach zachowania się w rejonie zagrożonym i podjęciu działań profilaktycznych.

Silne i huraganowe wiatry zagrażają:

- napowietrznym liniom energetycznym;
- napowietrznym liniom telekomunikacyjnym;
- masztom radio i telekomunikacyjnym;
- elementom budowli;
- budownictwu wiejskiemu (szczególnie budynkom gospodarczym);

- drzewostanom;
- osobom podróżującym w transporcie publicznym i prywatnym;
- infrastrukturze krytycznej.

Huragany/ silne wiatry, mogą wystąpić na terenie całego powiatu, są trudne do przewidzenia.

Klasyfikacja wiatru wg. Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej

STOPIEŃ	ZAGROŻENIE	KRYTERIA		OPIS PROGÓW
		Średnia 10-min. prędkość wiatru	Prędkość wiatru w porywie	
1	ZAGROŻENIE UMIARKOWANE	54 km/h - 72 km/h (15 m/s - 20 m/s)	72 km/h - 90 km/s (20 m/s - 25 m/s)	Wichura - wiatr przewraca drewniane płoty, billboardy i znaki drogowe, może powodować uszkodzenia budynków, zrywa pojedyncze dachówki, łamie duże konary drzew. W trakcie opadów śniegu powoduje zamiecie i zawieje śnieżne.
2	ZAGROŻENIE DUŻE	72 km/h - 90 km/h (20 m/s - 25 m/s)	90 km/h - 115 km/s (25 m/s - 32 m/s)	Silna wichura - wiatr może powodować znaczne uszkodzenia budynków, łamie i wyrzuca drzewa o płytkim ukorzenieniu, kołysze przewody linii przesyłowych, a podczas osadzania sadzi lub gołoledzi zrywa je na skutek przeciążenia.
3	ZAGROŻENIE BARDZO DUŻE	>90 m/s (>25 m/s)	>115 km/h (>32 m/s)	Wiatr huraganowy - powoduje zniszczenia całych zabudowań i hal o płaskich dachach, zrywa odcinki linii przemysłowych i łamie ich konstrukcje wsporcze, utrudnia jazdę pojazdów, wyrzuca drzewa z korzeniami, powoduje wiatrolomy.

Tabela: Stopnie zagrożenia wg IMGW-PIB: silny wiatr

ZJAWISKO	STOPIEŃ ZAGROŻENIA			KRYTERIA
	1	2	3	
SILNY WIATR	X			Wiatr w porywach: $70 \text{ km/h} \leq V \leq 85 \text{ km/h}$ lub średnia prędkość wiatru: $55 \text{ km/h} \leq V_{sr} \leq 70 \text{ km/h}$
		X		Wiatr w porywach: $85 \text{ km/h} < V < 115 \text{ km/h}$ lub średnia prędkość wiatru: $70 \text{ km/h} < V_{sr} < 85 \text{ km/h}$
			X	Wiatr w w porywach: $V \geq 115 \text{ km/h}$ lub średnia prędkość wiatru: $V_{sr} \geq 85 \text{ km/h}$
WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW UŻYTYCH W TABELI				V_{sr} – średnia prędkość wiatru (treści ostrzeżenia w km/h) V – prędkość wiatru w porywach (w treści ostrzeżenia w km/h)

Skutki pierwotne wiatrów: zerwanie linii energetycznych, powstanie wiatrolomów na drogach, masowe uszkodzenia konstrukcji budynków, zerwanie dachów budynków, które przemieszczając się wraz z wiatrem mogą powodować poważne zagrożenie życia.

Skutki wtórne: ofiary wśród ludzi i zwierząt, w wyniku przewrócenia się reklam, zawalenia się budynków, drzew na obiekty, środki transportu, pożary budynków w wyniku zwarcia instalacji elektrycznej lub niedrożności wentylacji kominowej, spowodowanej cofaniem się spalin, przerwanie dostaw energii elektrycznej, awarie sieci łączności przewodowej i bezprzewodowej, braki wody, utrudnienia komunikacji, zablokowane drogi, przerwy w kursowaniu pociągów, autobusów, awarie w zakładach przemysłowych, utrudnienia w funkcjonowaniu ferm hodowlanych spowodowane brakiem prądu, straty w uprawach rolnych i leśnych, zawieszone zajęcia w szkołach.

1.2.4. Pożar/wielkoobszarowy pożar lasu

Pożar to niekontrolowany proces spalania materiałów organicznych i nieorganicznych w miejscu do tego nie przeznaczonym rozprzestrzeniającym się w sposób niekontrolowany, powodującym zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz straty materialne. Do najczęstszych przyczyn powstania pożaru należą:

- nieostrożność osób dorosłych i nieletnich przy posługiwaniu się ogniem otwartym, wypalaniu pozostałości roślinnych na polach, nieprawidłowe używanie substancji łatwopalnych i pirotechnicznych;
- prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych w pobliżu lasów;
- wady urządzeń i instalacji energetycznych;
- wady środków transportu lub ich nieprawidłowa eksploatacja;
- nieprawidłowe magazynowanie substancji niebezpiecznych w pobliżu lasu;
- samozapalenia biologiczne lub chemiczne;
- wyładowania atmosferyczne;
- podpalenia umyślne.

Ze statystyk pożarowych wynika, że zdecydowana większość pożarów powstaje na terenach wiejskich powiatu. Wpływ na to ma wiele czynników związanych m.in. z typowo rolniczym charakterem powiatu, wiekiem budynków, dekapitalizacją maszyn i urządzeń, niską świadomością ludzi w zakresie korzystania z urządzeń oraz wykorzystywanie, na co dzień materiałów łatwopalnych. Najczęstsze pożary to: mieszkania, trawy, trawniki i powierzchnie rolne. Znacznym aspektem zagrożenia pożarowego obszarów wiejskich jest zwarta zabudowa, która występuje szczególnie na terenach gmin Obryte i Zatory, w znacznym stopniu zwiększająca zagrożenie rozprzestrzeniania się powstałych pożarów.

Nie mniej ważnymi elementami są tzw. czynniki operacyjne, które decydują o przebiegu i skuteczności działań ratowniczych. Należy do nich: zaopatrzenie wodne miejscowości dla celów przeciwpożarowych, łączność alarmowania oraz stan techniczny dróg dojazdowych.

Zagrożenie dla życia ludzkiego w przypadku pożarów stwarzają także budynki zamieszkania zbiorowego na terenie Pułtusa. Większość istniejących zakładów przemysłowych na terenie powiatu, zlokalizowana jest w mieście. Na szczególną uwagę zasługują obiekty, w których są stosowane, przetwarzane lub magazynowane materiały niebezpieczne pożarowo. Wśród tych zakładów znajdują się między innymi:

- stacje benzynowe, które coraz częściej są doposażone w dystrybutory i zbiorniki o pojemności od 5 do 10 m³ na gaz propan - butan,
- punkty dystrybucji gazu propan - butan,
- zakłady przetwórstwa rolno – spożywczego, m.in. magazyny zbożowe w Pułtusk i Winnicy, m.in. z uwagi na procesy technologiczne podczas, których wytwarzają się pyły zbożowe, obok zagrożeń pożarowych istnieje również możliwość wystąpienia w skrajnych przypadkach zagrożenia wybuchem.

Czynnikiem wzrostu zagrożeń pożarowych w zakładach produkcyjnych i obiektach użyteczności publicznej jest ich niska kondycja finansowa, co wiąże się ze zmniejszeniem nakładów finansowych na poprawę bezpieczeństwa pożarowego.

Najbardziej niebezpieczne ze względu na charakter są pożary w zakładach, w których mogą znajdować się materiały stwarzające możliwość powstania wybuchu. Szczególnie wtedy, gdy są zlokalizowane przy dużych skupiskach ludzkich (osiedlach, miastach). Do takich można zaliczyć m. in. stację paliw PKN „ORLEN” Pułtusk ul. Warszawska i stację BP w Pułtusk ul. Warszawska.

Duże zagrożenie stwarzać mogą pożary zabudowy zwartej, które mogą wystąpić na terenie miasta Pułtusa w obrębie Rynku, ul. Traugutta oraz ul. Wojska Polskiego – potocznie nazywane „koszarami”. Budynki znajdujące się w obrębie tych ulic łączą się ze sobą, posiadają palne konstrukcje dachu, częściowo palne pokrycia (papa, odeskowanie). Szczególnie trudne ze względu na dojazd do miejsca mogą być pożary zabytkowych kamieniczek w obrębie Pułtuskiego Rynku

(niektóre z nich mają wąskie bramy wjazdowe uniemożliwiające wjazd samochodów pożarniczych).

Požary kompleksów leśnych stanowiącą mogą następną grupą trudnych do likwidacji pożarów. Na terenie powiatu pułtuskiego największe kompleksy leśne znajdują się na terenie gminy Obryte i Zatory (obręb leśny Lemany). Lasy te należą do II kategorii zagrożenia pożarowego. Przeważa w nich monokultura sosny. Przeciętny wiek drzewostanu wynosi 61 lata. Stąd zagrożenie pożarowe tych terenów jest stosunkowo duże, zwłaszcza w okresach wiosenno-letnich, przy ograniczonych opadach atmosferycznych. Największe zagrożenie pożarowe stwarza uroczysko Gnojno, Zatory i Popławy. W okresach wiosenno-letnich, przy sprzyjających pożarom warunkach atmosferycznych (wysoka temperatura, ograniczone opady deszczu, silny wiatr) może dojść do groźnego zjawiska tzw. burz ogniowych, które mogą zagrozić takim miejscowościom jak:

- w gm. Pułtusk - Ponikiew (zwarta zabudowa drewniana), Szygówek, Grabówiec,
- w gm. Obryte - Toczniel, Sadykierz, Płusy, Wielgolas, Bartodzieje, Psary, Zambski Stare,
- w gm. Zatory - Borsuki Kolonia, Borsuki Nowe, Burlaki, Gładczyn Szlachecki, Pniewo, Wólka Zatorska, Kępa Zatorska, Biele, Śliski i Zatory.

Požary przestrzenne lasów mogą wystąpić również w miejscowościach:

- w gm. Gzy - Kozłowo, Przewodowo, Begno;
- w gm. Świercze - Bruliny, Świeszewko, Kacprowo;
- w gm. Winnica - Poniaty Cibory, Rębkowo, Winniczka.

Na terenie powiatu zlokalizowane jest Nadleśnictwo Pułtusk, które dzieli się na trzy Obręby Leśne i 17 leśnictw (w tym leśnictwo szkółkarskie), z tego na terenie powiatu zlokalizowane są dwa Obręby Leśne, tj. Pułtusk i Lemany składające się z następujących leśnictw:

Obręb leśny Pułtusk:

- Leśnictwo Lipniki - częściowo na terenie powiatu pułtuskiego i powiatu makowskiego,
- Leśnictwo Bulkowo - na terenie powiatu pułtuskiego,
- Leśnictwo Pokrzywnica - na terenie powiatu pułtuskiego;

Obręb leśny Lemany:

- Leśnictwo Wielgolas - na terenie powiatu pułtuskiego,
- Leśnictwo Zambski - na terenie powiatu pułtuskiego,
- Leśnictwo Popławy - na terenie powiatu pułtuskiego,
- Leśnictwo Grabówiec - na terenie powiatu pułtuskiego,
- Leśnictwo Zatory - częściowo na terenie powiatu pułtuskiego i powiatu wyszkowskiego,
- Leśnictwo Dąbrowa - częściowo na terenie powiatu pułtuskiego i powiatu wyszkowskiego,
- Leśnictwo Pniewo - częściowo na terenie powiatu pułtuskiego i powiatu wyszkowskiego.

Najczęstszymi przyczynami pożarów w lasach są:

- palone w pobliżu lasu ogniska,
- niedopałki papierosów porzucone w lesie lub w pobliżu,
- nie dogaszone zapalaki wyrzucane z przejeżdżających pojazdów,
- przerzuty ognia z palących się traw (w wyniku wypalania),
- iskry z pojazdów szynowych i innych,
- umyślne podpalenia.

Zestawienie pożarów na terenie powiatu pułtuskiego w latach 2020-2023

Rok	Ilość pożarów	Wielkość pożarów		
		mały	średni	duży
2020	232	219	13	0
2021	206	192	14	0
2022	239	224	14	1
2023	202	189	12	1

Źródło: KP PSP w Pułtusk

1.2.5. Długotrwała susza/upał

Susza to długotrwały okres bez opadów atmosferycznych lub z nieznacznym opadem w stosunku do średnich wieloletnich wartości.

Typy suszy:

- susza atmosferyczna - wystąpienie długotrwałego niedoboru lub braku opadów w okresie wegetacyjnym;
- susza hydrologiczna - wystąpienie zmniejszenia odpływu wód gruntowych do wód powierzchniowych, spowodowane przedłużającym się niedoborem opadów i w efekcie zmniejszenie przepływu w rzekach poniżej stanu odpowiadającego średniemu niskiemu przepływowi z wielolecia;
- susza rolnicza (glebowa) - niedobór wody w glebie, będący następstwem przedłużającej się suszy atmosferycznej;
- susza hydrogeologiczna - długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych w relacji do warunków normalnych w wieloleciu, które ma wpływ na pogorszenie się stanu ekosystemów zależnych od wód podziemnych.

Upał to proces intensywnego oddziaływania promieni słonecznych na otoczenie człowieka. Zjawisku temu towarzyszy bardzo wysoka temperatura powietrza, często przekraczająca 30° C. Zbyt długie spędzanie czasu w słońcu lub przegrzanym miejscu może spowodować poważne schorzenia termiczne. Ze względu na obserwowane zmiany klimatyczne należy liczyć się z coraz większym natężeniem tego zjawiska

Susza na terenie powiatu pułtuskiego może powodować:

- zagrożenia pożarowe lasów, upraw, łąk;
- poważne straty w rolnictwie, leśnictwie i przemyśle przetwórczym produktów rolnych;
- braki wody pitnej – szczególnie w gospodarstwach posiadających studnie kopane;
- ograniczenia w dostawach wody dla ludności korzystającej z wodociągów lokalnych;
- wzrost zachorowań oraz zagrożenia epidemiologiczne;
- niepokoje społeczne związane z możliwością wzrostu cen produktów rolnych.

Tabela: Klasyfikacja zagrożeń wg IMGW-PIB: upał

ZJAWISKO	STOPIEŃ ZAGROŻENIA			KRYTERIA
	1	2	3	
UPAŁ	X			30°C ≤ Tmax
		X		30°C ≤ Tmax ≤ 34°C i Tmin ≥ 18°C czas trwania zjawiska ≥ 2 dni
			X	Tmax > 34°C czas trwania zjawiska ≥ 2 dni
WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW UŻYTYCH W TABELI				T – temperatura powietrza Tmax – temperatura maksymalna Tmin – temperatura minimalna Ts – temperatura średnia dobową

1.2.6. Osuwisko

Osuwiska wywołane są przez nagłe przemieszczenie się mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych podłoża, spowodowane siłami przyrody (np. nasiąknięcie gruntu w wyniku intensywnych opadów deszczu, trzęsienie ziemi) lub działalnością człowieka (podkopanie stoku lub jego znaczne obciążenie).

Osuwisko polega na zsuwaniu się mas skalnych pod wpływem siły ciężkości. Proces ten zachodzi w określonych miejscach na zboczach lub stokach w następstwie zachwiania się równowagi skał. Przyczyną tego zjawiska mogą być:

- zwiększenie stromizny zbocza spowodowane podmyciem go wodą;
- podcięcie stoku przez erozję, np. w dolinie rzecznej lub w wyniku działalności człowieka, np. przy budowie drogi,
- osłabienie trwałości skał pod wpływem zwietrzenia lub przewilgocenia wywołanego opadami i działaniem wód podziemnych;
- oddziaływanie wstrząsów sejsmicznych;
- budownictwo i działalność gospodarcza nie uwzględniające lokalnych warunków geologicznych (podcinanie stoków wykopami drogowymi, nadmierne polewanie sadów i ogrodów położonych na zboczach itp.);
- nadmierne obciążenie stoku, np. przez zabudowę, wibracje związane np. z robotami ziemnymi, ruchem samochodowym, eksplozjami.

Osuwiska powstają najczęściej na zboczach zbudowanych z przeplatanych skał wodoszczelnych (np. piaskowo-żwirowych, porowatych, wapiennych). Do powstawania osuwisk przyczynia się również pochylone ułożenie warstw lub występowanie w nich licznych szczelin biegnących w stronę spadku zbocza. W silnie nawilgoconych skałach ilastych osuwiska przekształcają się w potoki błotno-rumowiskowe. Szczególnie narażona na osuwiska jest skarpa przy ul. Baltazara oraz skarpa przy ul. Widok w Pułtusk. W 2010 r. w Pułtusk osuwająca się ziemia ze skarpy przy ul. Baltazara przemieściła się w okolice kilku budynków mieszkalnych. W związku, z czym zaistniała konieczność ewakuacji ludności. Przyczyną osuwiska były intensywne długotrwałe opady deszczu, wycinka drzewostanu, podcięcie skarpy przez właścicieli, celem poszerzenia przestrzeni użytkowej działki oraz brak właściwego systemu odprowadzenia wód opadowych, a przede wszystkim pokrycie nawierzchni kostką przez właścicieli gruntów położonych wyżej.

1.2.7. Intensywne opady śniegu / zawieje/zamiecie śnieżne / silny mróz / opady marznące

Śnieg jest to opad atmosferyczny w postaci kryształków lodu, które często łączą się ze sobą w większe płatki. Śnieg po opadnięciu na ziemię tworzy porowatą pokrywę śnieżną. Śnieg może występować zarówno przy ujemnej, jak i dodatniej temperaturze przy powierzchni ziemi (przy temperaturach ujemnych bliskich 0° i dodatnich występuje w postaci śniegu mokrego lub śniegu z deszczem). **Intensywne opady śniegu** charakteryzuje się przez podanie: przyrostu pokrywy śnieżnej w cm, zmienności natężeń opadów w czasie, rozkładu przestrzennego opadów.

Zamiecie śnieżną nazywamy wichurę porywającą padające lub leżące już na ziemi płatki śniegu. Zamiecie występują głównie wówczas, gdy śnieg jest suchy. **Zawieja** natomiast jest zamiecią śnieżną przy równoczesnym opadzie śniegu.

Silny mróz występuje wówczas, gdy temperatura powietrza spadnie poniżej -15°C. W aspekcie społecznym natomiast o silnych mrozach mówimy wtedy, gdy chłód staje się przyczyną śmierci ludzi i powoduje straty materialne.

Intensywne opady śniegu, zawieje lub zamiecie śnieżne, silny mróz i opady marznące mogą wystąpić na terenie całego powiatu i jest trudne do przewidzenia.

Zaspy śnieżne powstają w następstwie obfitych opadów i zamieci śnieżnych, trwających od kilku godzin do kilku dni. Zakłócają one działalność transportu, gospodarki komunalno – energetycznej i łączności oraz znacznie utrudniają prace w gospodarstwach rolnych.

W przypadku intensywnych opadów śniegu może dojść do sparaliżowania życia w wielu

miejsowościach, a co z tym się wiąże braki w dostawie wody, gazu, energii elektrycznej oraz paraliż transportu kołowego i kolejowego. W związku z intensywnymi opadami śniegu może dojść do katastrof budowlanych obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej powodowanych przez zaleganie mas śniegu na powierzchniach dachów. Na terenie powiatu znajduje się kilkadziesiąt budynków o konstrukcji dachu wielko powierzchniowej i płaskiej, tj.: szkoły, urzędy gmin, sale gimnastyczne, obiekty usługowo-handlowe, kryta pływalnia, zakłady pracy. W okresie intensywnych długotrwałych opadów śniegu wystąpi konieczność prowadzenia kontroli usuwania nadmiaru śniegu z dachów wielko powierzchniowych. Zawieje i zamiecie śnieżne spowodują trudności w dotarciu do chorych przez pojazdy służb ratowniczych.

Opady i zamiecie śnieżne, którym towarzyszą gwałtowne skoki temperatury, powodują oblodzenia, polegające na pokryciu powierzchni konstrukcji i przedmiotów warstwą lodu lub mokrego śniegu. Odróżnia się takie rodzaje oblodzenia, jak gołoledź, sadź oraz osady mokrego i zamarzniętego śniegu. Oblodzenie jest najbardziej niebezpieczne dla napowietrznych linii przesyłowych i linii łączności, sieci trakcyjnych transportu zelektryfikowanego, urządzeń masztowo-antenowych i innych. W przypadku oblodzenia jezdni wystąpią poważne utrudnienia w funkcjonowaniu komunikacji samochodowej. Na wzniesieniach dróg mogą tworzyć się zatory, spowodowane przez samochody ciężarowe, które w wyniku oblodzenia jezdni nie będą mogły pod nie podjechać. Szczególnie niebezpieczny rejon w tym zakresie występuje na drodze krajowej Nr 61 w centrum miasta Pułtuska, tj. na ul. Daszyńskiego i ul. 3 Maja oraz na wzniesieniach drogowych w rejonie wsi Łubienica gm. Pokrzywnica.

Silne mrozy, zasypy śnieżne i oblodzenia podobnie (przykład zima 1979 roku) będą powodować skutki wtórne, tj. długotrwałe przerwanie dostawy energii elektrycznej, łączności teleinformatycznej na dużym obszarze, poważne zakłócenia w ruchu drogowym kołowym, jak również przerwanie pracy w wielu zakładach przemysłowych. Te zdarzenie będą kumulowały sytuacje kryzysowe w wielu dziedzinach życia społecznego i funkcjonowania gospodarki.

W przypadku wystąpienia długotrwałych mrozów poniżej - 20 stopni C może dojść do awarii sieci ciepłowniczych, energetycznych, zawieszenia zajęć lekcyjnych w szkołach, trudności ze skupem mleka, awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnych. W wyniku silnych mrozów może dojść do: śmiertelnych zamarznięć, nasilenia się chorób grypo-podobnych i układu krążenia, powstania pożarów w obiektach w wyniku nadmiernego przeciążenia instalacji energetycznych, zezadzeń ludzi oraz wystąpienia powodzi zatorowych na rzece Narew.

W przypadku wystąpienia pożarów prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej może być utrudnione z uwagi na zamarzanie wody w pojazdach PSP i OSP oraz hydrantach ulicznych. Podobna sytuacja może wystąpić w przypadku konieczności zapewnienia awaryjnych dostaw wody z beczkwozów w wyniku awarii sieci wodociągowej.

Tabela: Stopień zagrożeń wg IMGW-PIB: intensywne opady śniegu, zawieje / zamiecie śnieżne, silny mróz, opady marznące

ZJAWISKO	STOPIEŃ ZAGROŻENIA			KRYTERIA
	1	2	3	
INTENSYWNE OPADY ŚNIEGU	X			Przyrost pokrywy śnieżnej od 10 cm do 15 cm w czasie nie dłuższym niż 12 godzin $10 \text{ cm} \leq E < 15 \text{ cm}$ lub: Przyrost pokrywy śnieżnej od 15 cm do 20 cm w czasie nie dłuższym niż 24 godziny $15 \text{ cm} \leq E \leq 20 \text{ cm}$
		X		Przyrost pokrywy śnieżnej o 20 cm do 30 cm w czasie nie dłuższym niż 24 godziny na obszarach położonych poniżej 600 m n.p.m. $20 \text{ cm} < E \leq 30 \text{ cm}$ lub: Przyrost pokrywy śnieżnej o 20 cm do 50 cm w czasie nie dłuższym niż 24 godziny na obszarach położonych powyżej 600 m n.p.m. $20 \text{ cm} < E \leq 50 \text{ cm}$
			X	Przyrost pokrywy śnieżnej powyżej 30 cm w czasie nie dłuższym niż 24 godziny na obszarach położonych poniżej 600 m n.p.m. $E > 30 \text{ cm}$ lub: Przyrost pokrywy śnieżnej powyżej 50 cm w czasie nie dłuższym niż 24 godziny na obszarach położonych powyżej 600 m n.p.m. $E > 50 \text{ cm}$
ZAWIEJE/ ZAMIECIE ŚNIEŻNE	X			Zawieje/zamiecie śnieżne, gdy zaistnieją łącznie następujące warunki: a) niestabilna pokrywa suchego śniegu b) wiatr o prędkości: $29 \text{ km/h} \leq V_{\text{śr}} \leq 40 \text{ km/h}$ (tj. $8 \text{ m/s} \leq V_{\text{śr}} \leq 11 \text{ m/s}$) lub: porywach $55 \text{ km/h} \leq V \leq 70 \text{ km/h}$ (tj. $15,3 \text{ m/s} \leq V \leq 19,4 \text{ m/s}$) c) opady śniegu przy zawiejach śnieżnych
		X		Zawieje/zamiecie śnieżne, gdy zaistnieją łącznie następujące warunki: a) niestabilna pokrywa z suchego śniegu b) wiatr o prędkości: $V_{\text{śr}} > 40 \text{ km/h}$ (tj. $V_{\text{śr}} > 11 \text{ m/s}$) lub: w porywach $V > 70 \text{ km/h}$ (tj. $V > 19,4 \text{ m/s}$) c) opady śniegu przy zawiejach śnieżnych
			-	Nie stosuje się
SILNY MRÓZ	X			$-25^{\circ}\text{C} \leq T_{\text{min}} \leq -15^{\circ}\text{C}$
		X		$-30^{\circ}\text{C} < T_{\text{min}} < -25^{\circ}\text{C}$
			X	$T_{\text{min}} \leq -30^{\circ}\text{C}$
OPADY MARZNĄCE	X			Słabe opady marznącego deszczu lub mżawki, trwające w tym samym miejscu nie dłużej niż 12 godzin
		X		Umiarkowane lub silne opady marznącego deszczu lub mżawki, trwające w jednym miejscu nie dłużej niż 12 godzin lub: Słabe opady marznącego deszczu lub mżawki, trwające w jednym miejscu powyżej 12 godzin
			X	Umiarkowane lub silne opady marznącego deszczu lub mżawki, trwające w jednym miejscu powyżej 12 godzin.
WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW UŻYTYCH W TABELI				$V_{\text{śr}}$ – średnia prędkość wiatru (treści ostrzeżenia w km/h) V – prędkość wiatru w porywach (w treści ostrzeżenia w km/h) E – przyrost grubości pokrywy śnieżnej T_{min} – temperatura minimalna

1.2.8. Pandemia/epidemia/zagrożenie epidemiczne

Pandemia - nazwa epidemii o szczególnie dużych rozmiarach, na dużym obszarze, obejmującej kraje, a nawet kontynenty.

Epidemia to wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas niewystępujących.

Stan Epidemii - sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z wystąpieniem epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych dla zminimalizowania skutków epidemii.

Stan zagrożenia epidemicznego - sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z ryzykiem wystąpienia epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań zapobiegawczych.

Przyczyny pandemii:

- rozprzestrzenianie się czynnika infekcyjnego,
- zmiany w patogenie, a także w organizmie gospodarza,
- pojawienie się bardzo zjadliwych i wysoce inwazyjnych wirusów,
- adaptacja wirusów do nowych warunków,
- mutacja i rekombinacja genetyczna wirusów,
- zwiększenie wrażliwości populacji, na choroby zakaźne m.in. przez zmianę odporności stadnej lub działanie czynników immunosupresyjnych,
- nowe lub powracające choroby,
- zdarzenia katastroficzne takie jak np. powódzie, susze,
- zwiększenie zaludnienia oraz wejście człowieka w środowisko naturalne zwierząt dziko żyjących,
- prowadzenie badań nad patogenami w nieprzystosowanych do tego celu laboratoriach,
- celowe działania ludzkie,
- niezachowanie określonych wymogów sanitarno- higienicznych, weterynaryjnych (zatopienie i zniszczenie cmentarzy oraz grzebowisk zwierząt, zalanie i zniszczenie wysypisk śmieci oraz oczyszczalni ścieków),
- w wyniku chorób odzwierzęcych,
- zawleczenie choroby z obszarów leżących poza granicami kraju (turystyka, migracje ludności)
- bioterroryzm.

Zagrożenie epidemiczne - zaistnienie na danym obszarze warunków lub przesłanek wskazujących na ryzyko wystąpienia epidemii np.:

- uszkodzenia instalacji wodno-kanalizacyjnej w wyniku awarii technicznych,
- nie stosowanie prawidłowych technik składowania odpadów komunalnych,
- skażenie terenu, ujęć wody, studni w wyniku powodzi,
- zanieczyszczenie/skażenie ujęć wody.

Od początku 2020 roku powiat pułtuski zmagał się z epidemią COVID-19 - to choroba zakaźna wywoływana przez koronawirusa SARS-CoV-2, który był odpowiedzialny za pandemię na świecie oraz epidemię w Polsce. Koronawirus powodował zakażenia układu oddechowego oraz wtórne uszkodzenia wielonarządowe. Aby zwalczyć wirusa i wywoływaną przez niego chorobę wszczepiono możliwie największą liczbę ludzi, aby zmniejszyć skalę zachorowań, pozwalając na osiągnięcie odporności zbiorowej przez społeczeństwo. Od początku ogłoszenia epidemii w Polsce - od 2020 r. do 2023 r. na terenie powiatu pułtuskiego odnotowano 6413 zgłoszonych do PSSE w Puławach przypadków zachorowań na COVID-19. W latach tych na COVID-19 zmarło ponad 100 mieszkańców powiatu.

W ostatnich latach nie odnotowano zachorowań na choroby zakaźne należące do bardzo niebezpiecznych, podlegające zgłoszeniu w ramach systemu wczesnego ostrzegania (wąglik, dżuma, ospa prawdziwa, cholera, malaria, gorączka Q, ostra brucelloza, tularemia, leptospirozy, legionella, wścieklizna, dur wysypkowy, dur brzuszny i paradury). Potencjalne zagrożenia dla życia

lub zdrowia o charakterze epidemicznym na terenie powiatu pułtuskiego wiążą się głównie z zachorowaniami na COVID-19, zagrożeniami powodziovymi (dotyczy to terenów miasta i gminy Pułtusk, gminy Pokrzywnica i gminy Zatory), wzmożonym ruchem turystycznym, zwłaszcza w sezonie letnim i możliwościami „zaimportowania” niebezpiecznej choroby zakaźnej, np. Ebola, wybuchem pandemii grypy, skażeniami wody pitnej z wodociągów publicznych lub wody z kąpieliska, skażeniami artykułów rolno-spożywczych czy też działaniami bioterrorystycznymi w wyniku wojny hybrydowej. Niebezpiecznym zjawiskiem jest wzrost liczby tzw. dzikich wysypisk śmieci na terenie powiatu oraz bezpańskie, wałęsające się psy, szczególnie w Puławsku i jego okolicach (zagrożenie wścieklizną). Dodatkowo ruch handlowy i turystyczny /krajowy i międzynarodowy/ stwarza możliwość przenoszenia bakterii, wirusów i toksyn na obszar powiatu.

Chorobami zakaźnymi, które mogą m.in. wystąpić w powiecie puławskim są: węglik, błonica, krztusiec, cholera, dżuma, czerwotka bakteryjna, dur brzuszny, ospa, gorączka krwotoczna, tężec, gronkowiec, grypy. Wiele czynników sprzyja powstawaniu ognisk epidemiologicznych związanych choćby z okresową zachorowalnością ludności powiatu na choroby związane np. z porą roku lub pogarszającą się pogodą.

Zakażeniami żywności szczególnie zagrożone są osoby korzystające z punktów żywienia zbiorowego np. stołówek, barów i restauracji oraz dużych sklepów spożywczych. Na terenie powiatu puławskiego w ostatnich latach nie rejestrowano ogniska zatrucia pokarmowego w placówkach żywienia zbiorowego. Występowały tylko małe, kilkuosobowe, ogniska domowe.

W celu ochrony ludności przed ww. zagrożeniami podejmowane są następujące działania:

- monitorowanie i analiza sytuacji epidemiologicznej umożliwiające podjęcie określonych działań w celu zapobiegania epidemii lub zminimalizowania jej skutków;
- nadzór nad właściwym zabezpieczeniem, przechowywaniem, transportem i utylizacją odpadów medycznych;
- nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych (szczególnie wśród dzieci i osób z grup ryzyka);
- kontrola przestrzegania obowiązujących reżymów sanitarnych w okresie epidemii i stosowanie sankcji;
- podnoszenie świadomości wśród osób chorych zakaźnie oraz nosicieli chorób zakaźnych;
- podnoszenie świadomości wśród turystów w zakresie ochrony przed zagrożeniami epidemiologicznymi podczas podróży zagranicznych;
- eliminowanie zaniedbań ze strony służb medycznych odpowiedzialnych za zabezpieczenie opieki medycznej w przypadku wystąpienia choroby zakaźnej, zakażenia, przeprowadzania szczepień ochronnych;
- propagowanie wśród ludności zdrowego, higienicznego stylu życia, w tym edukacja w zakresie ochrony przed zakażeniami z uwzględnieniem profilaktyki zatruc pokarmowych.
- przeciwdziałanie dezinformacji o skuteczności profilaktyki i szczepień ochronnych.
- kontrola sanitarna punktów wyrobów garmażeryjnych oraz punktów wolnej sprzedaży na targowiskach.

1.2.9. Epizootia

Epizootia - to występowanie zachorowań na chorobę zakaźną wśród zwierząt na danym terenie, w zdecydowanie większej liczbie niż w poprzednich latach rejestracji danych. Choroby zwierząt ze względu na czynnik etiologiczny dzielimy na choroby zakaźne i choroby niezakaźne. Większość chorób zwierząt przypisana jest do jednego gatunku, są jednak również takie, które przenoszą się na zwierzęta spoza danej grupy. Z punktu widzenia bezpieczeństwa chowu i hodowli zwierząt gospodarskich istotne są choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zwalczania, w tym choroby zwierząt wolno żyjących, które mogą przenieść się na zwierzęta hodowlane.

Na terenie powiatu puławskiego stwierdza się głównie hodowlę drobnotowarową świń, bydła, drobiu. Jedynie w gminach Pułtusk, Gzy, Winnica są zlokalizowane gospodarstwa średniej

wielkości. Natomiast w gminach Obryte i Zatory w związku z dużą ilością terenów leśnych występuje liczna populacja zwierząt wolnożyjących (np. lisy). W chwili obecnej brak jest realnego zagrożenia wystąpienia wścieklizny na terenie powiatu pułtuskiego. Dzięki corocznym zrzutom szczepionek przeciwko wściekliznie dla lisów wolno żyjących, znacząco spadła liczba przypadków wystąpienia tej choroby w kraju. Głównym zagrożeniem są choroby zakaźne, a szczególnie wścieklizna i pomór klasyczny świń. Biorąc pod uwagę teren powiatu pułtuskiego w przypadku wścieklizny największe zagrożenie istnieje w gminach: Obryte, Zatory, natomiast przy pomorze klasycznym świń zagrożenie mogłoby być największe na terenie gmin: Winnica, Gzy. Na terenie powiatu można się też liczyć z wystąpieniem chorób odzwierzęcych (salmonelloza) oraz ze skażeniami paszy, które wywołują określone stany chorobowe u zwierząt.

W chwili obecnej w związku z wystąpieniem licznych przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) u świń hodowlanych i dzików na terenie Polski istnieje potencjalne ryzyko wystąpienia tej choroby również na terenie powiatu pułtuskiego. W przypadku wykrycia ogniska ASF wszystkie świny muszą zostać humanitarnie uśmiercone i zutylizowane, materiały biologiczne (w tym mięso i pasza) zniszczone, a sprzęt, pomieszczenia oraz środki transportu – odkażone. Przeżywalność wirusa ASF wynosi od 30 do nawet 1000 dni (w mięsie mrożonym). Ginie w wyniku obróbki cieplnej, więc spożycie zakażonej wieprzowiny nie jest groźne. Duże zagrożenie wystąpieniem ASF w powiecie pułtuskim może wystąpić w gospodarstwach z dużym pogłowiem świń.

W związku z położeniem powiatu pułtuskiego w dolinie rzeki Narew istnieje wysokie zagrożenie zachorowań ptactwa na wysoce zjadliwą gripę ptaków. Do najbardziej zagrożonych obszarów na terenie powiatu, gdzie przebywa najwięcej dzikiego ptactwa wodnego należą:

- obszar rzeki i rozlewisk Narwi na terenie powiatu, w tym starorzecza Narwi,
- obszary innych rzek i kanałów zlokalizowanych na terenie powiatu pułtuskiego,
- kanały w centrum miasta Pułtusk – znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie siedzib ludzkich,
- okolica kładki dla pieszych gm. Pułtusk,
- akwen Gnojno, gm. Pułtusk,
- nieczynnej zwirowni Grabówiec,
- rezerwat ptactwa Stawinoga gm. Zatory,
- Kępa Dzierżyńska,
- rozlewiska na terenie miejscowości Borsuki Kolonia.

Zagrożenie te występuje przede wszystkim w gminach nadnarwiańskich tzn.: Pułtusk, Obryte, Pokrzywnica i Zatory.

Potencjalnym ogniskiem wysoce zjadliwej grypy ptaków mogą być duże skupiska ptactwa np. fermy drobiu. Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonuje 3 fermy i hodowle drobiu w gminach Gzy, Świercze i Winnica. Najbardziej prawdopodobnym źródłem zakażenia drobiu domowego jest bezpośredni lub pośredni kontakt (woda do picia) z migrującymi ptakami dzikimi, zwykle ptactwem wodnym.

1.2.10. Epifitoza

Epifitoza to każde masowe występowanie na określonym terenie i w określonym czasie zachorowań roślin. Epifitozy roślin charakteryzują się opanowaniem przez określoną chorobę znacznej części masy tkankowej rośliny-gospodarza, występującej w skupieniach na określonym obszarze. Choroby roślin mogą być powodowane przez czynniki nieinfekcyjne: atmosferyczne (opady, niska i wysoka temperatura, niedostatek światła, wilgotność powietrza, zanieczyszczenie środowiska) oraz glebowe (niedobór lub nadmiar składników pokarmowych, zasolenie gleby, odczyn gleby, nadmiar lub brak wody, struktura gleby) a ponadto czynniki infekcyjne: wirusy i wiroidy, fitoplazmy, bakterie, grzyby, nicienie i owady.

Na obszarze powiatu pułtuskiego występuje małe zagrożenie ze strony szkodników roślin w rolnictwie – straty w plodach rolnych. Ponadto występuje również pewne zagrożenie w ogrodnictwie oraz w leśnictwie. W leśnictwie szczególnie zagrożone są obszary monokultur sosnowych, które dominują na ubogich siedliskach. Tereny te zagrożone są gradacją brudnicy

mniszki, barczatki sosnowki i innych szkodników pierwotnych i wtórnych. Powoduje to zamieranie dużych obszarów leśnych i w efekcie zniszczenie środowiska.

Prawdopodobieństwo wystąpienia epifitoz i inwazji szkodników roślin w uprawach rolniczych i ogrodnich w nasileniu stwarzającym zagrożenie dla plonów jest znikome. Znaczna większość uprawianych odmian jest odporna na choroby mogące wywołać znaczące straty w plonach.

Asortyment będących do dyspozycji środków ochrony roślin oraz stan aparatury do przeprowadzania zabiegów ochrony roślin pozwalają na natychmiastową likwidację zagrożenia i niedopuszczenie do znaczących strat.

1.2.11. Skażenie chemiczne / katastrofa ekologiczna

Skażenie chemiczne to zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby, ciała ludzkiego, przedmiotów itp. substancjami szkodliwymi dla ludzi. Skażenie może być spowodowane celowo na przykład poprzez stosowanie bojowych środków trujących, przez przypadek – na skutek katastrofy lub być stałym, niezamierzonym efektem niektórych procesów przemysłowych, rolniczych, transportowych i innych.

Występujące na terenie powiatu zagrożenie chemiczne pochodzi od:

- transportu drogowego,
- transportu kolejowego (stosunkowo krótki odcinek szlaku kolejowego – ok. 8 km przez teren gminy Świercze),
- awarii obiektów infrastruktury technicznej i zakładów pracy, w tym położonych poza powiatem pułuskim, np. w wyniku wycieku materiałów ropopochodnych z elektrociepłowni w Ostrołęce, które mogą spowodować zanieczyszczenie wód rzeki Narew w powiecie pułuskim.

W zakładach występujących na terenie powiatu pułuskiego substancje toksyczne występują w małych ilościach. Największe zagrożenie stwarza transport drogowy lub kolejowy tych środków w przypadku zaistniałego wypadku lub katastrofy. Przez teren powiatu transportowane są nieznane nam ilości materiałów niebezpiecznych oraz środków toksycznych.

Szczególnie narażony na zagrożenie chemiczne – ekologiczne pochodzące od pojazdów przewożących toksyczne środki przemysłowe (TSP) i materiały ropopochodne jest rejon skrzyżowania ul. Daszyńskiego i ul. 3 Maja. W wyniku awarii układu hamulcowego ww. pojazdów może dojść do katastrofy z dużą ilością ofiar, gdyż rejon ten zlokalizowany jest w centrum miasta w pobliżu m.in. przychodni zdrowia, kina.

Wykaz tras drogowych, po których przewozi się materiały niebezpieczne

Lp.	Trasa	Rodzaj materiałów	Roczna ilość przewozów w tonach lub m ³	Nazwa gminy, przez którą przebiega trasa	Większe miejscowości na trasie
1.	Wyszków – Pułusk – Ciechanów	Amoniak, Chlor	brak danych	Zatory	Pniewo
				Pułusk	Pułusk, Gromin
				Gzy	Przewodowo
2.	Wyszków – Pułusk – Różan	Amoniak, Chlor	brak danych	Zatory	Pniewo
				Pułusk	Pułusk
3.	Warszawa – Pułusk – Różan	Materiały, promieniotwórcze	brak danych	Pokrzywnica	Dzierżenin
				Pułusk	Pułusk
4.	Wyszków – Pułusk – Przasnysz	Amoniak, Chlor	brak danych	Zatory	Pniewo
				Pułusk	Pułusk, Przemiarowo

Wielkość pojedynczego transportu samochodowego chloru w beczkach wynosi około 1500 kg, a pojedynczego transportu amoniaku w autocysternie około 4500 kg. Przy prognozowaniu ewentualnych rozmiarów stref skażeń uwzględnia się szereg okoliczności związanych z szybkością wycieku, rodzajem substancji, pogodą, ukształtowaniem terenu, temperaturą, siłą wiatru, itp. Bardzo niebezpieczne byłyby wycieki TSP na obszarach o dużym zaludnieniu, szczególnie gdyby wypływ substancji nastąpił w mieście Pułtusk. W tym przypadku zachodziłaby konieczność ewakuacji ludzi ze strefy bezpośredniego zagrożenia. Utrudnieniem w ewentualnej akcji ratowniczej jest brak parkingów przeznaczonych dla postoju samochodów przewożących materiały niebezpieczne.

Duże zagrożenie stwarza również trasa kolejowa przebiegająca przez teren gminy Świercze. Droga tą odbywają się przejazdy towarowe i osobowe na kierunku Warszawa-Gdańsk. Częstotliwość ruchu odbywającego się tą trasą jest dość duża. Rocznie przewozi się nią kilka tysięcy ton różnego rodzaju związków i substancji chemicznych (chlor, fosgen, amoniak, cyjanowodor, kwasy, związki siarki, itp.). Jeden transport może zawierać nawet kilkadziesiąt ton TSP. W jednym składzie pociągu mogą znajdować się różne związki chemiczne. Ta droga kolejowa przebiega przez teren o stosunkowo małym zaludnieniu. Największe niebezpieczeństwo nastąpiłoby wtedy gdy TSP uwolniły się w miejscowości gminnej Świercze zamieszkałe przez ok. 1000 mieszkańców. W przypadku uwolnienia się większych ilości niebezpiecznych związków zachodziłaby konieczność ewakuacji okolicznych mieszkańców.

Szacunkowa ilość transportowanych koleją TSP

Trasa	Rodzaj materiałów	Ilość roczna przewozów w tonach	Uwagi
Warszawa – Gdańsk	Amoniak Chlor	Brak danych	Trasa kolejowa przebiega na odcinku 8 km przez gminę Świercze.

Zagrożenie dla środowiska stwarzają paliwa znajdujące się w zbiornikach stacji paliw płynnych: oraz punktach wydawania butli 11 kg z propanem - butanem, które zlokalizowane są prawie we wszystkich miejscowościach powiatu.

Obiekty mogące spowodować nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska

Nazwa obiektu, instalacji	Rodzaj materiałów niebezpiecznych	Max. ilość	Sposób składowania lub przetwarzania
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Pułtusk, Kotłownia centralna	Kwas solny	1600 l	w zbiornik z laminatu
Zakład Mleczarski w Winnicy Sp. zo.o.	Amoniak	400 kg	W trzech zbiornikach

Źródło: KP PSP w Pułtusk

Zagrożenie związane z transportem i przechowywaniem nawozów sztucznych

Nawozy azotowe i wieloskładnikowe (związki azotu, fosforu, magnezu i potasu) na skutek palenia się (temp. zapłonu 130°C) wytwarzają opary wyjątkowo toksycznych tlenków azotu stanowiących poważne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz zwierząt.

W przypadku pożaru zgromadzonych w składach i magazynach nawozów sztucznych (szczególnie azotowych) może nastąpić skażenie toksycznymi tlenkami bardzo dużych obszarów. Promień skażenia ww. tlenkami, w zależności od ilości palącego się środka wynosi od kilku do kilkunastu kilometrów. Ugaszenie takiego pożaru jest praktycznie niemożliwe, a akcja ratunkowa sprowadza się do ewakuacji ludzi i zwierząt oraz wywożenia niepalących się środków.

Magazyny i składy ww. nawozów funkcjonują praktycznie w każdej gminie. Największe składy nawozów azotowych i wieloskładnikowych znajdują się w hurtowniach nawozów, m.in. „Agrochemik” ul. Mickiewicza i „Proagro” ul. Warszawska w Puławsku. W wypadku pożaru ww. magazynów może powstać strefa skażenia, której promień i zasięg będzie zależny od warunków atmosferycznych i kierunku wiatru. W strefie tej może znaleźć się cały obszar miasta Puławska.

Teren powiatu puławskiego posiada głównie charakter rolniczy z małą ilością zakładów przemysłowych. Funkcjonują tu niewielkie przedsiębiorstwa i zakłady przetwórstwa rolno – spożywczego. Na terenie powiatu występują śladowe ilości substancji toksycznych. Największe zagrożenie może wystąpić w czasie transportu drogowego lub kolejowego tych środków i zaistnienia wypadku lub katastrofy.

1.2.12. Zanieczyszczenie powietrza/smog

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego następuje wskutek wprowadzenia do niego substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą oddziaływać szkodliwie na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, wodę, glebę, albo też powodować inne szkody w środowisku.

Substancje zanieczyszczające atmosferę ze względu na swój charakter i łatwość rozprzestrzeniania się, oddziałują na wszystkie elementy środowiska, na żywe zasoby przyrody, na zdrowie człowieka i wytwory jego działalności. Do podstawowych substancji zanieczyszczających atmosferę zaliczyć należy: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu i tlenki azotu (NO_2 , NO_x), tlenek węgla (CO) oraz zanieczyszczenia pyłowe. Spośród pyłów szczególnie groźne dla zdrowia są jego drobne cząstki o średnicy poniżej 10 mikronów – tzw. Pył PM_{10} oraz poniżej 2,5 mikronów – tzw. pył $\text{PM}_{2,5}$. Składnikami tego pyłu mogą być również inne zanieczyszczenia, z których takie, jak: arsen, kadm, nikiel i niektóre wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, w tym benzo(a)piren, są substancjami mutagennymi, rakotwórczymi.

Źródła zanieczyszczeń powietrza podzielić można na naturalne – np. wulkany, pożary lasów, bagna wydzielające m.in. metan, gleby i skały ulegające erozji, tereny zielone, z których pochodzą pyłki roślinne, pył kosmiczny oraz na źródła antropogeniczne – spowodowane działalnością człowieka. Do źródeł emisji spowodowanych działalnością człowieka zaliczyć należy przede wszystkim:

- emisje związane z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym, tzw. emisja powierzchniowa;
- emisje ze źródeł ruchomych związanych z transportem pojazdów samochodowych i paliwami, tzw. emisja liniowa;
- procesy z energetycznego spalania paliw oraz z przemysłowych procesów technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany, tzw. punktowe źródła emisji;
- emisje związane z wystąpieniem poważnej awarii lub zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń w powiecie puławskim są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, komunikacja samochodowa.

Według Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Puławskiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku, w powiecie puławskim obszary przekroczeń średniorocznych poziomu pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$ wyznaczono jedynie na obszarze miasta Puławska, natomiast obszary przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu na całym obszarze miasta Puławska, na obszarze wiejskim gminy Puławsk wokół miasta oraz w gminach Obryte i Zatory.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym oraz benzo(a)pirenu na obszarze powiatu puławskiego jest emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu określa docelowe

zawartości zanieczyszczeń pyłowych PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu dla obszarów przekroczeń w powiecie pułtuskim na kolejne lata 2021-2026. Dla powiatu pułtuskiego program określa wskazania dla obszarów, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu. Dotyczą one obszarów w gminie miejskiej i wiejskiej Pułtusk oraz gminach wiejskich Obryte i Zatory.

W ramach działań związanych z tematyką ochrony powietrza Gmina Pułtusk zakupiła dwa czujniki powietrza, które zamontowano na budynku Urzędu Miejskiego w Pułtusk przy ul. Rynek 41 oraz na budynku Zespołu Szkół Nr 2 w Pułtusk przy ul. Polnej 7. Czujniki mierzą poziom stężeń pyłów zawieszonych PM_{2,5}, PM₁₀, SO₂, temperaturę, wilgotność i ciśnienie, dzięki czemu mieszkańcy gminy mogą na bieżąco sprawdzać stan powietrza. Również czujnik pomiaru jakości powietrza zamontowano na budynku Starostwa Powiatowego w Pułtusk przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza zostały ogólnie określone w strategii rozwoju powiatu pułtuskiego na lata 2016-2030. Są to:

- rozwój i proekologiczna modernizacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w powiecie, w tym zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł energii odnawialnych,
- przejście na gospodarkę niskoemisyjną,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury ciepłowniczej,
- prowadzenie monitoringu zanieczyszczeń środowiska.

1.2.13. Zdarzenie radiacyjne

Zdarzeniem radiacyjnym określa się nietypową sytuację lub zdarzenie związane ze źródłem promieniowania jonizującego, wymagające podjęcia pilnych działań interwencyjnych w celu:

- 1) złagodzenia poważnych niepożądanych skutków dla zdrowia ludzi, ich bezpieczeństwa, jakości życia, mienia lub środowiska lub
- 2) zmniejszenia ryzyka, które mogłoby doprowadzić do skutków, o których wspomniano w pkt. 1.

Przyczyny:

- awaria elektrowni atomowych o skutkach wykraczających poza teren obiektu spowodowana naruszeniem procedur bezpieczeństwa, katastrofą naturalną, aktem terrorystycznym;
- zdarzenia radiacyjne wynikające z zakłóceń w działalności z promieniowaniem jonizującym: w terenie, podczas transportu, w jednostkach organizacyjnych; spowodowanymi: błędami ludzkimi, przestępstwami, awariami i wadami technicznymi, katastrofami;
- podczas transportu: wypadek, atak terrorystyczny, nieprzestrzeganie przepisów prawa, występowanie niekorzystnych warunków meteorologicznych, złe zabezpieczenia techniczne;
- nieprawidłowe przechowywanie źródeł promieniotwórczych i odpadów promieniotwórczych.

Własne

Przez teren powiatu pułtuskiego odbywa się transport materiałów radioaktywnych drogą krajową Nr 61 do Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych w Różanie. W przypadku rozszczelnienia pojemnika występuje zagrożenie radiacyjne dla wody, gleby, powietrza oraz przebywających w pobliżu ludzi i zwierząt. Pewne zagrożenie promieniowaniem radiologicznym występuje w przypadku zniszczenia czujek jonizacyjnych umieszczonych w systemie wykrywania pożaru na terenie powiatu.

Krajowe

Na terenie województwa mazowieckiego w Świerku znajduje się jedyny eksploatowany w Polsce reaktor badawczy Maria wraz z połączonym z nim basenem technologicznym, w którym przechowywane jest wypalone paliwo jądrowe z jego eksploatacji. Dodatkowym źródłem zagrożenia radiacyjnego może być materiał promieniotwórczy przewożony transportem

samochodowym, który uległby wypadkowi drogowemu na trasie przewozu do Centralnej Składnicy Odpadów Promieniotwórczych w miejscowości Różan, powiecie Makowskim.

Z zagranicy

W Polsce nie ma elektrowni jądrowych. Jednak źródłem skażeń promieniotwórczych na terenie Polski, w tym powiatu pułtuskiego mogą być awarie elektrowni jądrowych rozmieszczonych w państwach sąsiadujących z naszym krajem. W odległości do 300 km od granic Polski znajduje się 9 czynnych elektrowni jądrowych eksploatujących 22 reaktory energetyczne o łączności mocy ok. 15,5 GWe. Należy podkreślić, że zagrożenia radiacyjne mogą również nastąpić w wyniku działań wojennych spowodowanych obecną i przyszłą sytuacją militarną w Europie, a zwłaszcza toczącą się agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainie.

Elektrownie jądrowe w otoczeniu Polski

Lp.	Kraj	Nazwa elektrowni	Odległość od granic Polski	Dane reaktora:	
				Typ	Bloki
1.	Ukraina	EJ Równe	134 km	WWER	1x420 MWe 1x415 MWe 2x1000 MWe
2.	Ukraina	EJ Chmielnicki	184 km	WWER	2x1000 MWe
3.	Węgry	EJ Paks	300 km	WWER	4x506 MWe
4.	Słowacja	EJ Mochovce	133 km	WWER	2x500 MWe
5.	Słowacja	EJ Bohunice	138 km	WWER	2x500 MWe
6.	Czechy	EJ Dukovany	119 km	WWER	4x500 MWe
7.	Czechy	EJ Temelin	192 km	WWER	2x1082 MWe
8.	Szwecja	EJ Oskarshamn	298 km	BWR	1x1450 MWe
9.	Białoruś	EJ Białoruska	250 km	WWER	1x1194 MWe

Źródło: Raport roczny. Działalność Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz ocena stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w Polsce w 2023 roku.

1.2.14. Katastrofa budowlana

Katastrofa budowlana jest to niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, urządzeń formujących, ścianek szczelnych obudowy wykopów.

Przyczyny:

- ekstremalne warunki pogodowe: silny wiatr, znaczne spadki temperatury, obfite opady śniegu, wzrost wilgotności gruntu spowodowany długotrwałymi opadami, roztopami lub falowaniem wód;
- nieprzestrzeganie przepisów oraz zasad sztuki budowlanej;
- błąd ludzki;
- wady konstrukcyjne i technologiczne;;
- brak remontów lub prac konserwacyjnych;
- niewłaściwa eksploatacja;
- kradzież elementów przesyłowych;
- akt terrorystyczny lub sabotaż;
- wybuchy gazu.

Katastrofy budowlane na terenie powiatu mogą wystąpić przede wszystkim w budynkach wielorodzinnych z tzw. wielkiej płyty. Mogą one zostać wywołane przez pożar, wybuch gazu czy ładunku wybuchowego oraz samoistnie w wyniku zmęczenia materiałów. W każdym z tych przypadków zagrożone będzie życie ludzkie i mienie.

Powiat pułtuski posiada w nieznacznej mierze starą strukturę budowlaną. Głównie dotyczy ona miasta Pułtusza, z częścią Starego Miasta. Teren ten i znajdujące się na nim obiekty budowlane podlegają działaniom konserwatora zabytków. Stan utrzymania przedmiotowej struktury budowlanej jest niezadowalający. Brak środków finansowych na okresowe remonty, powoduje ich ciągłą dewastację i zniszczenie. Dlatego w tej części powiatu istnieje największe zagrożenie katastrof budowlanych. Obiekty będące w realizacji (budowy), które mogą grozić katastrofą budowlaną to głównie duże inwestycje, o skomplikowanej konstrukcji. Do obiektów zagrożonych katastrofą budowlaną, która może powstać np. w wyniku intensywnych opadów śniegu, należy m.in. szpital w Pułtusk, basen miejski, hale sportowe przy szkołach, hipermarkety i zakłady pracy, które posiadają duże powierzchnie dachów. Poza budynkami istnieją jeszcze inne budowle, których zniszczenie byłoby bardzo niebezpieczne lub uciążliwe dla ludności.

Obiekty budowlane potencjalnie zagrożone katastrofami

Lp.	Nazwa budowli, adres	Charakter zagrożeń	Uwagi
1.	Most „Obrońców Pułtusza” w Pułtusk, ul Wyszowska – droga wojewódzka Nr 618.	Możliwość uszkodzenia konstrukcji nośnych mostu, np. w przypadku gwałtownego zejścia lodu (kry) na rzece Narew, silnego uderzenia w obiekt dużych jednostek pływających, np. barek.	Jest to jedyny most drogowy w okolicy komunikacji kołowej, znajduje się na trasie Pułtusk - Wyszów.
2.	Kładka pieszo-jezdna na rzece Narew w Pułtusk przy ul. Gajkowicza w Pułtusk.	Możliwość zawalenia się w przypadku naporu kry, podmycia ław nośnych, silnego uderzenia w obiekt dużych jednostek pływających, np. barek.	Kładka łączy Pułtusk ul. Staszica z Popławami ul. Gajkowicza.
3.	Muzeum Regionalne w Pułtusk, ul. Rynek – wieża z XIV wieku.	Obiekt nie spełnia wymogów budynku użyteczności publicznej (układu funkcjonalnego i ewakuacji) możliwość zawalenia się w wyniku ewentualnego pożaru.	Wieża znajduje się w centrum miasta i jest zlokalizowana przy Ratuszu Miejskim na Rynku, jej wysokość wynosi 33 m.

Katastrofy i awarie budowlane mogą mieć charakter lokalny. Do groźnych sytuacji lokalnych należy zaliczyć katastrofy budowlane spowodowane: intensywnymi opadami atmosferycznymi, osuwiskami gruntu, awariami sieci gazowych oraz rozległymi awariami sieci ciepłowniczych i wodociągowych, sprawiające utrudnienie funkcjonowania osiedli, miast i gmin.

W wyniku awarii sieci gazowej spowodowanej przez nieostrożne prowadzenie robót ziemnych przy użyciu sprzętu ciężkiego, przemieszczanie gruntów; złe wykonawstwo sieci; nieprawidłową eksploatację sieci; wady ukryte może dojść do katastrofy budowlanej szczególnie na terenach o zabudowie zwartej na ul. Pana Tadeusza, Kolejowa, Zakolejowa, Jana Pawła II, Mickiewicza, Daszyńskiego.

Zagrożenia katastrofami w powiecie pułtuskim wynikają zarówno ze zróżnicowanego charakteru istniejącej zabudowy, istnienia w obiektach instalacji i urządzeń z czynnikami wybuchowymi, jak i z trwającego procesu budowy i remontu obiektów. Na zagrożenie obiektów wyeksploatowanych mają wpływ warunki atmosferyczne, w tym silne wiatry i intensywne opady. W mieście Pułtusk zagrożenie spowodowane katastrofami budowlanymi dotyczy rejonu starej, wyeksploatowanej technicznie, zwartej zabudowy.

1.2.15. Katastrofa drogowa

Katastrofa w ruchu drogowym to wydarzenie zakłócające w sposób nagły i groźny ruch drogowy, prowadzące konkretne, rozległe i dotkliwe skutki obejmujące większą liczbę ludzi lub mienie w znacznych rozmiarach oraz niosące ze sobą zagrożenie bezpieczeństwa powszechnego.

Przyczyny katastrof w ruchu drogowym:

- nieprzestrzeganie prawa o ruchu drogowym;
- niedostosowanie prędkości do warunków na drodze;
- przejazd pojazdów o parametrach przekraczających możliwości drogi (ciężar, skrajnia);
- gwałtowny wzrost liczby uczestników ruchu drogowego;
- zły stan techniczny infrastruktury drogowej;
- niezamierzone lub celowe działanie człowieka;
- niesprzyjające warunki drogowe;
- roboty drogowe wpływające na płynność ruchu;
- błędy w organizacji ruchu;
- inne zagrożenia obejmujące swym zasięgiem sieć dróg wewnętrznych i publicznych;
- protesty prowadzone w pasie drogowym;
- masowe przemieszczanie ludności.

Z danych statystycznych zawierające informacje z ostatnich kilkunastu lat wynika, iż powiat pułtuski w porównaniu do innych powiatów województwa mazowieckiego jest średnio zagrożony katastrofami drogowymi. Niemniej jednak mogą one wystąpić w każdej chwili praktycznie w każdym miejscu powiatu. Z większym prawdopodobieństwem zaistnieją one w rejonach o zwiększonym ruchu. Na terenie powiatu pułtuskiego najbardziej zagrożone są:

1) drogi krajowe:

- ulice w ciągu drogi Nr 61 w Pułtusk: Warszawska, Daszyńskiego, 3 Maja, Kościuszki,
- Nr 61 odcinek (od granic powiatu - 43 km drogi) Klusek-Pułtusk-Boby-Laski (72 km drogi),
- Nr 57 odcinek Kleszewo (188 km) - Przemiarowo (182 km);

2) drogi wojewódzkie:

- Nr 618 odcinek Pułtusk-Pniewo-Wyszków, Gołmin-Pułtusk wraz z ulicami w Pułtusk: Aleja Wojska Polskiego, Wyszowska,
- Nr 571 odcinek Pułtusk (56 km drogi) - Winnica-Nasielsk (33 km drogi) do skrzyżowania z ulicą Warszawską w Pułtusk,
- Nr 620 odcinek Klukowo-Przewodowo Parcele,
- Nr 632 odcinek w miejscowości Świerkowo w gminie Świercze.

Łączna długość dróg kołowych (krajowe, wojewódzkie i powiatowe) na terenie powiatu wynosi 448,75 km, w tym:

- drogi krajowe - 35 km,
- drogi wojewódzkie - 68 km,
- drogi powiatowe - 345,75 km.

Na terenie miasta Pułtusk zlokalizowany jest jeden most na rzece Narew, znajduje się na drodze kołowej Pułtusk-Wyszków (droga wojewódzka Nr 618) oraz kładka pieszo-jezdna łącząca Pułtusk ul. Stasica z Popławami ul. Gajkowicza (w przypadku nieprzejezdności mostu i wystąpienia sytuacji realnego zagrożenia życia istnieje możliwość przejazdu kładką samochodami policyjnymi, pogotowia ratunkowego i pożarniczymi - z wyłączeniem samochodów najcięższych). Ponadto na terenie powiatu zlokalizowane są jeszcze 2 mosty, tj. jeden na rzece Niestępówka i jeden na rzece Pelta.

Katastrofy drogowe charakteryzują się stratami materialnymi, dużą liczbą ofiar, często problemami z dojazdem do miejsca zdarzenia. Do usunięcia ich skutków musi być użyta znaczna

ilość sił i środków, zgromadzonych w bardzo krótkim czasie. Do szybkiego podjęcia skutecznej akcji ratowniczej niezbędny jest również efektywny system łączności, pozwalający na natychmiastowe poinformowanie o zaistnieniu katastrofy.

Praktycznie nie jest możliwe bezpośrednie zapobieganie tego typu zdarzeniom. Tym bardziej, iż znaczna część katastrof komunikacyjnych powstaje z winy lub w wyniku błędu człowieka. W czasie wypadków drogowych występuje zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia, czasami w znacznych rozmiarach.

Silny rozwój motoryzacji, transport materiałów niebezpiecznych, tranzyt Wschód-Zachód i rozwój kołowego transportu lokalnego wraz z brakiem poprawy stanu technicznego dróg i małą drożnością układu komunikacyjnego Miasta Pułtusk i powiatu spowodują z dużym prawdopodobieństwem w najbliższych latach dalszy wzrost ilości miejscowych zagrożeń związanych z wypadkami i kolizjami drogowymi, a co za tym idzie będzie występowała znaczna ilość osób poszkodowanych.

Na terenie powiatu nie występują parkingi przeznaczone dla postoju samochodów przewożących materiały niebezpieczne, co utrudni znacznie akcje ratowniczo-gaśniczą w przypadku awarii lub wypadku takiego samochodu z wyciekami substancji.

1.2.16. Katastrofa kolejowa

Wypadek w ruchu kolejowym - niezamierzone nagłe zdarzenie lub ciąg takich zdarzeń z udziałem pojazdu kolejowego, powodujące negatywne konsekwencje dla zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska; do wypadków zalicza się w szczególności:

- kolizje;
- wykolejenia;
- zdarzenia na przejazdach;
- zdarzenia z udziałem osób spowodowane przez pojazd kolejowy będący w ruchu;
- pożar pojazdu kolejowego.

Przez teren powiatu przebiega jedna droga kolejowa – przez teren gminy Świercze o długości ok. 8 km (trasa Warszawa-Gdańsk, która stwarza duże zagrożenie. Droga tę odbywają się przejazdy towarowe i osobowe na kierunku Warszawa - Nasielsk - Ciechanów - Gdańsk. Częstotliwość ruchu odbywającego się tą trasą jest dość duża, rocznie przewozi się nią kilka tysięcy ton różnego rodzaju związków i substancji chemicznych (chlor, fosgen, amoniak, cyjanowodor, kwasy, związki siarki, itp.). Jeden transport może zawierać nawet kilkadziesiąt ton TSP. W jednym składzie pociągu mogą znajdować się różne związki chemiczne. Droga kolejowa ta przebiega przez teren powiatu o stosunkowo małym zaludnieniu, największe niebezpieczeństwo nastąpiłoby wtedy gdyby TSP uwolniły się w miejscowości gminnej Świercze. W przypadku uwolnienia się większych ilości niebezpiecznych związków zachodziłaby konieczność ewakuacji okolicznych mieszkańców.

1.2.17. Wypadek lotniczy

Przez wypadek lotniczy rozumie się zdarzenie związane z eksploatacją statku powietrznego, które zaistniało od chwili, gdy jakakolwiek osoba weszła na jego pokład z zamiarem wykonania lotu, do momentu, gdy wszystkie osoby znajdujące się na pokładzie opuściły ten statek powietrzny.

Powiat pułtuski nie posiada żadnego lotniska, dlatego zagrożenie w tym zakresie jest wręcz minimalne. Istotne zagrożenie może powodować korytarz lotniczy przebiegający nad powiatem pułtuskim, przez który odbywają się regularne rejsy samolotów pasażerskich. W wyniku awarii może dojść do katastrofy lotniczej dużych rozmiarów.

Na terenie powiatu znajdują się 2 lądowiska śmigłowców będące w wykazie lądowisk wpisanych do ewidencji lądowisk Urzędu Lotnictwa Cywilnego: przyszpitalne GAJDA-MED ul. Kwiatkowskiego 19 w Pułtusku oraz Pułtusk Agra ul. Warszawska 27 w Pułtusku.

Realne zagrożenie mogą stanowić loty śmigłowców w tym Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, które doraźnie lądują w powiecie, w tym m.in. w rejonie zurbanizowanym na płycie

stadionu miejskiego w Pułtusk i lądowisku przy Szpitalu Powiatowym Gajda-Med w Pułtusk. Jak również loty innych śmigłowców na terenie powiatu. Awaria śmigłowca może być przyczyną katastrofy lotniczej i budowlanej w wyniku upadku śmigłowca na obiekty, w których przebywają ludzie.

Zagrożenie mogą spowodować również loty awionetek, parolotni oraz balonów (statku powietrznego). Upadek awionetki lub parolotni może wywołać pożary lasów, katastrofy budynków oraz straty sanitarne i bezpowrotne ludności w rejonie katastrofy.

1.2.18. Katastrofa w żegludze śródlądowej

Wypadek żeglugowy – zdarzenie nagłe, nieoczekiwane związane z ruchem lub postojem statku, w wyniku którego nastąpiło uszkodzenie ciała powodujące rozstrój zdrowia lub śmierć człowieka, uszkodzenie mienia znacznej wartości albo poważną awarię w rozumieniu przepisów Prawa ochrony środowiska. Do wypadków żeglugowych zaliczamy m.in: zatonięcie statku, zderzenie się statków, zdarzenie związane z ruchem lub postojem statku, uszkodzenie przez statek budowli lub urządzeń hydrotechnicznych albo budowli lub linii przesyłowych krzyżujących się z drogą wodną, uszkodzenie statku w wyniku najechania na mieliznę lub przeszkodę podwodną, budowlę lub urządzenie hydrotechniczne albo budowlę lub linię przesyłową krzyżującą się z drogą wodną, pożar lub wybuch na statku; zgubienie przez statek części ładunku, powodującego zagrożenie dla bezpieczeństwa przepływających statków.

Przez teren powiatu pułtuskiego rzeką Narew (odcinku 46 km) przebiega szlak wodny, na którym w okresie letnim występuje wzmożone natężenie ruchu jednostek pływających. Zagrożenie może być spowodowane kolizjami tych jednostek m.in. w skutek nieprzestrzegania przepisów ruchu wodnego.

W szczególności istotne zagrożenie może spowodować ruch dużych jednostek pływających tj. barki, jachty. W wyniku błędu sternika lub awarii technicznej mogą one uderzyć w most „Obrońców Pułtusk” lub kładkę dla pieszych przy ul. Gajkowicza w Pułtusk, co może doprowadzić do katastrofy budowlanej tych obiektów. Realne zagrożenie mogą powodować statki i skutery wodne rozwijające nadmierną prędkość lub powodujące dużą falę. W wyniku wywrotki lub kolizji z mniejszą jednostką może to spowodować zagrożenie życia osób. Najbardziej niebezpiecznym rejonem jest obszar akwenu w mieście Pułtusk, gdzie mieszczą się wypożyczalnie sprzętu wodnego.

1.2.19. Zakłócenie w systemie gazowym/zagrożenie wybuchem

Gaz ziemny w stanie naturalnym jest bezbarwny, bezwonny, lżejszy od powietrza. Aby mógł być wyczuwalny dodawany jest do niego środek zapachowy (THT), nadający mu specyficzną silną woń, która pozwala łatwo stwierdzić jego obecność. Jest paliwem wygodnym, ekologicznym oraz bezpiecznym w warunkach prawidłowego jego użytkowania i przestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa. Jednak w połączeniu z powietrzem (w określonych proporcjach) tworzy mieszaninę wybuchową. Aby zapobiec wybuchowi należy nie dopuścić do kontaktu z czynnikiem powodującym zapłon (otwarty ogień, iskra elektryczna itp.) oraz doprowadzić do obniżenia stężenia gazu w powietrzu poniżej dolnej granicy wybuchowości. Szczególnie dotyczy to pomieszczeń zamkniętych. Awaria sieci gazowej – to nieprzewidziane zdarzenie mające związek z tą siecią, stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub uniemożliwiające zachowanie dostawy zamówionego gazu ziemnego odbiorcom.

Najczęstsze przyczyny awarii sieci gazowej to:

- nieostrożne prowadzenie robót ziemnych przy użyciu sprzętu ciężkiego;
- przemieszczanie gruntów;
- oddziaływanie sąsiadującego z gazociągiem uzbrojenia terenu;
- działanie siły wyższej (katakizm, katastrofa).

Wynikające z technologii budowy i eksploatacji:

- wykonawstwo (zastosowanie materiałów i urządzeń niezgodnych z przepisami, zastosowanie niewłaściwych technologii);
- eksploatacja (konserwacja) – dopuszczenie do wyeksploatowania i fizycznego zużycia sieci;
- wady ukryte – ujawnienie się wadliwej struktury materiału lub błędu w konstrukcji.

Ludzkie:

- kwalifikacje pracowników (brak doświadczenia i nie doszkolenie);
- niestaranność wykonywanej pracy;
- niedopełnienie obowiązków służbowych.

Przyczyną awarii/ uszkodzenia sieci gazowej może być również kradzież elementów lub umyślne uszkodzenie (sabotaż, akt terrorystyczny).

W okresie zimowym przerwy w dostawach gazu mogą powodować zakłócenia w systemach grzewczym obiektów, w których zainstalowano ogrzewanie gazowe. Awarie sieci w obiektach mogą stać się przyczyną katastrof budowlanych oraz stratami sanitarnymi i bezpowrotnymi wśród ludności.

Przez teren gmin: Winnica, Pokrzywnica i Pułtusk przebiegają gazociągi ś/c (~93,5 km) i w/c (~18,0 km). Sieć w/c jest to magistrala o średnicy Ø150 STAL.

Sieć gazowa na terenie powiatu pułtuskiego (dane na dzień 31.12.2021r. z „msgaz”)

Gmina	Stacje redukcyjne		Długość sieci z przyłączami w km			Liczba odbiorców (szt.)
	I stopnia	II stopnia	n/c	ś/c	w/c	
Pułtusk gm. miejska	1	0	0	71,06	0,24	1440
Pułtusk gm. wiejska	0	0	0	6,96	2,79	97
Winnica	1	0	0	15,46	10,11	192
Pokrzywnica	0	0	0	0	4,78	0
Razem	2	0	0	93,48	17,92	1729

Źródło: KP PSP w Pułtusk

Organizacja rejonu dystrybucji gazu w Wyszkowie

Rejon Dystrybucji Gazu Wyszków, 07-200 Wyszków, Aleja Marszałka Józefa Piłsudskiego 103, jest jednostką organizacyjną Zakładu Ciechanów, 06-400 Ciechanów, ul. Mleczarska 17, odpowiadającą za eksploatację sieci dystrybucji gazu ziemnego na obszarze obejmującym gminy powiatu pułtuskiego: Pułtusk, Pokrzywnica, Winnica.

1.2.20. Awaria/zakłócenie w systemie energetycznym

Awaryje sieci elektroenergetycznej to nagłe zdarzenia spowodowane samoistnymi uszkodzeniami elementów sieci, działaniem osób trzecich, oddziaływaniem czynników pogodowych powodujące lokalnie zakłócenia w dostawach energii elektrycznej.

Przyczyny:

- zmasowane awaryje sieci elektroenergetycznej – awaryje sieciowe spowodowane czynnikami pogodowymi występującymi w dużym nasileniu (klęskami żywiołowymi), powodujące poważne - zakłócenia w dostawach energii elektrycznej na większych obszarach;
- rozległe awaryje systemowe „blackout” - dysfunkcja systemu elektroenergetycznego kraju lub znacznego jego obszaru skutkująca zanikiem możliwości dostaw energii dla jej odbiorców;
- deficyt mocy – ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej spowodowane niedoborem zdolności produkcyjnych w krajowych elektrowniach systemowych lub wynikające z ograniczonych zdolności przesyłowych, np. w skutek czynników pogodowych.

Przez teren powiatu pułtuskiego przebiegają dwie linie energetyczne o napięciu 110 kV i wiele linii o napięciu 15 kV.

Jedna z linii energetycznych o napięciu 110 kV przebiega przez zachodnią część powiatu pułtuskiego - gminę Świercze,

Druga linia energetyczna o napięciu 110 kV przebiega z południa na północ przez środek powiatu pułtuskiego - gminę Pokrzywnica i gminę Pułtusk.

Linie energetyczne o napięciu 15 kV przebiegają przez wszystkie gminy powiatu pułtuskiego do transformatorów w poszczególnych miejscowościach i osadach.

Obsługę linii energetycznych sprawują:

- Energa - Operator S.A. Oddział Płock ul. Graniczna 79, 09-400 Płock, Zakład Energetyczny Płock Dystrybucja Wschód sp. z o.o. ul. Mławska 3, 06-400 Ciechanów – dla gmin Pułtusk, Winnica, Pokrzywnica, Gzy, Świercze;
- PGE Dystrybucja SA Oddział Warszawa Rejon Energetyczny Wyszaków, ul. Pułtуска 116, 07-200 Wyszaków – dla gmin Obryte i Zatory oraz częściowo dla gminy Pokrzywnica.

Jedną z przyczyn zakłóceń w dostawach energii elektrycznej mogą być: huraganowe wiatry, intensywne mrozzące opady, celowe działania terrorystyczne i dywersyjne powodujące uszkodzenia linii energetycznych, w tym stacji transformatorowych oraz niski stan wody i zlodowacenie na rzece Narew, które może spowodować zakłócenia w funkcjonowaniu elektrowni w Ostrołęce oraz Krajowym Systemie Elektroenergetycznym, długotrwałe przerwy w zasilaniu w energię elektryczną. W wyniku niskiego poziomu wody w rzece Narew, w połączeniu z występującymi niskimi temperaturami oraz wystąpieniem zlodowaceń na odcinku rzeki Narew, może nastąpić ograniczenie możliwości poboru wody technologicznej do produkcji energii elektrycznej przez elektrownię w Ostrołęce. Może to doprowadzić do zakłóceń w zasilaniu w energię elektryczną północno-wschodnich rejonów Polski. W jednym z przewidywanych scenariuszy zdarzeń przy braku pracy bloków w elektrowni Ostrołęka, wyłączenie przedmiotowej linii prowadzi do awarii systemowej (lokalny black aut) obejmujący m.in. części województwa mazowieckiego, w tym powiatu pułtuskiego.

Przewidywane skutki:

Przerwy krótkotrwałe w energię elektryczną nie będą powodować na terenie powiatu pułtuskiego poważnych zakłóceń. Trudności mogą wystąpić jedynie w oświetleniu ulic i głównych szlaków komunikacyjnych, funkcjonowaniu kas fiskalnych w placówkach handlowych.

Przerwy długotrwałe mogą wywołać poważne zakłócenia w pracy: urzędów administracji publicznej, w tym banków, placówek oświatowych, jednostek organizacyjnych służby zdrowia, handlu, zakłócenia w pracy systemów łączności, grzewczych, dostawach wody pitnej, itp. Brak zasilania w energię elektryczną przez okres ok. 3 godzin w sezonie grzewczym w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej może spowodować zakłócenia w dostawach ciepła do mieszkańców i zakładów pracy na skutek unieruchomienia pomp, wentylatorów, napędów rusztów w okresie dłuższym niż 48 godzin. Istotny problem będzie powodować niemożność funkcjonowania syren alarmowych w jednostkach Ochotniczych Straży Pożarnych oraz systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego, stacji paliw, ferm hodowlanych, piekarni oraz zakładów przetwórstwa spożywczego o dużym stopniu automatyzacji produkcji oraz innych obiektach i instytucjach. Z analizy zagrożenia wynika, że większość obiektów administracji publicznej w tym urzędów nie posiada awaryjnych źródeł zasilania w energię elektryczną. Stąd też należy domniemać, że w przypadku długotrwałych niedoborów energii nie będą one mogły właściwie funkcjonować, a w szczególności ich systemy łączności oraz teleinformatyczne. Do szczególnie wrażliwych jednostek organizacyjnych powiatu, które nie posiadają własnych awaryjnych źródeł zasilania należy Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskach oraz Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pułtuskach z uwagi na stale przebywających w nich osób wymagających opieki.

Do obiektów, które posiadają własne awaryjne źródła zasilania zalicza się m.in. Starostwo Powiatowe w Pułtuskach, Szpital Powiatowy Gajda-Med Sp. z o.o., Komendę Powiatową Policji w Pułtuskach, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtuskach oraz Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Pułtuskach, urzędy Gmin: Pokrzywnica i Świercze, oczyszczalnię ścieków w Pułtuskach i gminne ujęcia wody pitnej, Domy Pomocy Społecznej w Obrytem i Ołdakach.

1.2.21. Zakłócenie w systemie paliwowym

Bezpieczeństwo paliwowe państwa - stan umożliwiający bieżące pokrycie zapotrzebowania odbiorców na paliwa, w określonej wielkości i czasie, w stopniu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie gospodarki.

Przyczyny zakłóceń:

- awarie ropociągów lub infrastruktury towarzyszącej (przepompownie itp.) na terenie kraju lub poza granicami kraju,
- awarie terminali do odbioru ropy naftowej i paliw,
- zakłócenia w funkcjonowaniu systemu dystrybucyjnego na terenie całego kraju lub w poszczególnych jego regionach spowodowane ograniczeniami importu paliw z zagranicy,
- gwałtowny wzrost konsumpcji paliw,
- awarie w systemie logistycznym paliw (rurociągi produktowe, magazyny paliw),
- spełnianie przez RP zobowiązań międzynarodowych w zakresie paliw,
- błąd ludzki podczas prac budowlano-inżynierskich,
- niekorzystne warunki atmosferyczne,
- terroryzm i cyberterroryzm.

Na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, wojewoda przygotowuje i wdraża wojewódzki plan działań przy wprowadzeniu ograniczeń w zakresie obrotu paliwami i zmniejszenia zużycia paliw w województwie mazowieckim.

W takich przypadkach starosta m.in. sporządza wykaz podmiotów o szczególnym znaczeniu, zgodnie z zaleceniami wojewody, ogłasza informacje o wydaniu przez Radę Ministrów rozporządzeń, dotyczących wprowadzenia ograniczeń mających na celu zmniejszenie zużycia paliw przez odbiorców, podaje do wiadomości obwieszczenia starosty o zasadach ograniczeń sprzedaży paliw oraz miejscach i terminie dystrybucji kart paliwowych, ogłasza na terenie powiatu zasady ograniczeń w sprzedaży paliw oraz miejsca i terminy dystrybucji kart paliwowych, a także pobiera karty paliwowe oraz wydaje karty paliwowe na podstawie wydanych odbiorcom pisemnych upoważnień do zakupu określonej ilości paliw w określonym czasie.

1.2.22. Zakłócenie w dostawach wody

Największym zagrożeniem powiatu w kwestii zaopatrzenia w wodę pitną są przerwy w dostawie wody z wodociągów sieciowych. Sytuacja ta może nastąpić w wyniku awarii na ujęciach lub sieci, a także w przypadku skażenia chemicznego lub zakażenia biologicznego oraz przerw w dostawie energii elektrycznej.

Istniejący system awaryjnego zaopatrzenia w wodę pitną nie gwarantuje pełnego zaspokojenia potrzeb ludności. Najgorsza sytuacja w tym zakresie istnieje w obiektach służby zdrowia, które nie posiadają awaryjnych ujęć wody, z wyjątkiem Szpitala Powiatowego Gajda-Med Sp. z o.o., który posiada awaryjne ujęcie wody. Domy Pomocy Społecznej w Obrytem, Ołdakach i Pułtusku nie posiadają własnych ujęć wody, które mogłyby być wykorzystywane w sytuacjach awaryjnych.

W związku z tym należy podjąć działania zmierzające do zaopatrzenia tych obiektów w agregaty prądotwórcze i lokalne ujęcia wody. Wszystkie wodociągi sieciowe powinny być zabezpieczone na wypadek awarii lub wyłączenia prądu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań własnych gminy należą, między innymi, sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń

wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnić należyłą jakość dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest również obowiązane do prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości wody (art. 5 ust. 1a ww. ustawy).

W ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę nie zawarto upoważnienia do wydania regulacji w zakresie zapewnienia funkcjonowania urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach sytuacji kryzysowej. Jedynie w art. 18 pkt 6 tej ustawy postanowiono, że zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę winno określać m.in. warunki wprowadzania ograniczeń dostarczania wody w przypadku wystąpienia jej niedoboru oraz w art. 19 ust. 5 pkt 7 tej ustawy, że regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków winien zawierać m.in. sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody. Brak jest szczegółowych regulacji prawnych określających wymogi i warunki postępowania w przypadku zakłócenia ciągłości dostaw wody z sieci wodociągowej.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna występująca na terenie powiatu pułtuskiego w rozbiciu na poszczególne gminy i miejscowości

Sieć wodociągowa na terenie powiatu pułtuskiego - dane z gmin (maj 2023r.)

Gmina	Ilość hydroforni	Długość linii wodociągowej [km]
Pułtusk	2 SUW	201,91
Gzy	2	175,9
Świercze	2	212,3
Winnica	1	126
Pokrzywnica	1	216
Obryte	3	91,67
Zatory	2	121,6
Razem powiat	13	1145,38 km

Źródło: KP PSP w Pułtusk

Sieć kanalizacyjna, przepompownie i oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu pułtuskiego (maj 2023r.)

Miejscowość	Liczba przepompowni	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	Ilość i rodzaj oczyszczalni
Pułtusk	21	71,5	1 oczyszczalnia mechaniczno-biologiczno-chemiczna
Winnica	5	15,8	240 oczyszczalni biologicznych
Zatory	5	10,3	1 oczyszczalnia biologiczno-mechaniczna
Świercze	311 przydomowych	8	1 oczyszczalnia biologiczno – mechaniczna
Pokrzywnica	0	0	1 oczyszczalnia biologiczno – mechaniczna
Obryte, Psary, Gródek Rządowy i Sadykierz	15+5+2+3	27,3	1 oczyszczalnia biologiczno – mechaniczna, 2 oczyszczalnia biologiczna

Źródło: KP PSP w Pułtusk

Wykaz zakładów wodociągowych na terenie gmin powiatu pultuskiego

Gmina	Administratorzy sieci wodociągowej na terenie gmin
Miasto i Gmina Pultusk	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji tel./fax. 692-17-79 Wodociąg Publiczny w Lipie i Trzcińcu – użytkownik Zakład Usług Wodnych w Mławie ul. Nowa 40, tel. 654-38-77, 654-35-41
Gzy	Wodociągi Publiczne w Gzach, Szyszkach – użytkownik Zakład Usług Wodnych w Mławie ul. Nowa 40, tel. 654-38-77, 654-35-41
Obryte	Wodociągi Publiczne w Bartodziejach, Gródku Rządowym – właściciel i użytkownik urząd Gminy w Obrytem tel. (29) 741-10-04
Pokrzywnica	Wodociąg Publiczny w Łepicach – użytkownik Zakład Usług Wodnych w Mławie ul. Nowa 40, tel. 654-38-77, 654-35-41
Świercze	Wodociągi Publiczne w Świerczach, Strzegocinie, Klukówku – użytkownik Zakład Usług Wodnych w Mławie ul. Nowa 40, tel. 654-38-77, 654-35-41
Winnica	Wodociąg Publiczny w Winnicy – właściciel i użytkownik: Urząd Gminy w Winnicy tel. 691-40-92
Zatory	Wodociągi Publiczne w Zatorach, Dębinach, Pniewie – właściciel i użytkownik Urząd Gminy w Zatorach. Tel. (29) 741-03-94, Wodociąg Zakładowy w Gładczynie – właściciel: Osiedlowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Gładczynie 07-214 Pniewo

1.2.23. Zdarzenie o charakterze terrorystycznym

Zdarzenie o charakterze terrorystycznym – należy przez to rozumieć sytuację, co, do której istnieje podejrzenie, że powstała na skutek przestępstwa o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 115 § 20 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, lub zagrożenie zaistnienia takiego przestępstwa.

Art. 115 § 20 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny: „Przestępstwem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi, co najmniej 5 lat, popełniony w celu:

- 1) poważnego zastraszenia wielu osób,
- 2) zmuszenia organu władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania określonych czynności,
- 3) wywołania poważnych zakłóceń w ustroju lub gospodarce Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa lub organizacji międzynarodowej - a także groźba popełnienia takiego czynu.

Wśród głównych źródeł zagrożeń terrorystycznych dla Europy i Polski wymienić należy przede wszystkim:

- skrajnie fundamentalistyczny terroryzm islamski,
- skrajnie lewicowy i ultraprawicowy ekstremizm,
- ruchy separatystyczne.

Obiekty będące potencjalnym celem ataku:

- skupiska ludzi – miejsca wyodrębnione z uwagi na przebywanie w nich dużej liczby ludzi, w szczególności masowe obiekty sportowe i najbardziej popularne centra handlowe;
- administracja – siedziby władz, urzędy, placówki dyplomatyczne oraz inne obiekty związane z działalnością instytucji państwowych i samorządowych;
- sektor przetwórstwa chemicznego – zakłady przemysłowe wykorzystujące w procesie produkcji niebezpieczne substancje chemiczne w dużej ilości;
- sektor elektroenergetyczny – elektrownie, elektrociepłownie oraz sieci przesyłowe, obiekty związane z wydobywaniem, produkcją, przetwarzaniem, przechowywaniem bądź transportowaniem produktów ropopochodnych oraz gazu ziemnego;
- kultura, nauka, religia – obiekty kultury, miejsca pamięci, ośrodki kultu religijnego oraz placówki akademickie;
- obiekty wojskowe – jednostki, zakłady produkcji zbrojeniowej;
- infrastruktura transportowa – środki komunikacji, szlaki transportowe oraz ich infrastruktura;

- obiekty gospodarki wodnej – wodociągi, ujęcia i oczyszczalnie, zbiorniki retencyjne oraz zapory.

Analiza ryzyka wystąpienia zamachu terrorystycznego w powiecie zdeterminowana jest: obserwowanym w ostatniej dekadzie wzrostem aktywności grup terrorystycznych oraz z ludobójczymi atakami w Nowym Jorku, Madrycie, Londynie, Berlinie, Paryżu, Izraelu, które są powodowane przez: ruch polityczno-religijny o charakterze terrorystyczno-militarnym, tj. ISIS, Hamas, Hezbollah, nielegalną migracją z Białorusi, a przede wszystkim wojnę na Ukrainie oraz działania hybrydowe i dywersyjne Federacji Rosyjskiej wobec Polski. Istotny wpływ na postanie zamachu terrorystycznego ma też występowanie grup przestępczych o charakterze gangsterskim oraz łatwiejszy dostępem do broni i materiałów wybuchowych. Wymienione okoliczności powodują zwiększenie prawdopodobieństwa dokonania na obszarze powiatu aktów terrorystyczno-dywersyjnych polegających na:

- zdetonowaniu ładunków wybuchowych w miejscach publicznych takich jak: kościoły, obiekty: komunikacyjne, administracyjne, handlowe, szpital, szkoły i inne;
- porachunki gangsterskie;
- miejsca przebywania uchodźców wojennych z Ukrainy;
- skażeniu ujęć wody oraz zatruciu wodociągów lub żywności wysoko toksycznymi substancjami chemicznymi;
- przekazaniu fałszywych informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego w obiekcie użyteczności publicznej np. szpitalu, placówce oświatowej lub obiekcie administracyjnym, powodującym konieczność prewencyjnej ewakuacji osób tam pracujących lub chorych i w znacznym stopniu dezorganizujących ich pracę;
- porwania osób celem wymuszenia okupu;
- ataki hackerskie w cyberprzestrzeni.

1.2.24. Cyberterroryzm/zakłócenie funkcjonowania systemów teleinformatycznych

Cyberterroryzm jest to bezprawny atak lub groźba ataku na komputery, sieci lub systemy informacyjne w celu zastraszenia lub wymuszenia na rządzie lub ludziach daleko idących politycznych i społecznych celów. Atak cyberterrorystyczny to taki akt, który powoduje bezpośrednie szkody ludziom i mieniu lub przynajmniej jest na tyle znaczący, że budzi strach.

Cele ataków cyberterrorystycznych:

- systemy wojskowe, które przechowują informacje o położeniu satelitów, rozmieszczeniu wojsk oraz broni, prowadzących badania nad nowymi rodzajami broni, systemami łączności itp.,
- systemy przedsiębiorstw, które przechowują informacje ważne z punktu widzenia działalności firmy, np.: informacje o rezerwacjach, o klientach, o wykorzystywanych technologiach itp.
- systemy finansowe w tym min. bankowe,
- systemy energetyczne,
- systemy produkcji, magazynowania i transportu gazu ziemnego i ropy naftowej,
- systemy telekomunikacyjne,
- systemy dostarczania wody,
- systemy transportu,
- administracja publiczna.

Zakłócenia w funkcjonowaniu sieci i systemów teleinformatycznych - są nieprawidłowością mającą ogromny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie życia i zdrowia ludzi, mogą również powodować duże straty materialne, a także zakłócić prawidłowe funkcjonowanie państwa. Zakłócenia w funkcjonowaniu sieci i systemów teleinformatycznych generowane są m.in. przez cyberzagrożenia, które obejmują działania zamierzone (ataki, sabotaże) z wykorzystaniem systemów informatycznych oraz na systemy informatyczne i w cyberprzestrzeni, jak i działania

niezamierzone (awarie, błędy). Zaliczane są do jednych z najbardziej uciążliwych problemów uderzających we współczesne społeczeństwo.

Na terenie powiatu pułtuskiego potencjalnym celem ataku mogą być systemy teleinformatyczne starostwa, urzędu miasta i gmin, policji, prokuratury, straży pożarnej, szpitala, banków, urzędu skarbowego oraz innych ważnych instytucji zlokalizowanych na terenie powiatu.

1.2.25. Protest społeczny/zbiorowe zakłócenie porządku publicznego

Protest społeczny rozumiany, jako jeden z typów zgromadzenia publicznego, odmienny od marszów czy zamieszek ulicznych, który posiada własną infrastrukturę działania i specyficzne konwencjonalne formy kodyfikacji określonego komunikatu. Komunikat protestu jest zawsze jeden: protest oznacza publicznie wyartykułowany brak zgody społecznej na jakieś działania.

Strajk polega na zbiorowym powstrzymywaniu się pracowników od wykonywania pracy w celu rozwiązania sporu zbiorowego.

W ostatnich latach na terenie Polski, w tym powiatu pułtuskiego dochodziło do protestów, w których jako formę nacisku stosuje się blokady dróg lub instytucji. Są to działania wpływające niekorzystnie na funkcjonowanie administracji publicznej, systemów komunikacji, a co za tym idzie, np. na przewóz substancji niebezpiecznych. W pewnych okolicznościach tego typu akcje mogą generować duże zagrożenie i to nie koniecznie w miejscu ich występowania. Przyczyną blokad dróg i obiektów administracji publicznej mogą być niezadowolenie społeczne, związane z polityką płacową, rolną, światopoglądowymi wartościami, roszczeniami zawodowymi, organizacją inżynierii ruchu drogowego - wpływającą negatywnie na interesy określonych grup społecznych, protesty ekologów. Do szczególnych grup zawodowych stwarzających ryzyko wystąpienia destrukcyjnych działań związanych m.in. z protestami i blokadami obiektów należy zaliczyć: służbę zdrowia, związki zawodowe pracowników oświaty, zakładów pracy, rolników, kupców, ruchy ekologiczne, kluby kibiców.

Na terenie powiatu nie ma dużych zakładów przemysłowych zrzeszających wiele osób w związkach zawodowych. Jednakże nie można wykluczyć sytuacji, w której może dojść do protestów społecznych w tym demonstracji i zamieszek. Najbardziej zagrożone na terenie powiatu pułtuskiego protestami, demonstracjami i zamieszkami są:

- budynki administracji publicznej (państwowej i samorządowej);
- szkoły;
- placówki służby zdrowia, w szczególności szpital powiatowy Gajda-Med;
- duże zakłady pracy,
- szlaki komunikacyjne, szczególnie droga krajowa Nr 61 i 57.

1.2.26. Działanie hybrydowe

Działania hybrydowe to działania zmierzające do osiągnięcia celów politycznych i strategicznych agresora. Prowadzone są w sposób wielowymiarowy, skryty, utrudniający identyfikację przeciwnika i przypisanie odpowiedzialności za nie sprawcy. Działania te prowadzone są przez podmioty państwowe i/lub niepaństwowe w sposób zaplanowany i skoordynowany, często rozłożone w dłuższym czasie oraz łączą różne środki wywierania nacisku i uzależniania od potencjalnego agresora. Mogą być prowadzone przy użyciu środków politycznych, ekonomicznych, prawnych, militarnych i społecznych, w tym z wykorzystaniem różnego rodzaju kanałów komunikacji społecznej. Mogą również być prowadzone pośrednio, z wykorzystaniem lokalnych podmiotów, organizacji i osób prywatnych, co utrudnia wykrycie i przeciwdziałanie im.

W ramach działań hybrydowych mogą być realizowane operacje informacyjne, psychologiczne, działania o charakterze terrorystycznym, kryminalnym, działania mające na celu zakłócenie funkcjonowania sieci i systemów informatycznych, systemu energetycznego, systemu dostarczania paliw, systemów funkcjonowania i usług telekomunikacyjnych, systemu gazowego, zdarzeń związanych ze skażeniem chemicznym na lądzie, w wodzie i powietrzu, skażeniem

promieniotwórczym, zakłócenia porządku publicznego, dezinformacji. Trudność w wykryciu i zdefiniowaniu, czy dane zdarzenie wystąpiło w obszarze działań hybrydowych, spowodowana jest tym, że hybrydowość niesie za sobą złożoność i wielopłaszczyznowość działań, a skutki tych działań mogą zaistnieć zarówno na terenie całego kraju, jak i na jego części. Działania te cechują się tym, że są celowo ograniczane i utrzymywane przez agresora na poziomie poniżej dającego jednoznaczne zidentyfikowanie progu wojny.

Najważniejszą rolę w przeciwdziałaniu zagrożeniom hybrydowym powinny odgrywać podmioty (ogniwa) bezpieczeństwa narodowego i systemu kierowania państwa stanowiące potencjał ochronny oraz gospodarczy i wspierane przez siły zbrojne, również w realizacji zadań informacyjnych. Ważną rolę odstraszącą spełnia przygotowanie administracji publicznej oraz sił zbrojnych do reagowania na tego typu zagrożenia oraz wyposażenie ich w odpowiednie kompetencje oraz siły i środki, na wypadek niespodziewanej eskalacji kryzysu. Wojskowe środki używane w ramach działań hybrydowych mogą, bowiem kamuflować przygotowania do faktycznego użycia sił zbrojnych (np. niezapowiedziane ćwiczenia militarne, którym towarzyszy duża koncentracja sił zbrojnych).

Skuteczną odpowiedzią na zagrożenia spowodowane działaniami hybrydowymi jest wzmocnienie odporności oraz budowa zdolności do wczesnego rozpoznania i szybkiego wdrożenia działań minimalizujących negatywne skutki, również, jako element odstraszenia skierowany do inicjatora (agresora) tych działań. W tym celu niezbędne jest zrozumienie mechanizmów powstawania tego typu zagrożeń, monitorowanie działań i interesów inicjatora tego typu działań, aby w konsekwencji ocenić ryzyko wystąpienia tych zagrożeń w warunkach normalnego funkcjonowania państwa, szczególnie w obszarze gospodarczego bezpieczeństwa państwa, obronności i świadczenia usług dla ludności. Takie komplementarne podejście do budowy systemu reagowania na działania hybrydowe pozwoli na szybkie i efektywne reagowanie ogniw militarnych oraz pozamilitarnych w sytuacji wystąpienia tego typu zagrożeń.

Należy zaznaczyć, że jedną z cech działań hybrydowych jest ich niska przewidywalność oraz możliwość utajnienia prawdziwych intencji przez potencjalnego przeciwnika zwłaszcza w fazie przygotowawczej. Potencjalny przeciwnik dysponując szerokim wachlarzem możliwych narzędzi do zastosowania, znając najbardziej podatne obszary wykorzysta je w sposób jak najbardziej nieprzewidywalny, a scenariusz działań raz podjętych ulegnie modyfikacji i będzie skierowany na różne obszary w zależności od ich odporności i podjętych przeciwdziałań. Do realizacji działań hybrydowych potencjalny agresor będzie używać różnych dostępnych przez siebie narzędzi: zdarzeń o charakterze terrorystycznym, organizacji przestępczych, cyberataku, dezinformacji, nielegalnej migracji ludności, blokady i dyskryminacji gospodarczej, spekulacji finansowych, incydentów granicznych, niezapowiedzianych ćwiczeń przy granicy państwa, naruszeń granicy państwowej, nieporozumień na tle kulturowym i religijnym, wywoływanie napięć na tle narodowościowym, zakłóceń systemu zaopatrzenia, celowego zarażania chorobami zakaźnymi ludzi, jak np. węglik i rozpowszechnienia chorób zwierząt jak np.: afrykański pomór świń itp.

Na terenie powiatu pułtuskiego skutki zagrożenia hybrydowego dla ludności, gospodarki, mienia, infrastruktury czy środowiska naturalnego będą zależały od zdarzeń, które wystąpiły w kraju i będą miały wpływ na funkcjonowanie powiatu pułtuskiego. W związku z tym na terenie powiatu należy liczyć się z możliwością: szerzenia przez Internet defetyzmu i dezinformacji związanych m.in. z skutecznością stosowania reżymów sanitarnych i szczepień w okresie epidemii, paraliżu systemów finansowych (w tym bankowych), telekomunikacyjnych, teleinformatycznych, opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w energię, paliwa, żywność i wodę, zakłócania funkcjonowania struktur państwa, jak równie samorządu terytorialnego (w tym jednostek organizacyjnych powiatu), jego rozwoju gospodarczego, bezpieczeństwa przemysłowego w obszarach strategicznych gospodarki, aż po bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludności oraz integralności terytorialnej. W skrajnym przypadku działania hybrydowe mogą doprowadzić również do wystąpienia kryzysu polityczno-militarnego i przyczynić się do wojny i utraty suwerenności. Celem tych działań jest spotęgowanie w społeczeństwie defetyzmu i rezygnacji z działań

związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, podważanie wartości demokratycznych, integracji UE, NATO oraz wsparcia dla walczącej z Federacją Rosyjską Ukrainy.

Przykładem działań hybrydowych Federacji Rosyjskiej jest eskalacja sytuacji kryzysowej m.in. przez: 1) blokowanie tras eksportu produktów rolnych Ukrainy, co powoduje napływ tych produktów do UE i wystąpienie protestów rolników w Polsce; 2) celowe sprowadzanie przez władze w Białorusi migrantów i zmuszanie ich siłą do nielegalnego przekraczania polskiej granicy. Sytuacja ta może przyczynić się do napływu uchodźców, w tym osób o charakterze przestępczym i dywersyjnym do Polski i powiatu pułtuskiego. Osoby te mogą powodować zagrożenia o charakterze terrorystyczno-dywersyjnym poprzez celowe podpalenia infrastruktury, destrukcyjne oddziaływanie na sieć energetyczną, gazową, kolejową, węzły łączności, obiekty sakralne i handlowe oraz roznosić choroby zakaźne wśród ludzi i zwierząt. W związku z tym niezbędne są działania związane z monitorowaniem napływu uchodźców na teren powiatu przez właściwe organy i służby oraz podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałaniu zagrożeniu we współdziałaniu ze służbami straży granicznej, ABW oraz zaleceniami innych właściwych organów².

Przykładowe rodzaje form i metod działania odnoszących się do zagrożeń hybrydowych

Działania hybrydowe mogą być prowadzone w sposób:

wielowymiarowy,
mogą obejmować kilka działań jednocześnie;

skryty,
utrudniający identyfikację przeciwnika
i przypisanie odpowiedzialności za nie sprawcy;

zaplanowany i skoordynowany,
często rozłożone są w dłuższym czasie;

łączący różne środki
wywierania nacisku i uzależniania
od potencjalnego agresora;

mogą również być **prowadzone pośrednio,**
z wykorzystaniem lokalnych podmiotów, organizacji
i osób prywatnych, co utrudnia wykrycie i przeciwdziałanie im;

przy użyciu środków
politycznych, ekonomicznych, prawnych, militarnych i społecznych,
w tym z wykorzystaniem różnego rodzaju kanałów komunikacji społecznej.

Źródło: opracowanie własne NIK.

UWAGA: Zgodnie z Krajowym Planem Zarządzania Kryzysowego (KPZK) 2021/2022 oraz Planem Zarządzania Kryzysowego Województwa Mazowieckiego z 2022 r. – zagrożenia hybrydowe w planie powiatowym zostały analogicznie uwzględnione tylko w charakterystyce zagrożeń i w matrycy ryzyka. Działania hybrydowe dotyczą różnych dziedzin bezpieczeństwa narodowego i zagrożeń z tym związanych, które zostały już ujęte w siatce bezpieczeństwa powiatu począwszy od protestów społecznych, zdarzeń terrorystycznych, w tym: pożarów w wyniku celowych podpałek, bioterroryzmu i cyberterroryzmu, dezinformacji i zagrożeń dywersyjnych z użyciem środków militarnych. Dla konkretnych zagrożeń ujętych w siatce bezpieczeństwa, które mogą stanowić działania hybrydowe, wyznaczone są podmioty wiodące, które będą podejmować działania w tym zakresie.

² <https://www.nik.gov.pl/najnowsze-informacje-o-wynikach-kontroli/dzialania-hybrydowe-zagrozenia.html>

1.3. MATRYCA RYZYKA

PRAWDOPODOBIENSTWO	bardzo prawdopodobne		– Zakłócenie w dostawach wody	– Intensywne opady śniegu/ zawieje/ zamiecie śnieżne/ silny mróz, opady marznące – Zanieczyszczenie powietrza/smog – Zakłócenie w systemie gazowym/ zagrożenie wybuchem – Awaria/ zakłócenie w systemie energetycznym		
	prawdopodobne			– Intensywne opady deszczu/ roztopy/ podtopienia – Huragan/silny wiatr – Pożary/wielkoobszarowy pożar lasu – Długotrwała susza/ upał – Epizootia – Cyberterroryzm / zakłócenie funkcjonowania systemów teleinformatycznych	– Pandemia/ epidemia/ zagrożenie epidemiczne	
	możliwe	– Epifitoza	– Protest społeczny/ zbiorowe zakłócenie porządku publicznego	– Powódź – Osuwisko – Skażenie chemiczne/ katastrofa ekologiczna	– Zdarzenie radiacyjne – Katastrofa budowlana – Katastrofa drogowa – Działanie hybrydowe	
	rzadkie			– Katastrofa w żegludze śródlądowej – Zakłócenia w systemie paliwowym	– Katastrofa kolejowa – Wypadek lotniczy – Zdarzenie o charakterze terrorystycznym	
	bardzo rzadkie					
		nieistotne	małe	średnie	duże	katastrofalne
		SKUTKI DLA BEZPIECZEŃSTWA				

MATRYCA RYZYKA ZAGROŻEŃ ZDEFINIOWANYCH W OPARCIU O PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ORAZ SKUTKI ZAGROŻENIA DLA LUDNOŚCI, GOSPODARKI/MIENIA/ INFRASTRUKTURY I ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Wartość ryzyka:

- minimalne
- małe
- średnie
- duże
- ekstremalne

Powyższą „Matrycę ryzyka” opracowano na podstawie zawartej poniżej „Metodologii oceny ryzyka dla określonych zagrożeń” oraz „Oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń”.

Metodologia oceny ryzyka dla określonych zagrożeń

Ryzyko - prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnego zdarzenia wraz z jego skutkami w określonym czasie.

Dla określania prawdopodobieństwa przyjęto następującą skalę jakościową (opisową):

SKALA	PRAWDOPODOBIENSTWO	OPIS
1.	bardzo rzadkie	Może wystąpić tylko wyjątkowych okolicznościach. Może wystąpić raz na pięćset lub więcej lat.
2	rzadkie	Nie oczekuje się, że się może zdarzyć i/lub nie jest w ogóle udokumentowana, nie istnieje w przekazach ludzi i/lub zdarzenia nie wystąpiły w podobnych organizacjach, urządzeniach, społecznościach i/lub istnieje mała szansa, powód, czy też inne okoliczności aby zdarzenia mogły wystąpić. Mogą one wystąpić raz na sto lat.
3	możliwe	Może zdarzyć się w określonym czasie i/lub mało, rzadko przypadkowo zdarzenia, że są udokumentowane lub częściowo przekazywane w formie ustnej i/lub bardzo mało zdarzeń i/lub jest pewna szansa, powód, czy też urządzenia powodujące, że zdarzenie może wystąpić. Może zdarzyć się raz na dwadzieścia lat.
4	prawdopodobne	Jest prawdopodobne, że wystąpi w większości okolicznościach i/lub zdarzenia są systematycznie dokumentowane i przekazywane są w formie ustnej i/lub występuje znaczna szansa, powód, lub urządzenia pozwalające na jego wystąpienie. Może zdarzyć się raz na pięć lat.
5	bardzo prawdopodobne	Oczekuje się, że zdarzy się w większości okolicznościach i/lub zdarzenia te są bardzo dobrze udokumentowane i/lub funkcjonują one wśród mieszkańców i przekazywane są w formie ustnej. Może wystąpić raz na rok lub częściej.

Natomiast dla określenia skutków przyjęto poniższą klasyfikację i charakterystykę:

SKALA	SKUTKI	KATEGORIA	OPIS (Z-życie i zdrowie, M-mienie, S-środowisko)
A	nieistotne	Z	Nie ma ofiar śmiertelnych i rannych. Nikt lub mała liczba ludzi została przemieszczona na krótki okres czasu (do 2 godzin). Nikt lub niewielka liczba osób wymaga pomocy (nie finansowej lub materialnej).
		M	Praktycznie bez zniszczeń. Brak wpływu lub bardzo niewielki na społeczność lokalną. Brak lub niewielkie straty finansowe.
		S	Niemierzalny efekt w środowisku naturalnym.
B	małe	Z	Mała liczba rannych lecz bez ofiar śmiertelnych. Wymagana pierwsza pomoc. Konieczne przemieszczenia ludzi (mniej niż na 24 godziny). Część ludzi potrzebuje pomocy.
		M	Występują pewne zniszczenia. Występują pewne utrudnienia (nie dłużej niż 24 godziny). Niewielkie straty finansowe. Nie wymagane dodatkowe środki.
		S	Niewielki wpływ na środowisko naturalne o krótkotrwałym efekcie.
C	średnie	Z	Potrzebna pomoc medyczna lecz bez ofiar śmiertelnych. Niektórzy wymagają hospitalizacji. Potrzebne dodatkowe miejsca w szpitalach oraz dodatkowy personel medyczny. Przebywanie ewakuowanych ludzi w wyznaczonych miejscach z możliwością powrotu w ciągu 24 godzin.
		M	Ustalenie miejsc zniszczeń, które wymagają rutynowej naprawy. Normalne funkcjonowanie społeczności z niewielkimi niewygodami. Spore straty finansowe.
		S	Pewne skutki w środowisku naturalnym lecz krótkotrwałe lub małe skutki o długotrwałym efekcie.
D	duże	Z	Mocno poranieni, dużo osób hospitalizowanych, duża liczba osób przemieszczonych (więcej niż na 24 godziny). Ofiary śmiertelne. Potrzeba szczególnych zasobów do pomocy ludziom i do usuwania zniszczeń.
		M	Społeczność częściowo nie funkcjonująca, niektóre służby są nieosiągalne. Duże straty finansowe. Potrzebna pomoc z zewnątrz.
		S	Długotrwałe efekty w środowisku naturalnym.
E	katastrofalne	Z	Duża liczba poważnie rannych. Duża liczba hospitalizowanych. Ogólne i długotrwałe przemieszczenie ludności. Duża liczba ofiar śmiertelnych. Wymagana duża pomoc dla dużej liczby ludzi.
		M	Rozległe zniszczenia. Niemożność funkcjonowania społeczności bez istotnej zewnętrznej pomocy.
		S	Duży wpływ na środowisko naturalne i /lub stałe zniszczenia.

1.4. OCENA RYZYKA WYSTĄPIENIA ZAGROŻEŃ

Zagrożenia	Nr scenariusza	Opis scenariusza/ zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopodobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Powódź	1	W wyniku długotrwałego utrzymywania się wysokich wód rzeki Narew, uszkodzeniu ulec mogą wały przeciwpowodziowe powodując zatopienie terenów zagrożonych powodzią oraz może dojść do zatopienia terenów bezpośrednio zagrożonych powodzią nie chronionych wałami.	Gminy: Obryte, Pułtusk, Zatory, częściowo Pokrzywnica	- długotrwałe intensywne opady deszczu, - oberwanie chmury, - roztopy - powstanie zatoru lodowego, - zjawisko sufozji, - uszkodzenia urządzeń hydrotechnicznych spowodowane przez człowieka i zwierzęta (podkopy w obwałowaniu powodowane przez zwierzęta), - niewłaściwa obsługa urządzeń technicznych chroniących tereny powiatu przed powodzią	możliwe	duże	średnie	akceptowane	PRK – 1 Postępowanie podczas zagrożenia powodziowego lub wystąpienia powodzi
	2	Zagrożenia związane z wezbraniem rzek i strumieni występują w okresie wiosennym, są spowodowane dużymi opadami śniegu i ulewnymi deszczami.	Na terenie powiatu najbardziej zagrożone są miejscowości położone wzdłuż brzegów rzeki Narwi w gminie Obryte: Zambski Kościelne, Gostkowo, Kalinowo, Rowy. Drogi podtapiane na terenie gmin Powiatu Pułtuskiego.	niekorzystne warunki meteorologiczne	prawdopodobne	małe	średnie	akceptowane	

Zagrożenia	Nr scenariusza	Opis scenariusza/zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopodobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Intensywne opady deszczu/roztopy/podtopienia	1	Miejscowe podtopienia	Gminy Powiatu Pułtuskiego (miejscowości Szygówek, Pawłówek, ul. Pod Wróblem w Pułtusku, droga krajowa nr 61 na odcinku ul. Daszyńskiego, osiedle Wyszowskie oraz ulice w rejonie Bartodziejska, Tartaczna)	- nawałne opady deszczu - gwałtowne topienie pokrywy śnieżnej - niedrożna kanalizacja opadowa	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 2 Postępowanie podczas występowania intensywnych opadów deszczu/roztopów/podtopień
	2	Uszkodzenie dróg	Gminy Powiatu Pułtuskiego (m.in. ulice i drogi wskazane powyżej)	- nawałne opady deszczu - gwałtowne topienie pokrywy śnieżnej - niedrożna kanalizacja opadowa	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
	3	Niszczanie upraw	Gminy Powiatu Pułtuskiego	- nawałne opady deszczu - gradobicia - gwałtowne topienie pokrywy śnieżnej - niedrożna kanalizacja opadowa	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
	4	Zagrożenia związane z wezbraniem rzek i strumieni występują w okresie wiosennym, są spowodowane dużymi opadami śniegu i ulewnymi deszczami.	Miejscowości i drogi podtapiane na terenie gmin Powiatu Pułtuskiego	- niekorzystne warunki meteorologiczne	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	

Zagrożenia	Nr scenar- -iusza	Opis scenariusza/ zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopo- dobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Huragan/silny wiatr	1	Uszkodzone konstrukcje budynków	Gminy Powiatu Pułtuskiego	- gwałtowny wiatr - wichura - huragan - orkan	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	PRK – 3 Postępowanie podczas huraganu / silnego wiatru
	2	Zerwane linie energetyczne	Gminy Powiatu Pułtuskiego	- gwałtowny wiatr - wichura - huragan - orkan	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
	3	Wiatrołomy	Gminy Powiatu Pułtuskiego	- gwałtowny wiatr - wichura - huragan - orkan	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
Pożary/ wielkoobszarowy pożar lasu	1	Pożar kompleksów leśnych	Gminy Obryte i Zatory (Obręb Lemany) Uroczysko Gnojno, Zatory i Popławy	- świadome lub nieświadome działanie człowieka - nieprzestrzeganie przepisów - uderzenia piorunów - niesprzyjające warunki atmosferyczne (wysoka temp. powietrza, długotrwałe susze)	możliwe	duże	średnie	akceptowane	PRK – 4 Postępowanie podczas pożaru / wielkoobszarowego pożarów lasu
	2	Pożar i/lub wybuch gazu w budynku wielorodzinnym	budynki wielorodzinne z tzw. wielkiej płyty na terenie miasta Pułtusk	nieostrożność człowieka, wady instalacji	możliwe	średnie	średnie	akceptowane	
	3	Zawalenie się ścian, konstrukcji budynku wielorodzinnego	miasto Pułtusk	błąd ludzki, błąd techniczny, terroryzm	możliwe	małe	średnie	akceptowane	
	4	Zagrożenia pożarowe obszarów wiejskich o zwartej zabudowie	Psary, Pułtusk w obrębie Rynku, ul. Traugutta oraz Al. Wojska Polskiego	błąd ludzki, błąd techniczny,	rzadkie	średnie	średnie	akceptowane	

Zagrożenia	Nr scenariusza	Opis scenariusza/zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopodobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Długotrwała susza/upał	1	Zagrożenie pożarowe	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteorologiczne	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 5 Postępowanie podczas długotrwałej suszy / upałów
	2	Straty w rolnictwie i leśnictwie	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteorologiczne	możliwe	małe	średnie	akceptowane	
	3	Ograniczony dostęp do wody pitnej	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteorologiczne	bardzo rzadkie	nieistotne	minimalne	akceptowane	
	4	Zagrożenie epidemiologiczne	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteorologiczne nieprzestrzeganie przepisów	rzadkie	średnie	średnie	akceptowane	
Osuwisko	1	Osunięcie się ziemi	Miasto Pułtusk	długotrwałe intensywne opady deszczu	możliwe	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 6 Postępowanie podczas wystąpienia osuwiska
Intensywne opady śniegu/zawieje/zamiecie śnieżne/ silny mróz, opady marznące	1	Zawieje i zamiecie śnieżne oraz gołoledź występują w naszych warunkach klimatycznych corocznie. Bardzo trudno określić ich natężenie i obszary, na których będą występować. Wszystkie dane pogodowe otrzymywane są od służb meteorologicznych.	Drogi zlokalizowane na terenie Powiatu Pułtuskiego	niekorzystne warunki meteorologiczne	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 7 Postępowanie podczas występowania intensywnych opadów śniegu/ zawiei /zamieci śnieżnych/ silnego mrozu, opadów marznących
	2	Ograniczenie komunikacji	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteo	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
	3	Oblodzenia	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteo	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
	4	Awarie urządzeń.	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteo	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
	5	Śmiertelne zamarznięcia	Gminy Powiatu Pułtuskiego	błąd ludzki	bardzo prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	
	6	Nasilanie chorób grypo-podobnych	Gminy Powiatu Pułtuskiego	zarażenie się wirusem	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	

Zagrożenia	Nr scenariusza	Opis scenariusza/zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopodobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Pandemia/epidemia/zagrożenie epidemiczne	1	Wytąpienie SARS-CoV-2 wywołującego zachorowania na COVID-19	Gminy Powiatu Pułtuskiego	zarażenie się wirusem	bardzo prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	PRK – 8 Postępowanie podczas pandemii/epidemii/zagrożenia epidemicznego
	2	Stwierdzenie zachorowania na grypę typu H5N1 u ludzi	Gminy Powiatu Pułtuskiego	Zarażenie się wirusem	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	
	3	Stwierdzenie zachorowania na grypę wywołaną wirusem A H1N1 u ludzi	Gminy Powiatu Pułtuskiego	zarażenie się wirusem	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	
	4	Rozprzestrzenianie się chorób	Gminy Powiatu Pułtuskiego	nieprzestrzeganie przepisów brak nadzoru	rzadkie	małe	małe	akceptowane	
Epizootia	1	Wysoko zjadliwa grypa ptaków, Afrykański Pomór Świń	Gminy Powiatu Pułtuskiego	czynnik zakaźny	bardzo prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 9 Postępowanie podczas epizootii
	2	Pozostałe choroby zakaźne zwierząt	Gminy Powiatu Pułtuskiego	czynnik zakaźny	prawdopodobne	nieistotne	średnie	akceptowane	
	3	Rozprzestrzenianie się chorób odzwierzęcych	Gminy Powiatu Pułtuskiego	nieprzestrzeganie przepisów, brak nadzoru	bardzo rzadkie	małe	małe	akceptowane	
	4	Padłe zwierzęta	Gminy Powiatu Pułtuskiego		bardzo rzadkie	nieistotne	minimalne	akceptowane	
Epifitoza	1	Straty w rolnictwie ogrodnictwie i leśnictwie	Gminy Powiatu Pułtuskiego	choroby roślin	możliwe	nieistotne	małe	akceptowane	PRK– 10 Postępowanie podczas epifitozy
Skażenie chemiczne/katastrofa ekologiczna	1	Uwolnienie się substancji niebezpiecznych z obiektu, w których jest stosowane, przetwarzane lub magazynowane	Zakłady zlokalizowane w m. Pułtusk oraz sąsiednich powiatach powodujące skażenia wód rzeki Narew	błąd ludzki, błąd techniczny, terroryzm, niska kondycja finansowa zakładu	możliwe	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 11 Postępowanie podczas skażenia chemicznego/katastrofy ekologicznej
	2	Uwolnienie się substancji niebezpiecznych ze środków transportu	Szlaki drogowo-kolejowe w powiecie pułtuskim	wypadki drogowe, kolejowe, błąd ludzki, błąd techniczny, terroryzm	możliwe	średnie	średnie	akceptowane	

Zagrożenia	Nr scenar- -iusza	Opis scenariusza/ zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopo- dobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Zanieczyszczenie powietrza/smog	1	Zwiększenie ilości ozonu, cząstek drobnych i bardzo drobnych, benzo(a)pirenu w powietrzu, powstanie smogu	Gminy Powiatu Pułtuskiego, miasto Pułtusk	zjawiska meteorologiczne	bardzo prawdopo- dobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK -12 Postępowanie podczas zanieczyszczenia powietrza/smogu
Zdarzenie radiacyjne	1	Awarie siłowni jądrowych	Gminy Powiatu Pułtuskiego	nieprzestrzeganie przepisów, błąd ludzki, terroryzm	możliwe	duże	średnie	akceptowane	PRK – 13 Postępowanie podczas zdarzenia radiacyjnego
Katastrofa budowlana	1	Katastrofa budowlana wywołana błędami konstrukcji, opadami śniegu, wybuchem gazu, katastrofą komunikacyjną, atakami terrorystycznym.	Gminy Powiatu Pułtuskiego	warunki meteo błąd techniczny	możliwe	duże	średnie	akceptowane	PRK – 14 Postępowanie podczas katastrofy budowlanej
Katastrofa drogowa	1	Wypadki pojazdów kołowych na drogach	szczególnie odcinek drogi krajowej Warszawa - Pułtusk - Ostrołęka	wypadek, błąd ludzki, warunki meteo, wady pojazdów	możliwe	duże	duże	akceptowane	PRK – 15 Postępowanie podczas katastrofy drogowej
Katastrofa kolejowa	1	Wykolejenie się pociągu	8 km odcinka toru na terenie gminy Świercze	błąd ludzki, warunki meteo	rzadkie	duże	średnie	akceptowane	PRK – 16 Postępowanie podczas katastrofy kolejowej
Wypadek lotniczy	1	Katastrofy lotnicze	cały obszar powiatu	błąd ludzki wypadek	rzadkie	duże	średnie	akceptowane	PRK – 17 Postępowanie podczas wypadku lotniczego
Katastrofa w żegludze śródlądowej	1	Kolizja obiektów pływających	Rzeka Narew na terenie powiatu pułtuskiego	błąd człowieka, awaria techniczna	rzadkie	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 18 Postępowanie podczas katastrofy w żegludze śródlądowej
Zakłócenie w systemie gazowym/ zagrożenie wybuchem	1	Uszkodzenie sieci gazowej, zakłócenia w dostawach gazu.	Gazociąg na terenie powiatu	ograniczenie dostaw gazu, awarie sieci gazowej	bardzo prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 19 Postępowanie podczas zakłóceń w systemie gazowym / zagrożeniem wybuchem

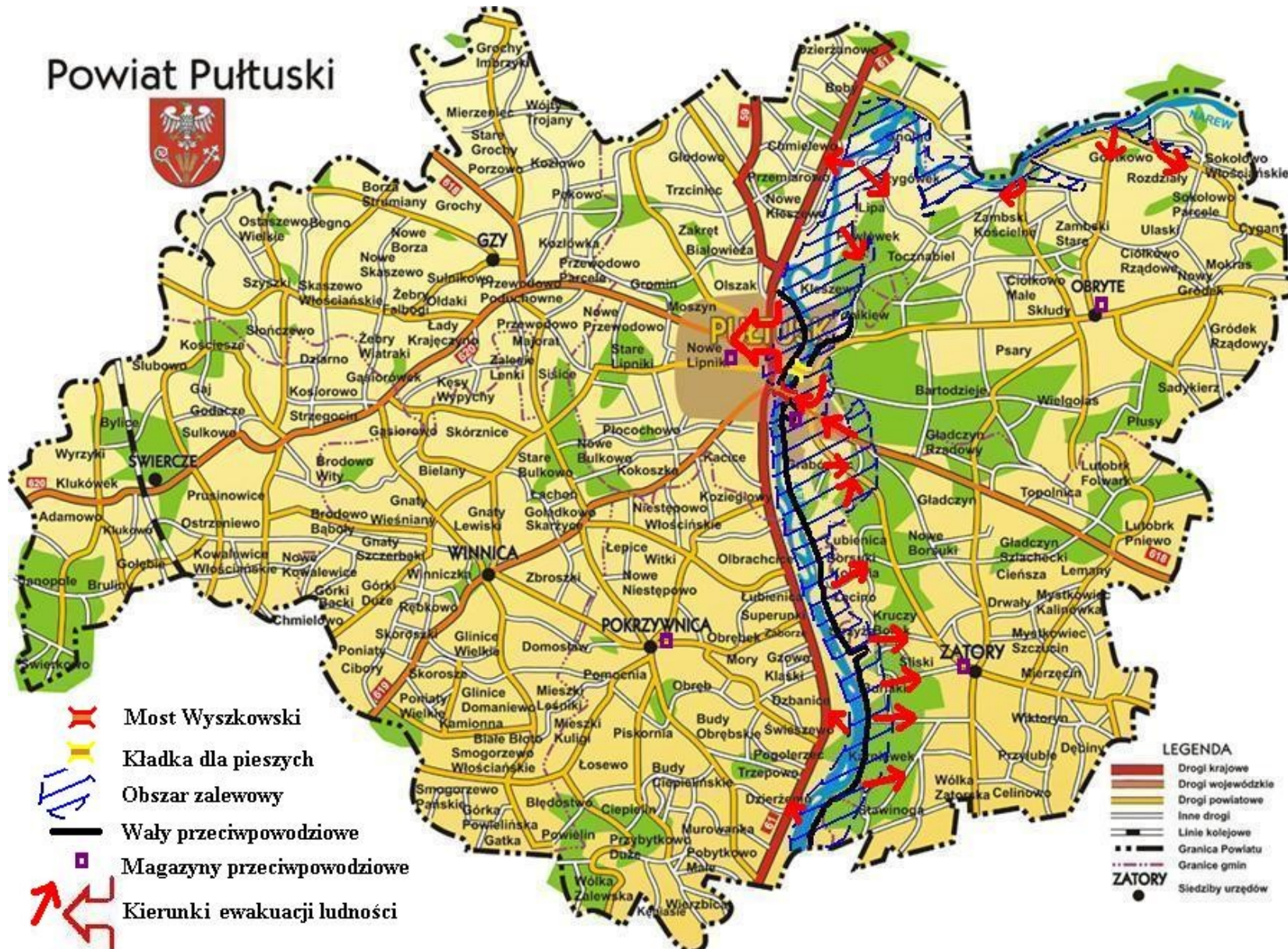
Zagrożenia	Nr scenariusza	Opis scenariusza/zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopodobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Awaria/zakłócenie w systemie energetycznym	1	Awarie sieci energetycznej	Gminy Powiatu Pułtuskiego	niekorzystne warunki atmosferyczne	bardzo prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 20 Postępowanie podczas awarii/zakłócenia w systemie energetycznym
Zakłócenie w systemie paliwowym	1	Wprowadzenie reglamentacji paliw	Gminy Powiatu Pułtuskiego	ograniczenie dostaw ropy naftowej	rzadkie	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 21 Postępowanie podczas zakłócenia w systemie paliwowym
Zakłócenie w dostawach wody	1	Skażenie ujęć i sieci wodociągowych	studnie głębinowe	awaria ujęcia wody,	możliwe	średnie	średnie	akceptowane	PRK – 22 Postępowanie podczas zakłócenia w dostawach wody
	2	Przerwa w dostawie wody – awarie sieci	przepompownie wody	przerwa w dostawie energii elektrycznej	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	
Zdarzenie o charakterze terrorystycznym	1	Eksplozja ładunku wybuchowego w miejscu publicznym (ulica, plac, targowisko) zapelnionym ludźmi	Targowisko Grabowiec, ul. Rynek, ul. Świętojańska w Pułtusk, miejsca imprez masowych	terroryzm, frustracje ludzkie	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	PRK – 23 Postępowanie podczas zdarzenia o charakterze terrorystycznym
	2	Eksplozja ładunku wybuchowego w budynku użyteczności publicznej (siedziby urzędów państwowych, samorządowych, szkoły, placówki oświatowe, kościoły, placówki handlowe)	Starostwo, Urzędy Gmin, Urząd Skarbowy, Sąd Rejonowy, Prokuratura, Poczta, placówki bankowe, kościoły, siedziby Straży Pożarnej i Policji, szkoły, przedszkola, stacje bezczynowe, sklepy, zakłady opieki zdrowotnej.	terroryzm, frustracje ludzkie	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	
	3	Uprowadzenie środka transportu w ruchu lądowym lub wodnym wraz z zakładnikami	Na drogach całego powiatu oraz na rzece Narew	terroryzm, frustracje ludzkie	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	

Zagrożenia	Nr scenariusza	Opis scenariusza/zidentyfikowane zagrożenie	Miejsce wystąpienia	Zdarzenie inicjujące	Ocena ryzyka				Stosowane procedury
					Prawdopodobieństwo	Skutki	Wartość ryzyka	Akceptacja ryzyka	
Zdarzenie o charakterze terrorystycznym	4	Zajęcie obiektu połączone z przetrzymywaniem zakładników	Obiekty użyteczności publicznej lub budynki mieszkalne na terenie całego powiatu	terroryzm, frustracje ludzkie	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	PRK – 23 Postępowanie podczas zdarzenia o charakterze terrorystycznym
	5	Zatrucie ujęć wodnych	Ujęcie w Pułtuskul. Rybitew, ujęcia wody na terenie gmin wiejskich	terroryzm, frustracje ludzkie	Prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	
	6	Skażenie ujęć wody, miejsc produkcji i przetwórstwa żywności a także instytucji publicznych i niepublicznych	Gminy Powiatu Pułtuskiego	bioterroryzm, frustracje ludzkie	prawdopodobne	duże	duże	akceptowane	
Cyberterroryzm/zakłócenie funkcjonowania systemów teleinformatycznych	1	Ataki cybernetyczne na komputery, sieci lub systemy informacyjne	Starostwo, Urząd Miasta, Urzędy Gmin, Policja, Straż Pożarna, Prokuratura, Sąd, szpital, banki, wodociągi, operatorzy telefonii, zakłady energetyczne	terroryzm, frustracje ludzkie	prawdopodobne	średnie	średnie	akceptowane	PRK- 24 Postępowanie podczas cyberterroryzmu/zakłóceń funkcjonowania systemów teleinformatycznych
Protesty społeczne/zbiorowe zakłócenie porządku publicznego	1	Blokada szlaków komunikacyjnych	droga krajowa nr 61,57	frustracje ludzkie	możliwe	nieistotne	małe	akceptowane	PRK – 25 Postępowanie podczas protestów społecznych/zbiorowego zakłócenia porządku publicznego
	2	Zajęcie i okupacja instytucji użyteczności publicznej	Starostwo Powiatowe w Pułtuskul, Urzędy Gmin, Urząd Miasta w Pułtuskul, szpital	frustracje ludzkie	możliwe	małe	średnie	akceptowane	
Działanie hybrydowe	1	Niepokoje społeczne, dezinformacja, defetyzm, kryzys migracyjny, zagrożenia terrorystyczne: celowe podpalenia, bioterroryzm, cyberterrorizm, itd.	Gminy Powiatu Pułtuskiego	dezinformacja	możliwe	duże	średnie	akceptowane	PRK – 4 , PRK – 8, PRK – 11, PRK – 13, PRK – 14, PRK – 15, PRK – 16, PRK – 17, PRK – 18, PRK – 19, PRK – 20, PRK – 21, PRK – 22, PRK – 23, PRK – 24, PRK – 25

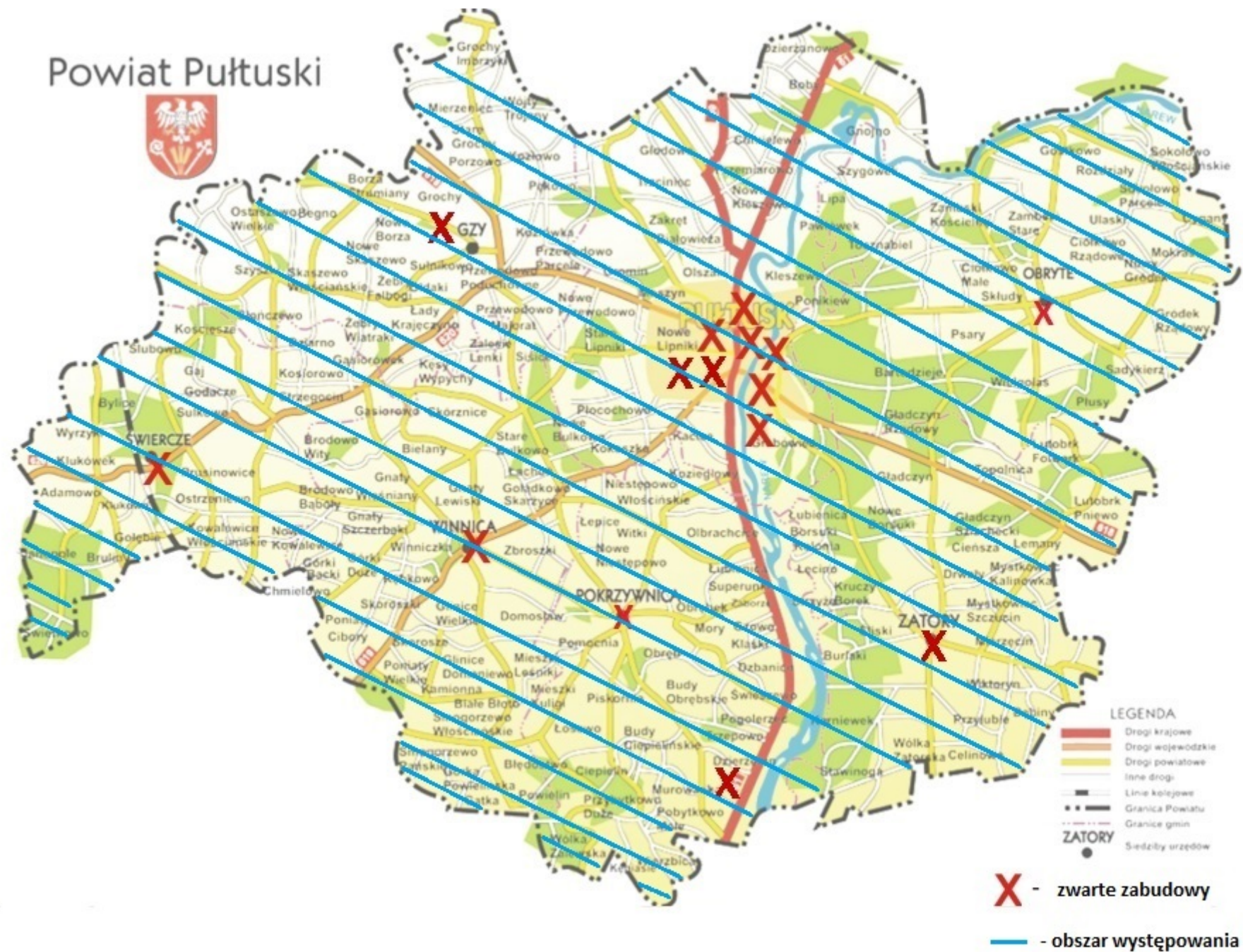
Powyższą „Ocenę ryzyka wystąpienia zagrożeń” opracowano m.in. na podstawie zawartej w planie „Metodologii oceny ryzyka dla określonych zagrożeń” – stanowiącej załącznika nr 2 do Zaleceń Wojewody Mazowieckiego do powiatowych/miejskich planów zarządzania kryzysowego z dnia 10 kwietnia 2024 r.

1.5. MAPY ZAGROZEŃ

MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA POWÓDŹ

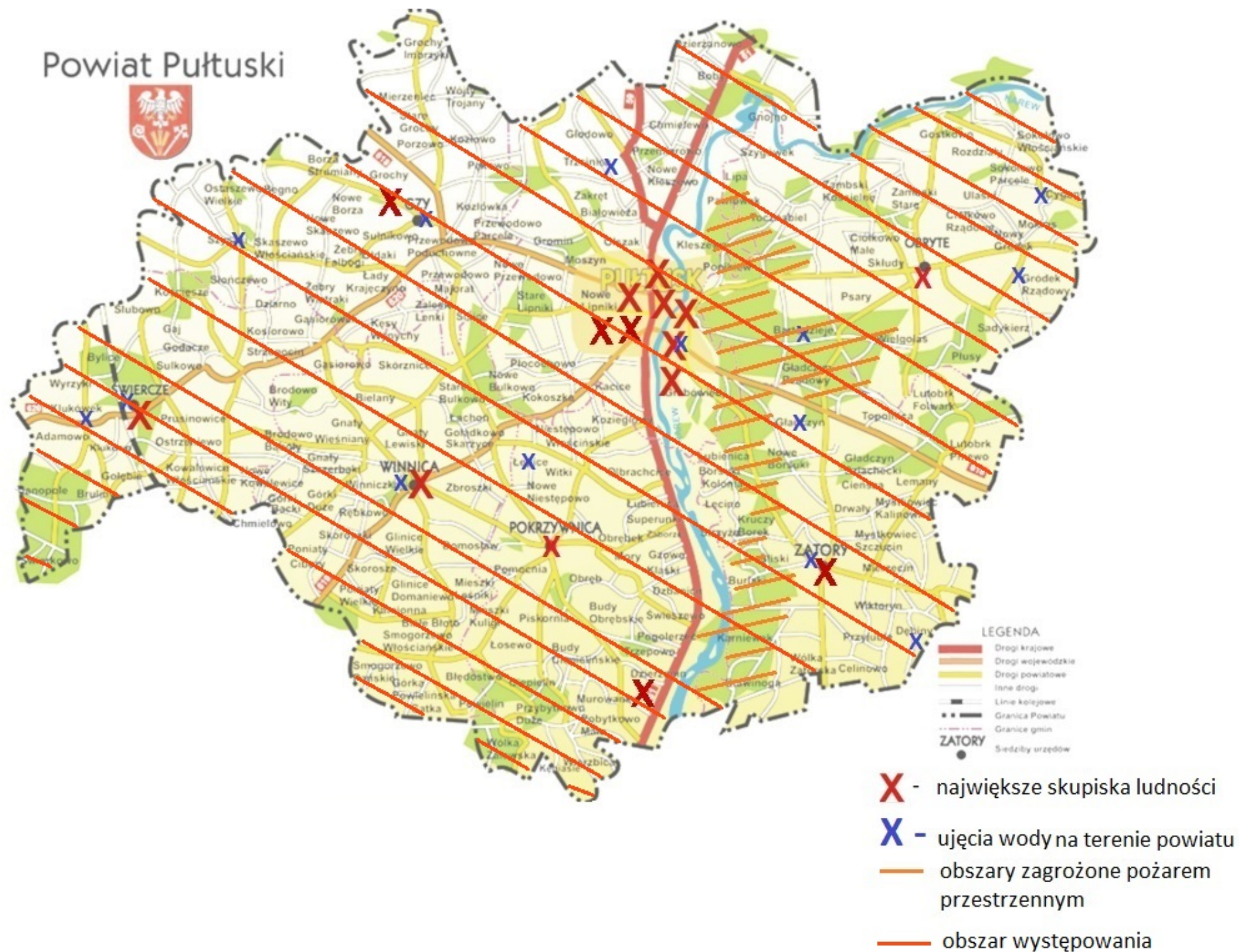
MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA HURAGAN / SILNY WIATR

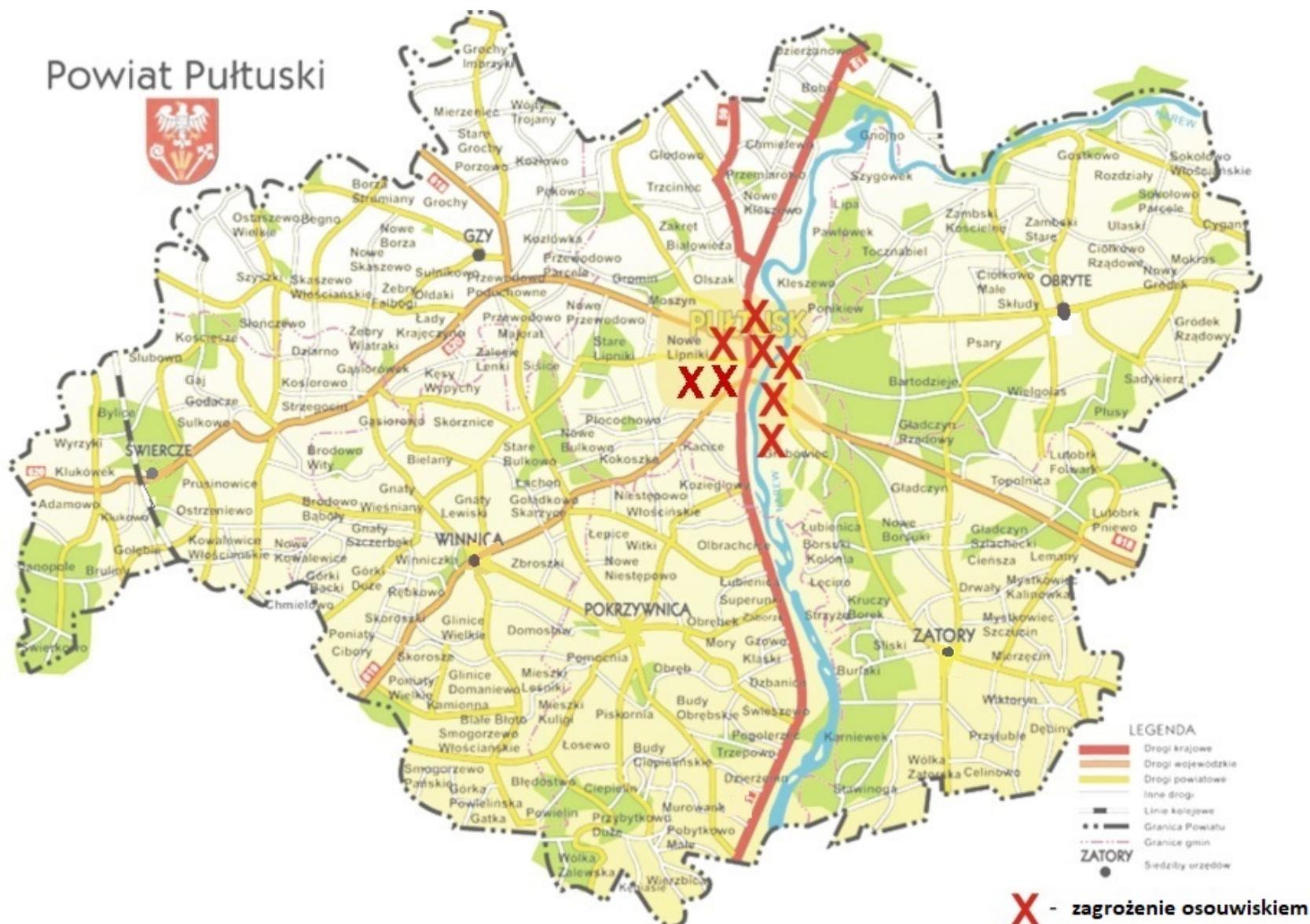
MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA POŻAR / WIELKOObszarowy Pożar Lasu

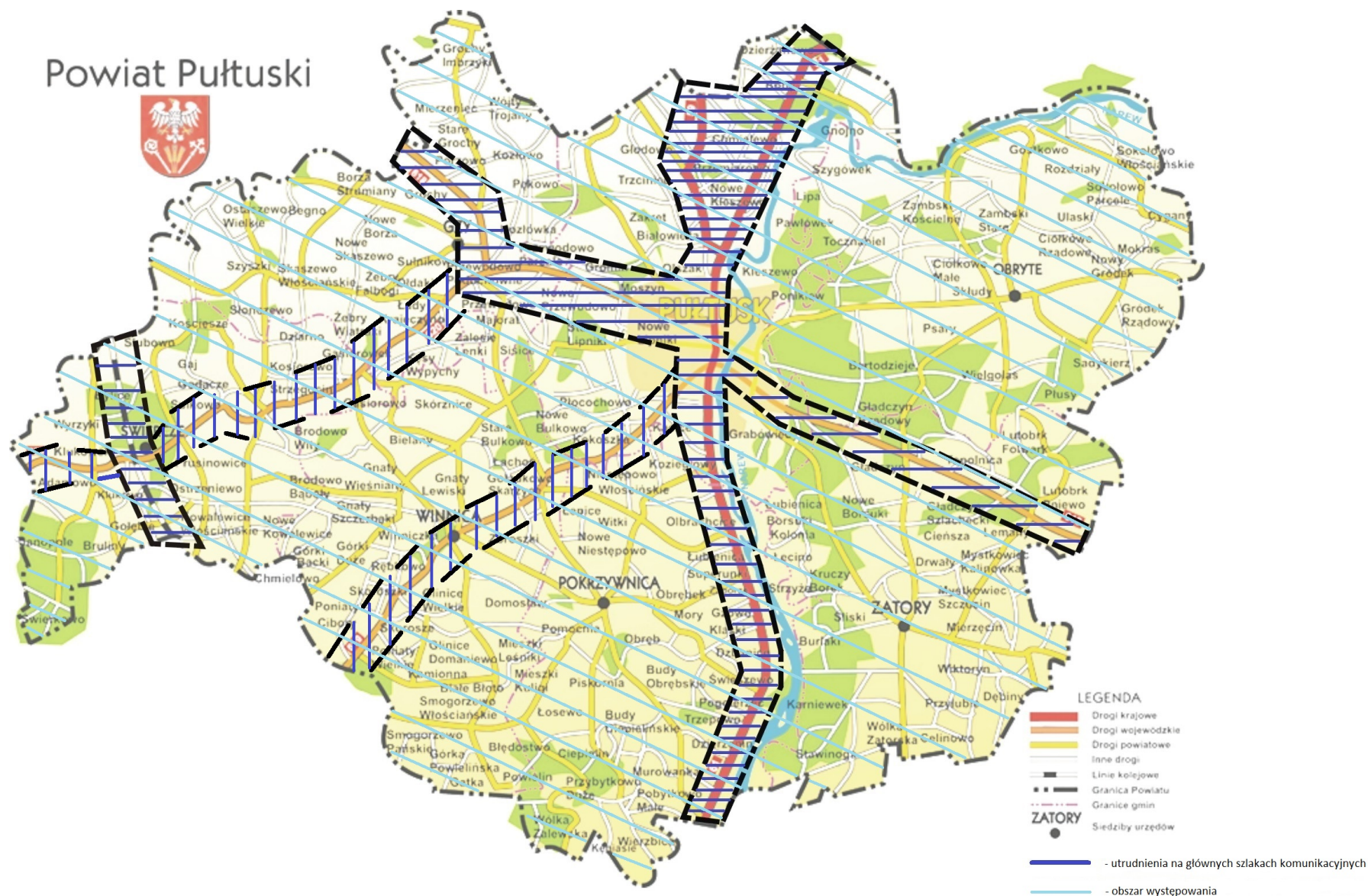
MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA DŁUGOTRWAŁA SUSZA / UPAŁ

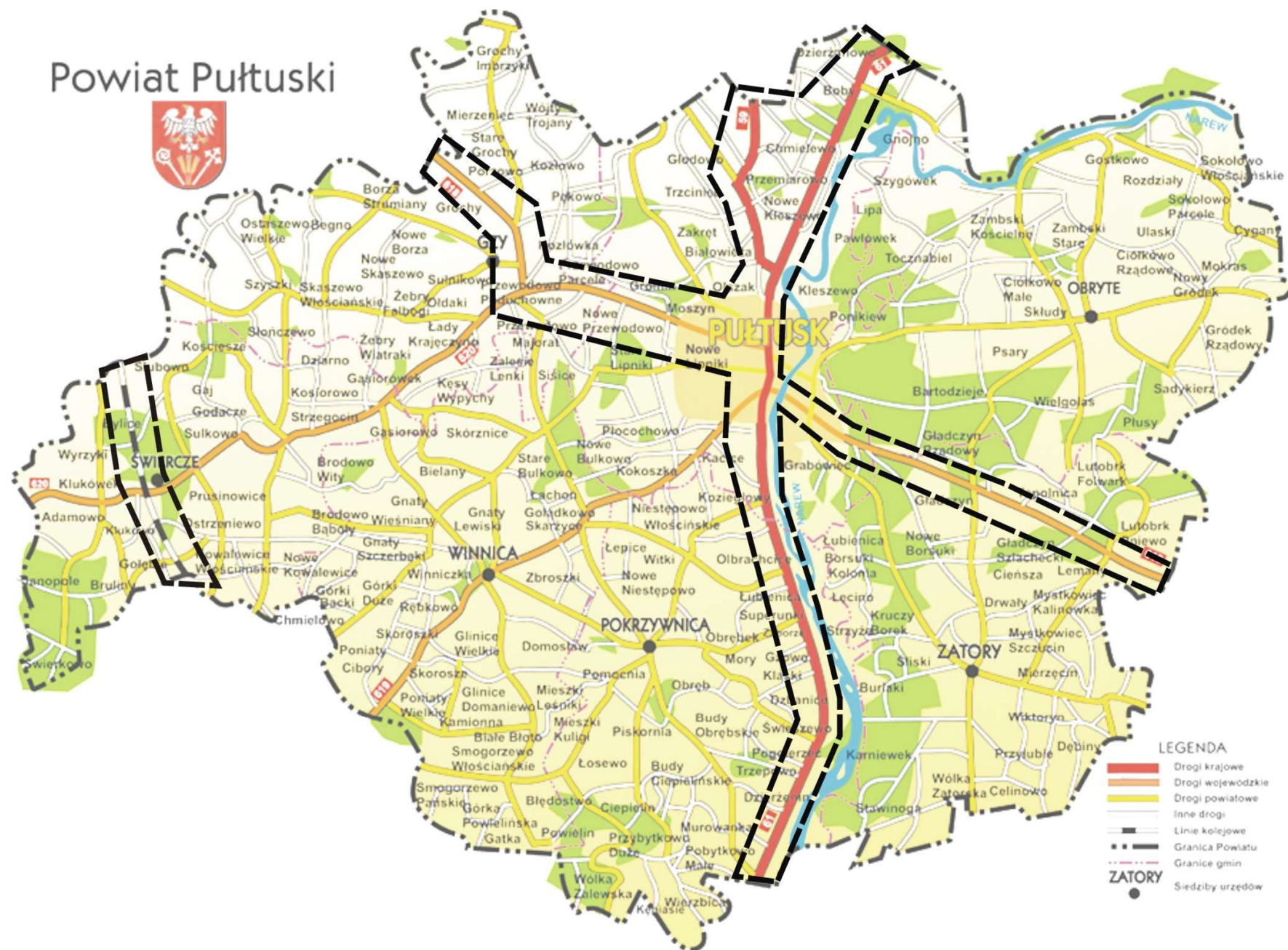
MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA OSUWISKO

MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA INTESYWNE OPADY ŚNIEGU / ZAWIEJE/ZAMIECIE ŚNIEŻNE / SILNY MRÓZ, OPADY MARZNĄCE

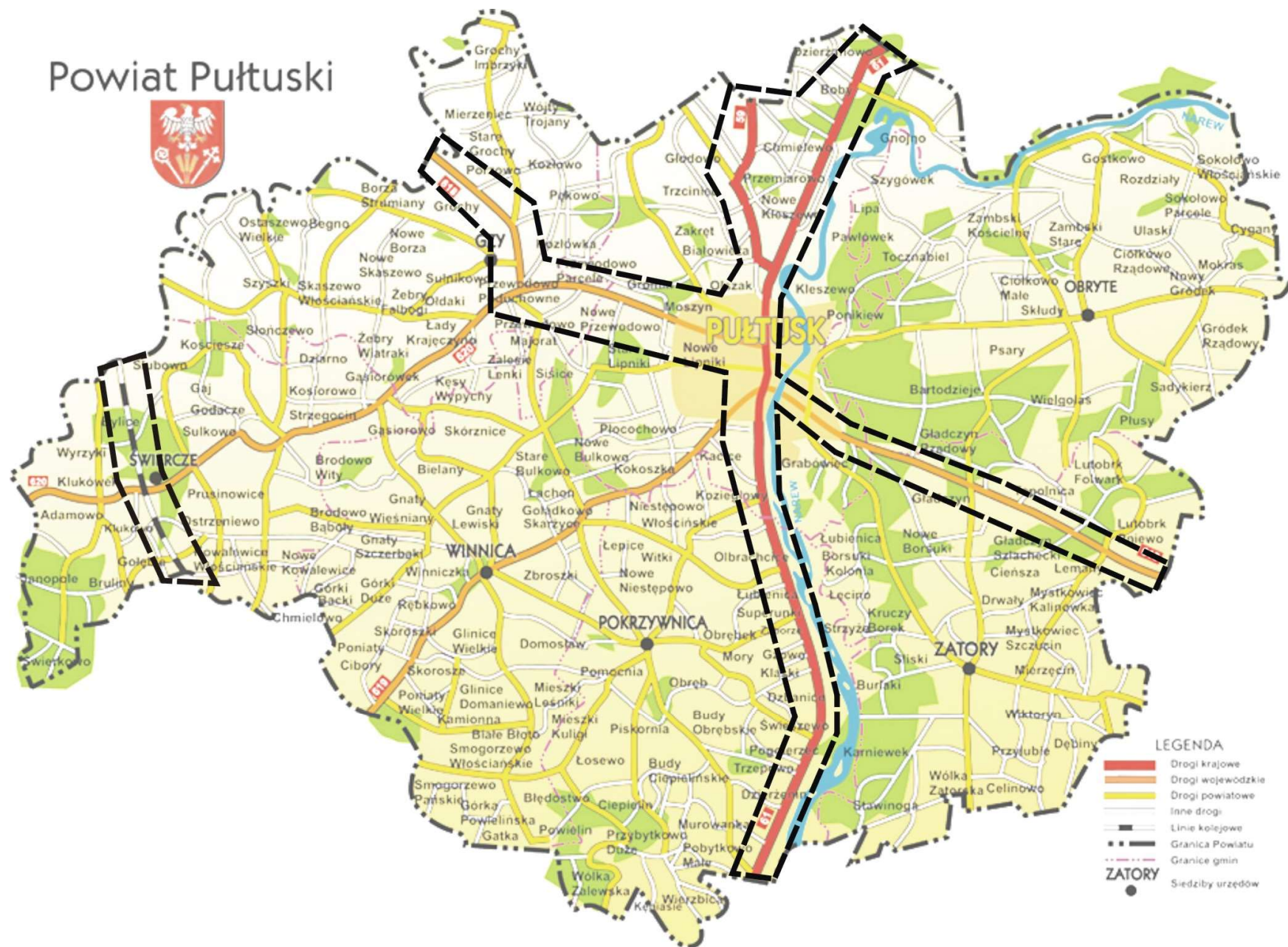
MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA SKAŻENIE CHEMICZNE / KATASTROFA EKOLOGICZNA

MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA KATASTROFA BUDOWLANA

MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA KATASTROFA DROGOWA, KATASTROFA KOLEJOWA

MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA KATASTROFA W ŻĘGLUDZE ŚRÓDLĄDOWEJ

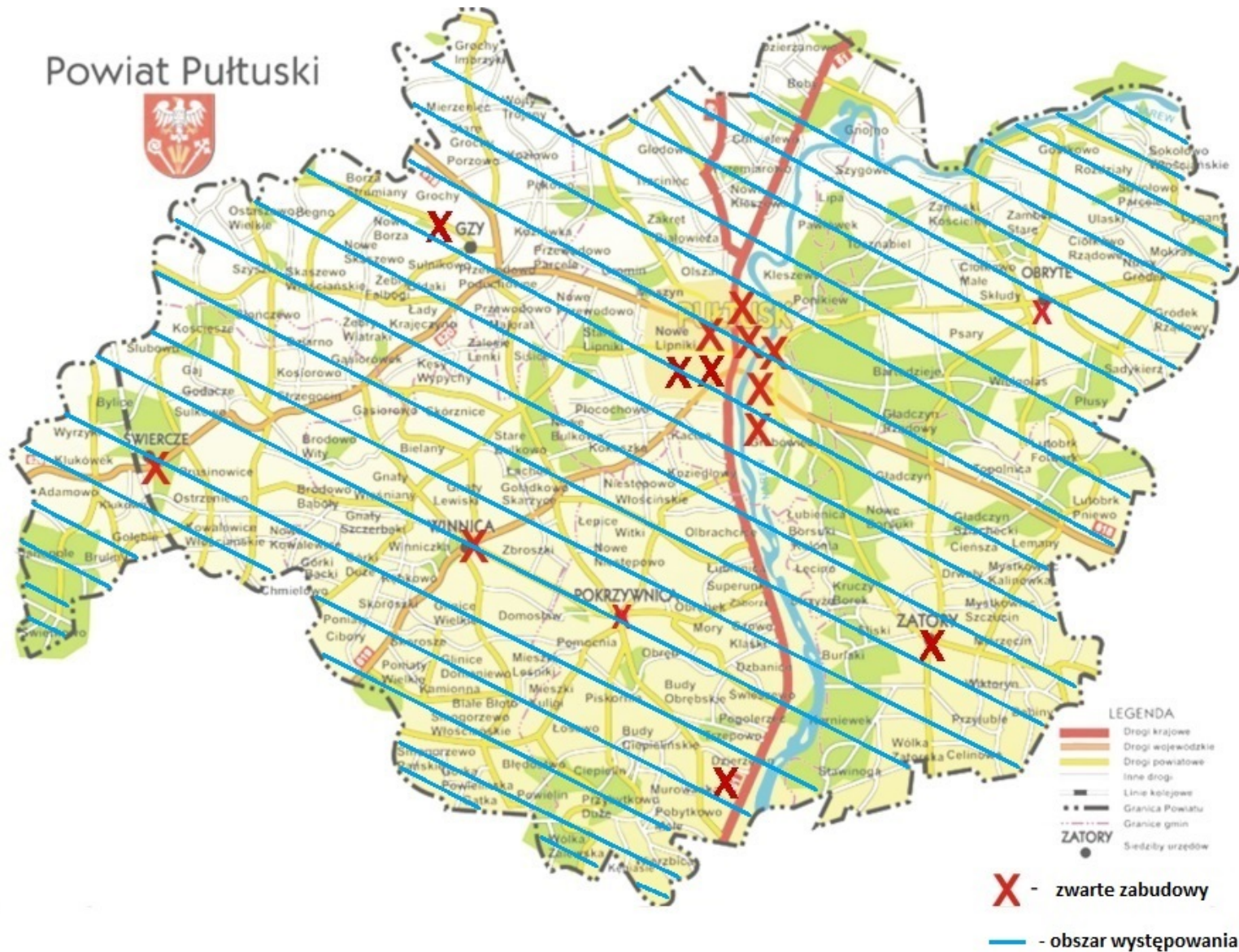

MAPA WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA ZAKŁÓCENIE W DOSTAWACH WODY

MAPA WYSTĄPIENIA POZOSTAŁYCH ZAGROŻEŃ UJĘTYCH W KATALOGU ZAGROŻEŃ POWIATU PUŁTUSKIEGO

Dotyczy zagrożeń: Intensywne opady deszczu/roztopy/podtopienia, Pandemia/epidemia/zagrożenie epidemiczne, Epizootia, Epifitoza, Zanieczyszczenie powietrza/smog, Zdarzenie radiacyjne, Wypadek lotniczy, Zakłócenie w systemie gazowym/zagrożenie wybuchem, Awaria/zakłócenia w systemie energetycznym; Zakłócenie w systemie paliwowym; Zdarzenie o charakterze terrorystycznym; Cyberterrorizm/zakłócenie systemów teleinformatycznych.

ROZDZIAŁ 2

ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKA ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO W FORMIE SIATKI BEZPIECZEŃSTWA

2.1. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKA ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego na terenie powiatu określa:

- ❑ Art. 4, art. 17, art. 16 ust 2, art. 18 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- ❑ Art. 4 ust. 1 pkt 16, art. 34, art. 35 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
- ❑ Art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- ❑ Art. 8 pkt 2 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej;
- ❑ Art. 14 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
- ❑ Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny i przepisy wykonawcze;
- ❑ Zarządzenie Nr 63/2019 Starosty Pułtuskiego z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie powołania, organizacji i trybu pracy powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego w Pułtusk;
- ❑ Regulamin działania powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego w Pułtusk, stanowiący integralną część ww. zarządzenia;
- ❑ Zarządzenie Nr 23/2021 Starosty Pułtuskiego z dnia 18 kwietnia 2021 r. w sprawie przygotowania stanowisk kierowania w systemie kierowania bezpieczeństwem narodowym w powiecie pułuskim;
- ❑ Instrukcja organizacji pracy na Stanowisku Kierowania Starosty Pułtuskiego;
- ❑ Regulamin Stanowiska Kierowania Starosty Pułtuskiego;
- ❑ Zarządzenie Nr 19/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 marca 2010 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk;
- ❑ Regulamin Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk, stanowiący integralną część ww. zarządzenia;
- ❑ Algorytmy Powiadamiania i Współdziałania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk;
- ❑ Siatka bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego;
- ❑ Rozwiniecie siatki bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego;
- ❑ Tabela koordynacji wsparcia logistycznego;
- ❑ Tabela monitorowania zagrożeń;
- ❑ Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego wraz z załącznikami funkcjonalnymi, w tym m.in.:
 - Procedury/plany działania podmiotów wiodących/współpracujących,
 - Plany Zespołów Wsparcia Logistycznego,
 - Plan operacyjny ochrony przed powodzią powiatu pułtuskiego,
 - Powiatowy plan pandemiczny,
 - Powiatowy plan ewakuacji (przyjęcia) ludności, zwierząt i mienia II stopnia na wypadek masowego zagrożenia,
 - Moduły zadaniowe dla poszczególnych stopni alarmowych powiatu pułtuskiego;
 - Plan dystrybucji preparatu zawierającego związki jodu w przypadku zdarzeń radiacyjnych na terenie powiatu pułtuskiego,
 - Plan działania na wypadek wystąpienia afrykańskiego pomoru świń (ASF) na terenie powiatu pułtuskiego,
 - Plan działania na wypadek wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków na terenie powiatu pułtuskiego.

2.2. Siatka bezpieczeństwa powiatu pultuskiego

ZAWARTA W ODDZIELNYM PLIKU

2.3. Rozwinięcie siatki bezpieczeństwa powiatu pultuskiego

ZAWARTE W ODDZIELNYM PLIKU

2.4. ZADANIA ORGANU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO POWIATU, POWIATOWEGO CENTRUM I ZESPOŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

2.4.1. Organu zarządzania kryzysowego powiatu - Starosty

Zadania z zakresu zarządzania kryzysowego zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, Starosta wykonuje przy pomocy powiatowej administracji zespolonej i jednostek organizacyjnych powiatu, a w szczególności komórki organizacyjnej starostwa właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego. W Starostwie Powiatowym w Pułtuskach komórką organizacyjną właściwą w sprawach zarządzania kryzysowego jest Wydział Zarządzania Kryzysowego, który z ramienia Starosty organizuje i zapewnia obsługę Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtuskach, we współdziałaniu z dyżurnymi SK KP PSP, funkcjonującego w systemie całodobowym. Starosta wykonuje zadania zarządzania kryzysowego również przy pomocy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego - powołanego przez Starostę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy, zwanego dalej „Zespołem” (art. 17 ust. 4 ww. ustawy).

2.4.2. Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego

W Starostwie Powiatowym w Pułtuskach zgodnie z art. 18 ustawy o zarządzaniu kryzysowym utworzone jest Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtuskach zwane dalej PCZK, które znajduje się w strukturze Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa.

Do ustawowych zadań PCZK w trybie art. 18 ust. 2 w związku z art. 16 ust. 2 należy:

- 1) pełnienie całodobowego dyżuru, w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- 3) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- 4) współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- 5) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- 6) dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum;
- 7) realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Szczegółową organizację, zasady działania PCZK, obieg informacji oraz zakres odpowiedzialności osób funkcyjnych i dyżurnych - określa Regulamin PCZK w Pułtuskach, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 19/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 marca 2010 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtuskach.

2.4.3. Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego

Starosta powołał Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego w Pułtuskach, którego obsługę zapewniają pracownicy Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa.

Do ustawowych zadań PZZK w trybie art. 17 ust. 5 w związku z art. 14 ust. 8 należy:

- 1) ocena występujących i potencjalnych zagrożeń, mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń;
- 2) przygotowanie propozycji działań i przedstawianie staroście wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w powiatowym planie zarządzania kryzysowego;
- 3) przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami;
- 4) opiniowanie powiatowego planu zarządzania kryzysowego.

W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Szef Zespołu – Starosta Pułtuski, jako Przewodniczący Zarządu Powiatu – organ zarządzania kryzysowego powiatu;
- 2) Członek Zarządu Powiatu – Wicestarosta Pułtuski;

- 3) Zastępca Szefa Zespołu – Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Pułtusku oraz Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- 4) Szef Operacji – doraźnie powoływany kierownik podmiotu wiodącego wg kompetencji wynikającej z siatki bezpieczeństwa powiatowego planu zarządzania kryzysowego, stosownie do zagrożenia;
- 5) Rzecznik Prasowy Zespołu – wyznaczony pracownik Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa;
- 6) Kierownicy oraz członkowie stałych i czasowych grup roboczych;
 - a) monitorowania prognoz i analiz,
 - b) planowania cywilnego,
 - c) operacji i organizacji działań,
 - d) opieki zdrowotnej,
 - e) zabezpieczenia socjalno-bytowego,
 - f) zabezpieczenia logistycznego,
- 7) Koordynatorzy Zespołów Wsparcia Logistycznego;
- 8) Inne zespoły i podzespoły problemowe tworzone wg potrzeb.

Szef Zespołu stosownie do potrzeb może zaprosić do udziału w pracach Zespołu inne osoby, w tym przedstawicieli organów zarządzania kryzysowego gmin oraz organów wojskowych.

Imienny skład osobowy Zespołu oraz skład osobowy grup roboczych zatwierdza Starosta. Szczegółowy tryb powiadamiania członków Zespołu określa regulamin działania Zespołu oraz PPZK. Dokumenty te wraz z algorytmem powiadamiania członków zespołu znajdują się w PCZK.

Główne cele działania Zespołu: zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym Starosta wykonuje swoje zadania z zakresu zarządzania kryzysowego przy pomocy powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego, którego powołuje w celu dokonania analizy sytuacji, koordynacji przedsięwzięć przygotowawczych, związanych z osiągnięciem gotowości powiatowych służb, inspekcji i straży oraz podległych jednostek organizacyjnych do działania na rzecz monitorowania i zapobieżenia sytuacjom kryzysowym, oraz reagowania w przypadku ich wystąpienia i usuwania ich skutków na terenie powiatu.

Do celów operacyjnych Zespołu należy również - wypracowanie propozycji decyzji umożliwiających staroście: kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu; realizację zadań z zakresu planowania cywilnego i planowania operacyjnego; ochrony infrastruktury krytycznej oraz przeciwdziałania skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

W okresie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny - Zespół będzie wykonywał swoje ustawowe zadania i działał w ramach zespołów zadaniowych Stanowiska Kierowania Starosty (SK), zgodnie z instrukcją pracy i regulaminem SK oraz założeniami wynikającymi z Strategii Bezpieczeństwa Narodowego z 2020 r. (SBN), która stanowi o konieczności integracji procesów kierowania poprzez scalenie dotychczasowych systemów kierowania bezpieczeństwem narodowym z zarządzaniem kryzysowym oraz dostosowanie systemu zarządzania kryzysowego do systemu reagowania kryzysowego NATO tak, aby obejmował również obszar konfliktu polityczno-militarnego i umożliwiał płynne przechodzenie od stanu pokoju do stanu kryzysu i stanu wojny, a także tworzył skuteczne narzędzie do przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń, w tym o charakterze hybrydowym (zob. SBN z 2020 r., pkt I.1., I.5., I.8., s. 13, 14). Skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy Zespołu, w tym zadania osób funkcyjnych, grup roboczych, tryb powiadamiania Zespołu oraz szczegółowe zadania dla członków Zespołu, w tym dla: organu zarządzania kryzysowego powiatu, kadry kierowniczej Starostwa, kierowników powiatowej administracji zespolonej i niezespolonej - określa Regulamin działania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułtusku, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 63/2019 Starosty Pułtuskiego z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie powołania, organizacji i trybu pracy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułtusku.

ROZDZIAŁ 3

ZESTAWIENIE SIŁ I ŚRODKÓW PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

3.1. Zasady uruchomienia oraz baza danych sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych

Uruchomienie na terenie powiatu sił i środków służb, inspekcji i straży pełniących dyżury całodobowe odbywa się natychmiastowo po otrzymaniu zgłoszenia.

W przypadku podmiotów wykonujących swoje zadania w dni robocze w godzinach pracy oraz posiadających dyżur telefoniczny poza godzinami pracy, dysponowanie zasobami odbywa się natychmiastowo w godzinach pracy, w dni wolne od pracy czas podjęcia działań jest trudny do oszacowania i zależy m.in. od czasu i miejsca wystąpienia zdarzenia, rodzaju zdarzenia, czasu trwania działań ratowniczych itd. W przypadku podmiotów wykonujących zadania wyłącznie w dni robocze w godzinach pracy dysponowanie zasobami po godzinach pracy jest trudne do oszacowania ze względu na brak możliwości przekazania informacji o wystąpieniu sytuacji kryzysowej. Należy przyjąć, że siły i środki będące w dyspozycji tych podmiotów stanowią siły II rzutu i możliwe są do wykorzystania po przeprowadzeniu przez kierownika podmiotu analizy możliwości wykorzystania zasobów i wydaniu decyzji wraz z propozycją sposobu ich wykorzystania.

W Wydziale Zarządzania Kryzysowego Starostwa, Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusku znajduje się elektroniczna i papierowa powiatowa baza danych sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych.

Baza danych stanowi wykaz sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych, zawartych w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego oraz innych planach, wykazach i dokumentach. Jest opracowana na podstawie informacji otrzymanych od organów zarządzania kryzysowego gmin, powiatowych służb, inspekcji i straży, jednostek organizacyjnych powiatu, komórek organizacyjnych starostwa, instytucji oraz organizacji społecznych mających swoją siedzibę na terenie powiatu. Obejmuje m.in. tabelaryczne zestawienie sił i środków, które mogą zostać wykorzystane w określonym przedziale czasowym w sytuacjach kryzysowych.

Powiatowa baza danych sporządzona jest w wersji elektronicznej i papierowej. Aktualizowana jest poprzez przesłanie odpowiednich tabel do organów zarządzania kryzysowego gmin, powiatowych służb, inspekcji i straży, jednostek organizacyjnych powiatu, komórek organizacyjnych starostwa, innych instytucji oraz organizacji społecznych mających swoją siedzibę na terenie powiatu. Jak również na bieżąco po wpłynięciu istotnych informacji oraz dokonanych zmianach, które należy zaktualizować w bazie danych.

Odpowiedzialnymi za aktualizację powiatowej bazy danych w wersji elektronicznej i papierowej jest Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa.

Ponadto Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa utrzymuje w powiatowym magazynie przeciwpowodziowym i obrony cywilnej w Pułtusku w stanie gotowości do użycia środki mogące zostać zadysponowane na potrzeby przeciwdziałania sytuacji kryzysowych.

Informację o realnym czasie na uruchomienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych opisano w części II planu - rozdziale 2 - Tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, uczestniczących w realizacji przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej - punkcie 2.1. Zasady uruchamiania sił i środków w sytuacjach kryzysowych.

3.2. Zarządzanie zasobami na potrzeby reagowania

Wszystkie organizacje zaangażowane w reagowaniu kryzysowym, stanowiącym jedną z faz procesu zarządzania kryzysowego, potrzebować będą różnych zasobów - tzn. ludzi, sprzętu, wyposażenia i zaopatrzenia w celu wykonania powierzonych im zadań.

Na szczeblu powiatowym zasobami zarządza wyznaczony przez Starostę Pułtuskiego koordynator logistycznego zabezpieczenia działań reagowania kryzysowego. Posiada on zawczasu przygotowaną bazę danych dostępnych zasobów.

Koordynator logistycznego zabezpieczenia działań w sytuacji kryzysowej, we współdziałaniu z przedstawicielami podmiotów zaangażowanych do działań reagowania kryzysowego oraz przedstawicielami samorządu terytorialnego ustala potrzeby w zakresie użycia

zasobów. Zebrane potrzeby konfrontuje się z możliwościami ich zaspokojenia i po uzgodnieniu z Szefem Operacji przedstawia Staroście Pułuskiemu propozycje, co do ich wykorzystania i pozyskania nowych.

W ramach Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego utworzono **Grupę Zabezpieczenia Logistycznego**, której obsadę zapewnia kadra kierownicza oraz pracownicy Wydziału Organizacji i Nadzoru Starostwa, Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa, Wydziału Finansów Starostwa oraz inni specjaliści z powiatowych służb, inspekcji i straży administracji zespolonej powiatu. **Funkcję kierownika grupy, a zarazem koordynatora wsparcia logistycznego pełni Dyrektor Wydziału Organizacji i Nadzoru Starostwa.** Szczegółowe zadania grupy określa Regulamin działania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułusku.

3.3. Zasady pozyskiwania i wykorzystania zasobów

W działaniach reagowania kryzysowego za podstawowe należy przyjąć następujące zasady pozyskiwania i wykorzystania zasobów:

- 1) organizacje przewidziane do działań reagowania kryzysowego powinny posiadać zapasy zasobów umożliwiające im prowadzenie działań, przez (co najmniej) pierwsze 24 godziny;
- 2) brakujące zapasy powinny pozyskiwać we własnym zakresie (np. wykorzystując własne służby zaopatrzenia);
- 3) w trudnych sytuacjach, na prośbę organizacji lub instytucji biorących udział w działaniach reagowania kryzysowego, Starosta może polecić kierownikowi Grupy Zabezpieczenia Logistycznego PZZK pozyskanie potrzebnych zasobów lub dokonania odpowiednich zakupów (koszty ewentualnych zakupów ponoszą organizacje zamawiające, a w wyjątkowych sytuacjach mogą być one pokrywane z budżetu Starosty za jego zgodą, w tym z rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe zgodnie z przyjętą procedurą);
- 4) wszystkie zakupy powinny być dokonywane i księgowane zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 5) zasoby prywatnych właścicieli wykorzystywane będą na zasadach określonych w odpowiednich porozumieniach;
- 6) w stanach nadzwyczajnych sprzęt może być pozyskiwany w ramach systemu świadczeń,
- 7) po zakończeniu operacji reagowania dokonane zostaną odpowiednie rozliczenia i wypłacone należne rekompensaty.

3.4. Wzmacnianie personelu zarządzania kryzysowego

W ramach planowania potrzeb wzmocnienia personelu zarządzania kryzysowego należy przyjąć następujące zasady:

- 1) wszystkie jednostki administracji rządowej i samorządowej wyznaczają własnych pracowników przewidzianych do wzmocnienia obsad kierujących działaniami zarządzania kryzysowego i przydzielają im określone zadania;
- 2) każdy organ administracji publicznej pozyskuje ochotników i wolontariuszy z administrowanego terenu i przydziela im odpowiednie co do ich możliwości zadania;
- 3) w zależności od potrzeb wynikających z oceny zagrożenia powiatu, Starosta Pułuski zawiera stosowne porozumienia z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, w celu pozyskania specjalistów dla wzmocnienia personelu zarządzania kryzysowego realizującego zadania w miejscach (rejonach) szczególnie zagrożonych;
- 4) Szef Operacji kieruje zasoby personelu bezpośrednio do rejonów działań ratowniczych na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań lub oceny przebiegu działań reagowania kryzysowego w uzgodnieniu ze Starostą Pułuskim.

3.5. Zasady finansowania zarządzania kryzysowego

W budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5 % wydatków budżetu jednostki samorządowej, pomniejszonej o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Rezerwa celowa na realizację zadań zarządzania kryzysowego uchwałą Zarządu Powiatu może być uruchomiona między innymi na wydatki związane z wystąpieniem zagrożeń spełniających ustawowe przesłanki sytuacji kryzysowych na terenie powiatu pułtuskiego.

Aby uruchomić rezerwę celową na zarządzanie kryzysowe powiatu musi wystąpić zagrożenie, noszące znamiona sytuacji kryzysowej, które łącznie spełnia dwie podstawowe przesłanki, wynikające z art. 3 ustawy, tj. sytuacja:

- 1) wpływająca negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska;
- 2) wywołująca znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej oraz odtworzeniu zasobów infrastruktury krytycznej.

Decyzję o uznaniu sytuacji kryzysowej podejmuje organ zarządzania kryzysowego powiatu na podstawie oceny zagrożenia i wniosków powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego złożonych do Starosty przez dyrektora Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa.

Wsparcie merytoryczne w zakresie gospodarowania finansowymi oraz rzeczowymi zasobami zapewnia Wydział Finansów i Radca Prawny Starostwa Powiatowego w Pułtusk. Ewidencję dla potrzeb rozliczeń finansowych prowadzi się w zakresie:

- rejestru przychodów i rozchodów środków finansowych z puli Wojewody Mazowieckiego i szczebla centralnego;
- rejestru darowizn finansowych i rzeczowych od instytucji pozarządowych;
- rejestru czasu i rodzaju pracy sprzętu technicznego pozyskanego w ramach umów;
- rejestru czasu pracy personelu etatowego instytucji wydzielających pracowników do wykonywania zadań;
- rejestru i rozliczenia dotacji na dofinansowanie zadań związanych z udzielaniem dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej;
- rejestru wszelkich wydatków związanych z funkcjonowaniem centrum zarządzania kryzysowego.

Zakupy sprzętu, materiałów i usług prowadzi się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, uwzględniając specyfikę sytuacji kryzysowej wymagającej podejmowania szybkich decyzji.

3.6. Logistyczne zabezpieczenie działań

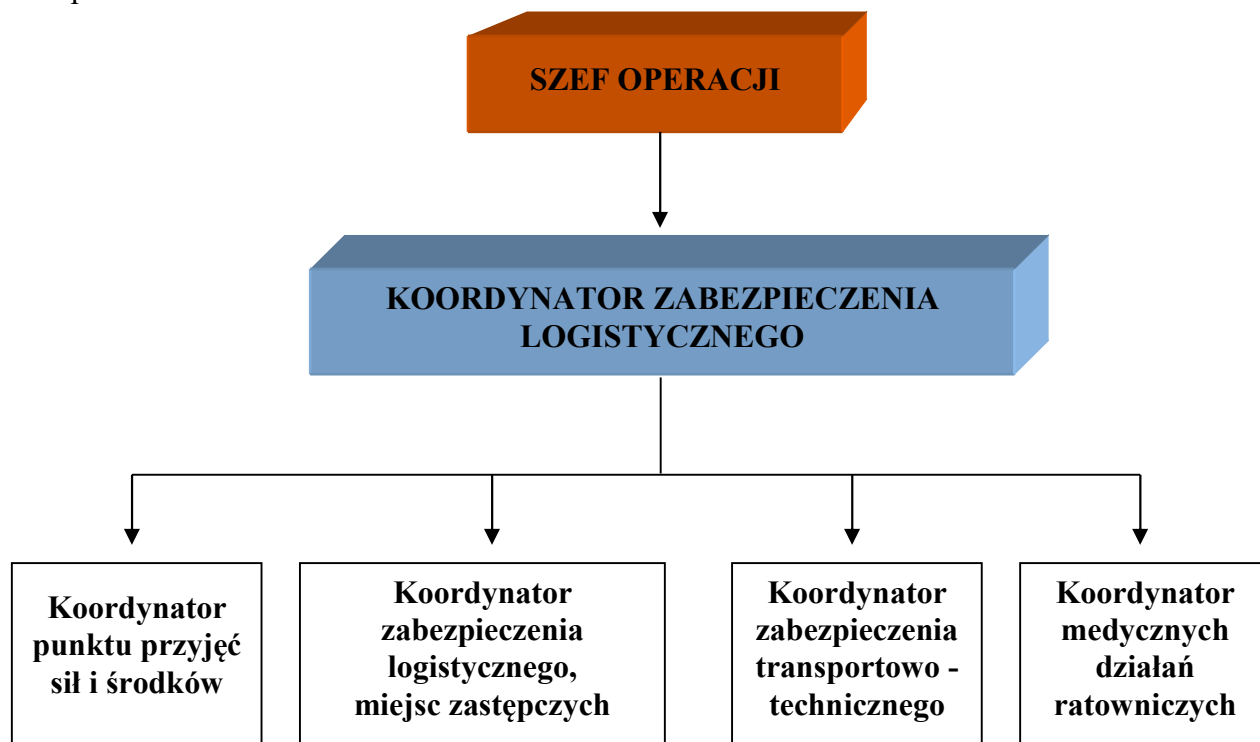
Zabezpieczenie logistyczne działań zarządzania kryzysowego to całokształt przedsięwzięć związanych z systemem zaopatrzenia i zarządzania wszelkimi dostawami prowadzącymi do realizacji zadań kwatermistrzowskich, jak i operacyjnych.

Do najważniejszych zadań logistycznego zabezpieczenia działań reagowania kryzysowego, należy:

- 1) przejmowanie, rozlokowanie zaalarmowanych oraz zadysponowanych sił i środków;
- 2) zorganizowanie, utworzenie i nadzorowanie sieci łączności, sieci powiadamiania i alarmowania;
- 3) zakwaterowanie zadysponowanych sił;
- 4) wyżywienie uczestników akcji ratunkowych;
- 5) zabezpieczenie niezbędnej ilości środków do prowadzenia działań ratowniczych oraz możliwości ich wymiany;

- 6) zabezpieczenie medyczno - sanitarne;
- 7) zapewnienie uzupełnienia materiałów pędnych i smarów;
- 8) zabezpieczenie transportowe, techniczne oraz naprawy bieżące i awaryjne pojazdów i sprzętu specjalistycznego.

Aby powyższe zadania mogły być prowadzone prawidłowo dowódca akcji – kierujący działaniami ratowniczymi (podmiotu wiodącego) powołuje osoby odpowiedzialne (funkcyjne) za logistyczne zabezpieczenie działań.

Zabezpieczenie logistyczne akcji, będzie realizowane poprzez dostarczenie niezbędnej pomocy dla poszkodowanej ludności i ratowników oraz innych służb, inspekcji i straży. Organizacja pełnego wsparcia sprzętowego, materiałowego i innego wg potrzeb, podczas wystąpienia zagrożenia, będzie realizowana na terenie gmin przez właściwe organy zarządzania kryzysowego gmin, które w razie potrzeb będą wspierane przez organy zarządzania kryzysowego powiatu i województwa.

3.7. Zadania Zespołów Wsparcia Logistycznego

Kompetencje i zadania Zespołów Wsparcia Logistycznego (ZWL) zostały określone w Regulaminie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk.

W planie ZWL przedstawione są Zespoły Wsparcia Logistycznego, których zadaniem jest zapewnienie wg kompetencji niezbędnego sprzętu, warunków prowadzenia akcji ratunkowej, warunków bytowania ratowników i poszkodowanej ludności w rejonie zagrożonym oraz odtworzenia infrastruktury i zapewnienie warunków życia po zakończeniu akcji.

Zgodnie z tabelą kompetencyjną koordynatorów zespołu wsparcia logistycznego wyznacza się podmioty wiodące, które odpowiadają za realizację zadań ZWL. Wszyscy koordynatorzy ZWL odpowiedzialni są za opracowanie planu wsparcia logistycznego, aktualizację i doprowadzenie pełnej informacji do bezpośrednich wykonawców.

Podmioty współpracujące (pomocnicze) – każdy ZWL ma jako wsparcie jeden lub kilka podmiotów administracji rządowej, samorządowej, prywatnej, społecznej, których zadaniem jest zapewnienie określonej pomocy podczas prowadzenia akcji. Podmioty współpracujące w normalnych warunkach funkcjonują jako zakłady pracy, podmioty gospodarcze, itp.

Zakres odpowiedzialności koordynatorów zespołów wsparcia logistycznego przedstawiono w poniższej tabeli oraz planach zespołów wsparcia logistycznego.

3.8. Tabela Koordynacji Wsparcia Logistycznego

DZIAŁANIE	Numer identyfikacyjny - ZWL	Sekretarz Powiatu	WZK	INFORMATYK	KP PSP	KP POLICJI	PSSE	PINB	PIW	FN	OR	RLO	EZK	KD	PCPR	ZDP	PPP	SZPITAL	DPS	OPERATORZY ENERGETYCZNI	ZAKŁADY WODOCIĄGOWE	URZĘDY GMIN	PCK	CARITAS	WOJSKO
Żywność i woda	ZWL-1	P			P	P	P		P	P	W	P	P	P	P						P	P	P	P	P
Pomoc społeczna	ZWL-2	P								P	P		P		W		P	P	P			P	P	P	
Łączność, ostrzeganie i alarmowanie	ZWL-3		W	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		P			P
Opieka medyczna	ZWL-4				P		P						P		P		P	W				P	P	P	P
Transport i infrastruktura techniczna	ZWL-5	P			P	P		P		P	P			W		P						P			P
Pomoc psychologiczna	ZWL-6	P				P									P		W	P				P			

W

KOORDYNATOR ZESPOŁU WSPARCIA LOGISTYCZNEGO

P

PODMIOT WSPÓŁPRACUJĄCY

3.9. Wykaz Koordynatorów Zespołów Wsparcia Logistycznego

Lp.	Funkcja w PZZK	Stanowisko służbowe	Nazwa opracowywanego planu ZWL	Telefon służbowy
1.	Koordynator ZWL ds. żywności i wody	Dyrektor Wydziału Organizacji i Nadzoru Starostwa Powiatowego w Pułtusk	Plan ZWL - 1 w zakresie zabezpieczenia żywności i wody w sytuacjach kryzysowych.	
2.	Koordynator ZWL ds. pomocy społecznej	Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk	Plan ZWL – 2 w zakresie pomocy społecznej w sytuacjach kryzysowych.	
3.	Koordynator ZWL ds. łączności oraz alarmowania i ostrzegania	Wyznaczony pracownik Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Pułtusk	Plan ZWL - 3 w zakresie łączności, alarmowania i ostrzegania w sytuacjach kryzysowych.	
4.	Koordynator ZWL ds. opieki medycznej	Dyrektor Generalny Szpitala Powiatowego Gajda-Med Sp. z o.o. w Pułtusk	Plan ZWL - 4 w zakresie zabezpieczenia opieki medycznej w sytuacjach kryzysowych.	
5.	Koordynator ZWL ds. transportu i infrastruktury technicznej	Dyrektor Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Pułtusk	Plan ZWL - 5 w zakresie zabezpieczenia transportu i infrastruktury technicznej w sytuacjach kryzysowych.	
6.	Koordynator ZWL ds. pomocy psychologicznej	Dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtusk	Plan ZWL - 6 w zakresie udzielania pomocy psychologicznej w sytuacjach kryzysowych.	

UWAGA:

1. Szczegółowe zadania dla koordynatorów ZWL określa Regulamin PZZK oraz plany ZWL, w których zwarto zadania w poszczególnych fazach zarządzania kryzysowego.
2. Plany ZWL podlegają aktualizacji oraz zatwierdzeniu przez Starostę, zgodnie z obowiązującą procedurą.
3. Przed zatwierdzeniem plany ZWL podlegają uzgodnieniu z Dyrektorem WZK Starostwa.

ROZDZIAŁ 4

ZADANIA OKREŚLONE PLANAMI DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH

Oceny jakości powietrza zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, obejmującej obszar strefy powiatu pułtuskiego, dokonuje się w strefie mazowieckiej, kod strefy - PL1404.

Zasady opiniowania przez starostę programu ochrony powietrza, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych.

Plany ochrony powietrza oraz działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 91 i 92 ustawy prawo ochrony środowiska, opracowuje właściwy terytorialnie zarząd województwa, wydając uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych.

Zgodnie z art. 91 ww. ustawy starosta jest obowiązany do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza. Niewydanie opinii w terminie oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.

Na podstawie art. 92 ust. 1a i 1b ww. ustawy starosta jest obowiązany do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych. Niewydanie opinii w terminie oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych.

OBOWIAZUJĄCE PLANY DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH DLA STREFY MAZOWIECKIEJ OBEJMUJĄCEJ OBSZAR POWIATU PUŁTUSKIEGO ORAZ PODSTAWOWE INFORMACJE O NICH:

1. Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i poziomu docelowego benzo(a)pirenu

Program został opracowany na podstawie uchwały nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i poziomu docelowego benzo(a)pirenu, uchwały nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu.

Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych określony został dla stref: mazowieckiej, aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom.

Termin realizacji Programu ustala się do dnia 31 grudnia 2026 r.

Program ochrony powietrza określa się w celu osiągnięcia: poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu.

Plan działań krótkoterminowych, określa się w celu:

- 1) zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych, informowania i alarmowego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} i poziomu docelowego benzo(a)pirenu;
- 2) ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

2. Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki w powietrzu

Program został opracowany na podstawie uchwały nr 134/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 11 lipca 2023 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki w powietrzu.

Program ochrony powietrza określa się w celu osiągnięcia w strefie mazowieckiej poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki w powietrzu.

Program obowiązuje do dnia 30 czerwca 2027 r.

Plan działań krótkoterminowych określa się w celu:

- 1) zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i poziomu alarmowego dwutlenku siarki w strefie mazowieckiej;
- 2) ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

3. Plan działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej, w której istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego i docelowego ozonu w powietrzu

Plan został opracowany na podstawie uchwały nr 119/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie planu działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej, w której istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego i docelowego ozonu w powietrzu.

Na podstawie uchwały nr 138/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 września 2018 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu – określony został Program ochrony powietrza w celu osiągnięcia poziomu docelowego ozonu w powietrzu.

Termin realizacji Programu, ustala się do dnia 31 grudnia 2025 r.

Plan działań krótkoterminowych, określa się w celu:

- 1) zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów docelowego i alarmowego ozonu w powietrzu;
- 2) ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

Podstawy prawne działań:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
Tytuł II Ochrona zasobów środowiska - Dział II Ochrona powietrza;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych.

Procedury działania dla zagrożenia związanego z zanieczyszczeniami powietrza zostały opisane w:

- PRK-12 – Postępowanie podczas zanieczyszczenia powietrza/smog,
- SPO-3 – Postępowanie w przypadku wystąpienia ryzyka wystąpienia lub wystąpienia przekroczenia poziomu informowania, alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu.